

TARINANKERRONTA VIDEOBLOGEISSA

Suomen kielen
pro gradu -tutkielma
Oulun yliopisto
15.5.2019

Heidi Hyytinen

1. JOHDANTO	1
1.1. Tutkimusaihe ja tutkimuskysymykset	2
1.2. Hypoteesit	3
1.3. Aiempi tutkimus	3
 2. TUTKIMUSAINEISTO	 6
2.1. Tutkimusaineisto	6
2.2. Aineiston litterointi	6
2.3. Videoiden alalajit	7
 3. TUTKIMUKSEN TEOREETTINEN JA METODINEN TAUSTA	 10
3.1. Keskustelunalyysin teoreettisia lähtökohtia	10
3.2. Keskustelunalyysi tutkimusmetodina	11
3.3. Tarinan määrittelyä	12
3.4. Tarinankerronta arkikeskustelussa	13
3.5. Tarinankerronnan sekvenssit	14
3.5.1. Johdantosekvenssi	14
3.5.2. Kerrontasekvenssi	15
3.5.3. Vastaanottosekvenssi	17
3.6. Muita keskeisiä käsitteitä	18
 4. JOHDANTOSEKVENSSI VIDEOBLOGEISSA	 20
4.1. Johdantosekvenssi storytime-videoilla	20
4.2. Johdantosekvenssi my day -videoilla	25
4.3. Johdantosekvenssi videoilla, joissa on useampi tarina peräkkäin	29
4.4. Johdantosekvenssi aihevideoilla	32
4.5. Yhteenvedo	36
 5. KERRONTASEKVENSSI VIDEOBLOGEISSA	 38
5.1. Kerrontasekvenssi storytime-videoilla	38
5.2. Kerrontasekvenssi my day -videoilla	42
5.3. Kerrontasekvenssi videoilla, joissa on useampi tarina peräkkäin	45
5.4. Kerrontasekvenssi aihevideoilla	49
5.5. Yhteenvedo	53

6. VASTAANOTTOSEKVENSSI VIDEOBLOGEISSA	55
6.1. Vastaanottoseksenssi storytime-videoilla	56
6.2. Vastaanottoseksenssi my day -videoilla	60
6.3. Vastaanottoseksenssi videoilla, joissa on useampi tarina peräkkäin	62
6.4. Vastaanottoseksenssi aihevideoilla	65
6.5. Yhteenveto	68
7. PÄÄTÄNTÖ	70
7.1. Yhteenveto	70
7.2. Jatkotutkimus	73
LÄHTEET JA LYHENTEET	75

1. JOHDANTO

1.1 Tutkimuksen taustaa

Videoblogit ovat hyvä esimerkki nykypäivän käyttäjälähtöisestä ja digitaalisesta kulttuurista, jossa ominaista on käyttäjien itsensä luoma sisältö (Sintonen, Vesterinen, Kynäslähti 2015: 208). Videoblogi on 2010-luvulla räjähdysmäisesti kasvanut uusi ilmiö, joka genrenäkin etsii vielä tarkkoja rajojaan. Suomessa tilatuimpien Youtube-kanavien videobloggaajat ovat nykyään kovassa suosiossa ja heistä on tullut jopa eräänlaisia julkisuuden henkilöitä. Useat heistä elättävät videoiden kuvaamisella itsensä, minkä lisäksi videobloggaajia näkee usein vieraina esimerkiksi erilaisissa television viihdeohjelmissa.

Vuonna 2017 tekemässäni kandidaatintutkielmassa aloitin videoblogien tutkimisen, ja tuolloin aiheenani oli videoblogien aloitukset ja niiden rakenteet (Hyytinen, 2017). Huomasin kyseistä tutkimusta tehdessä, kuinka vähäistä tutkimus videoblogeista on ollut, vaikka tutkimusmateriaalia on valtava määrä kaikkien saatavilla internetissä. Kieli videoblogeissa on myös autenttista nykypäivän puhekieltä ilman sääntöjä ja rajoitteita (Hyytinen, 2017). Tavoitteenani on tässä tutkimuksessa valottaa hieman lisää videoblogien tyypillisiä piirteitä ja samalla täyttää havaitsemaani tutkimusaukkoa. Toivon myös innostavani muita tutkimaan videoblogeja ja antavani ideoita tutkimuskysymyksiin tulevaisuudessa.

Videoblogi, arkisessa kielessä *vlogi*, on internetiin perustettu videokanava, jonne videobloggaaja luo sisältöä eli tässä tapauksessa videoita katsojilleen katseltavaksi. Keskeisenä piirteenä videoblogeissa on juuri itse videobloggaaja, joka tyypillisimmin kertoo yksin kameralle omasta elämästään, mieltymyksistään tai mielipiteistään, ja lataa videon sen jälkeen internetiin yleisölle eli videoblogin katsojille nähtäväksi (Hyytinen 2017: 1). Maximiliame Frobenius määrittelee videoblogin artikkelissaan (2013: 1) seuraavalla tavalla:

“Vlogs represent footage of a single speaker talking directly into the video camera, usually with no other person in the video and usually without any signs of another person’s presence in the location of taping. After the taping and optional editing, the video footage is uploaded to a video hosting Web site on the Internet, where it is embedded into a page that consists of a framework of various features.”

Videobloggaaminen on näin ollen sisällöntuottamista jollekin internetin videopalvelusivustoista, ja periaate on sama kuin bloggaamisessa. Ero bloggaajan ja videobloggaajan välillä on kuitenkin heidän tuottamansa sisällön muodossa: bloggaaja tuottaa sisältöä blogeihinsa kuvin ja tekstein, kun taas videobloggaaja tekee vain videomuotoista sisältöä kanavalleen. Frobeniuksen mukaan videoblogit ovat puhuttuja audiovisuaalisia monologeja, joissa usein on nähtävissä multimodaalisia elementtejä, kuten katseen kääntämistä, ryhdin muuttumista, muutoksia kasvon ilmeissä ja osoittelua (Frobenius 2013: 2). Näihin piirteisiin kiinnitän myös huomiota tutkielmassani. Seuraavassa alaluvussa kerron tutkimuksen aiheestani tarkemmin.

1.1. Tutkimuksen aihe ja tutkimuskysymykset

Tutkin pro gradu -tutkielmassani tarinankerrontatilannetta videoblogeissa ja vertaan sitä tavallisessa arkikeskustelutilanteessa tapahtuvaan tarinankerrontaan. Tarkastelen sitä, millaisia ominaisia piirteitä löydän videoblogeissa kameran välityksellä tapahtuvalle tarinankerrontatilanteelle ja sitä, miten videon välityksellä tapahtuva tarinankerrontatilanne eroaa kasvokkain tapahtuvasta tarinankerronnasta. Tutkin myös, millaisissa tilanteissa ja minkä tyyppisillä videoilla tarinankerrontaa ilmenee videoblogeissa. Tutkimuskysymykseni tässä tutkielmassa ovat:

- 1) Millä tavoin arkikeskustelun tarinankerronnan eri vaiheet näkyvät videoblogin tarinankerronnassa?
- 2) Millä tavalla videon alalaji vaikuttaa tarinankerronnan piirteisiin videoblogissa?
- 3) Millä tavoin tarinan vastaanottajan puuttuminen videoblogin tarinankerrontatilanteessa vaikuttaa tarinan kertomiseen?

Olen valinnut tutkimusmetodikseni keskustelunanalyysin, sillä tarinankerronta on yleisesti keskustelunanalyysin avulla tutkittu ilmiö. Tarinankerrontaa on tutkittu paljon tavallisessa arkipäivän keskustelutilanteessa (ks. esim. Sacks 1974). Keskustelunanalyysin avulla on aiemmin kuitenkin tutkittu pääasiassa vain aitoja vuorovaikutustilanteita, joten oma tutkimusaineistoni eroaa tästä huomattavasti. Aito keskustelutilanne on tilanne, jossa vuorovaikutus tapahtuu spontaanisti ja luonnollisesti (Sidnell & Stivers 2013: 2) ja tällaisen vuorovaikutustilanteen täytyisi voida tapahtua, vaikka sitä ei tutkittaisikaan (Seppänen 1997: 12). Vaikkakaan tutkimukseni aihe ei ole aito keskustelutilanne kuten keskustelunanalyysissä yleensä, pääsen kuitenkin keskustelunanalyysin avulla tarkastelemaan videoblogien tarinankerrontatilanteessa tapahtuvaa puhetta, katseita ja eleitä.

1.2. Hypoteesit

Hypoteesini on, että videoblogeissa tapahtuvasta tarinankerronnasta on löydettävissä samoja elementtejä kuin kasvokkaisessa vuorovaikutuksessa tapahtuvasta tarinankerronnasta. Uskon, että kerronta itsessään on hyvin samanlaista kuin kerronta arkisessa tarinankerrontatilanteessa. Videoblogi genrenä mahdollistaa toki erilaisten kerronnan keinojen käyttämisen ja tarinan värittämisen muokkauksen avulla, mutta tarinan rakenteelliset seikat erityisesti juonellisen osan kannalta muistuttavat luultavasti paljon arkikeskustelun kerrontaa. Uskon videobloggaajankin esimerkiksi osoittavan tunteitaan kertoessaan tarinaa videolla. Toivon kuitenkin löytäväni myös eroja näiden kahden tarinankerrontaympäristön välillä.

Vastaanottosekvenssiin liittyvä tutkimuskysymys on todella mielenkiintoinen ja toinen hypoteesini liittyy siihen. Uskon, että myös videoblogissa kerrotulla tarinalla on jonkinlainen vastaanottosekvenssi. Videoblogit ovat vuorovaikutuksellinen sosiaalisen median muoto ja genre, joten tämä saattaa näkyä myös siinä, että videobloggaaja kaipaa tarinalleen reaktiota. Vastaanottosekvenssi saattaa ilmetä kuitenkin erillä tavalla kuin tavallisessa arkikeskustelussa, esimerkiksi videoiden kommenttikentässä. Seuraavassa luvussa kerron tarkemmin teoreettisista lähtökohdistani sekä menetelmistä, joita käytän tutkimuksessani.

1.3. Aiempi tutkimus

Suomenkielisistä videoblogeista aiemmin tehty tutkimus on tietämykseni mukaan ollut erittäin vähäistä niiden suosioon nähden, ainakin kielitieteen osalta. Viestinnän, markkinoinnin ja sosiologian aloilta videoblogeista on tehty kuitenkin niin ammattikorkeakoulun opinnäytetöitä, kandidaatintöitä kuin pro gradu -tutkielmiakin. Esimerkiksi Riikka Kujala (2014) on tutkinut pro gradussaan elektronisen word-of-mouthin uskottavuutta videoblogeissa ja Elina Lähdeniemi (2016) on tarkastellut itsen esittämisen keinoja blogeissa ja videoblogeissa. Väitöskirjoista olen löytänyt Karoliina Talvitie-Lambergin tutkimuksen, jonka aiheena on se, miksi ja miten tunnustus toimii viestinnällisenä keinona ja vuorovaikutuksen tapana sosiaalisen median ympäristöissä. Väitöskirjassa keskitytään avautumiseen videoblogeissa ja oman todellisen minän luomiseen verkkoviestinnällä.

Itselleni hyödyllisimpiä tutkimuksia ovat muutamat löytämäni kielitieteelliset tutkimukset videoblogeista. Vuonna 2017 ilmestynyt Marianna Karjalaisen pro gradu -tutkimus Videoblogi tekstilajina tarkastelee videoblogin tyypillisiä piirteitä ja rakenteita tekstilajina sekä sivuaa jonkin verran vuorovaikutussuhteita katsojan ja videobloggaajan välillä, mikä on myös minun tutkimuksen kannalta relevanttia tietoa. Karjalainen on käyttänyt tutkimuksessaan hieman erilaisia menetelmiä, joita itse tulen käyttämään, mutta tämä tutkimus on silti hyödyllinen oman tutkimukseni kannalta. Johanna Borman taas on kirjoittanut pro gradu -tutkielman vuorovaikutuksesta Youtube-videoiden kommenttikentissä (2016) kielen ja vuorovaikutuksen näkökulmasta. Tämä on hyvin mielenkiintoinen tutkimus, sillä myös videolla tapahtuvaan tarinankerrontaan videon katsojat saattavat todennäköisesti vastata kommenttikentässä jollain tavoin. Tätä kyseistä tutkielmaa en ole kuitenkaan saanut käsiini.

Englanninkielisistä tutkimuksista itselleni tärkeimmät ovat olleet Maximiliame Frobeniuksen artikkelit videoblogeista (2011, 2013 & 2014). Viimeisimmässä tutkimuksessaan hän on tutkinut, miten videobloggaajat osallistavat katsojiaan videoiden aikana. Frobenius on käyttänyt tutkimuksissaan yhtenä metodina myös keskustelunanalyysia.

Keskustelunanalyysin ja tarinankerronnan kannalta tutkimuksia on paljon runsaammin. Tässä tutkielmassa olen käyttänyt avukseni Harvey Sacksin (1974) tutkimusta vitseistä keskustelussa, jossa erityisesti tarinankerronnan sekvenssit ovat hyvin eriteltyinä, joten

siitä on ollut minulle paljon hyötyä. Myös kirjat Keskustelunalyysin perusteet (Tainio ym. 1997) ja The Handbook of Conversation Analysis (Sidnell & Stivers 2013) ovat olleet isona apuna. Näissä molemmissa kirjoissa on perehdytty keskustelunalyysiin tutkimusmetodina.

2. TUTKIMUSAINEISTO

2.1. Tutkimusaineisto

Olen valinnut tutkimusaineistoni Youtube-videonjakoalustalle ladatuista videoista suomenkielisiltä videobloggaajilta, jotka kuuluivat syksyllä lokakuussa 2017 Suomen 50 titatuimman videoblogin joukkoon vlogit.fi -sivuston mukaan (vlogit.fi). Olen katsonut useita videoita kyseisen listan videobloggaajilta etsien tietoisesti tarinankerrontatilanteita ja sellaisen löytäessäni olen ottanut videon mukaan aineistoon. Olen etsinyt videoita tarkoituksellisesti useilta eri videobloggaajilta, jotta saisin tutkimuksen tulokset vastaamaan mahdollisimman hyvin koko videoblogigenreä eikä pelkästään tiettyjä videoblogeja tai -bloggaajia.

William Labov on määritellyt tutkimuksessaan (1972: 370) tarinan niin, että se voi sisältää viisi osaa, joita ovat abstrakti, orientaatio, juoniosa, evaluaatio ja kertojan yhteenveto. Näistä osista ainoa välttämätön osa, joka löytyy jokaisesta tarinasta tai kertomuksesta, on juoniosa (Labov 1972: 370). Näin ollen kriteeri, jonka perusteella olen valinnut tietyt tarinankerrontatilanteet ja videot aineistooni on ainoastaan se, että videobloggaaja kertoo videollaan juonellisen tarinan omasta elämästään menneessä aikamuodossa. En ole videoita valitessani kiinnittänyt huomiota esimerkiksi tarinakerrontatilanteen piirteisiin tai muihin asioihin, jotka voisivat vaikuttaa tutkimustuloksiin. Olen kuitenkin pyrkinyt löytämään tarinankerrontatilanteita eri tyylisiltä videoilta eli eri alalajeihin kuuluvilta videoilta, jotta saisin tarinankerronnasta mahdollisimman laajan kuvan tutkimustani ajatellen. Aineistossani on yhteensä 20 tarinankerrontatilannetta, jotka jakautuvat neljään eri alalajiin. Tämä tarkoittaa sitä, että minulla on aineistossani jokaisesta videon alalajista viisi tarinankerrontatilannetta.

2.2. Aineiston litterointi

Litteroin aineistoani keskustelunanalyysille ominaisella litterointityylillä, jonka on kehittänyt Gail Jefferson. Analyysimenetelmälle uskollisesti litteroinnissa pyritään ottamaan huomioon mahdollisimman tarkasti kaikki se, mitä aineistoon sisältyy ja jäljittelemään kuulo- sekä näköhavaintoja. Litteroinnissa otetaan puheen tarkan merkintämisen lisäksi

huomioon puheen sävelkulku, päällekkäisyydet ja tauot, puhenopeus ja äänen voimakkuus ja esimerkiksi hengitys ja nauru (ks. Seppänen 1997). Tämä tarkka merkintätapa perustuu siihen keskustelunanalyysin metodologiseen lähtökohtaan, että mikään keskustelussa tapahtuva ei ole sattumanvaraista (Seppänen 1997: 20).

Tässä tutkielmassa keskityn kuitenkin pääasiassa litteraateissani videobloggaajien puheeseen ja kielelliseen ilmaisuun, sillä tutkimuksesta tulisi liian laaja, jos tarkastelin lisäksi myös videobloggaajien katseita, eleitä ja ilmeitä. Olen luonut myös itse esimerkiksi videon leikkauksen litterointimerkin, sillä tavallisessa keskustelussa tällaiselle ei ole ollut tarvetta eikä sille ei ole olemassa vielä tiettyä litterointimerkkiä.

2.3. Videoiden alalajit

Videoblogien videoissa on huomattavissa erilaisia kategorioita eli alalajeja, joihin erilaiset videot kuuluvat. Kandidaatintyötä tehdessäni huomasin, että videotyyppillä on huomattavasti vaikutusta videon rakenteeseen, videobloggaajan toimintatapoihin ja videoiden visuaalisissa elementeissä tehtyihin valintoihin. Näin ollen videon alalajityyppejä ei ole soveliasta ohittaa tutkielmassa vaan se täytyy ottaa huomioon aineistoa tarkastellessa.

Marianna Karjalainen on vuonna 2017 valmistuneessa pro gradu –tutkielmassaan jakanut videoblogien videoita erilaisiin alalajeihin. Karjalainen on tunnistanut oman tutkielmansa aineistosta kuusi eri videoalalajia, jotka ovat niksi-, haaste-, arvostelu-, mielipide-, tarinankerronta- ja yhteistyövideot (Karjalainen 2017: 6). Karjalaisen aineistona pro gradu -tutkielmassa oli vain 15 videota, joten on mahdollista, että myös useampia alalajityyppejä löytyy suurempaa videojoukkoa tarkastellessa. Omien havaintojeni perusteella on olemassa esimerkiksi myös my day - eli minun päiväni -videoiksi kutsutut videot, joissa videobloggaaja kuljettaa kameraa mukanaan päivän ajan ja kuvaa asioita, joita hän tekee kyseisen päivän aikana. Videoissa on tyypillisesti kuvattu päivän tapahtumat kronologisessa järjestyksessä, ja usein videobloggaaja on editoinut jälkeenpäin videolle myös kellonajat, joista näkee, mihin aikaan päivästä hän tekee mitäkin. Karjalainenkin kertoo törmänneensä tämän kaltaisiin videoihin, mutta tällaisia ei sattunut hänen aineistoonsa (Karjalainen 2017: 7).

Aineistoni videot ovat karkeasti rajattavissa neljään erilaiseen videotyyppiin ja tarkastelen kerronnan vaiheita jokaisen videoalalajin näkökulmasta erikseen. Odotetusti olen löytänyt tarinankerrontatilanteita juuri tarinankerrontaa varten tehdyiltä videoilta, joita kutsutaan videoblogeissa storytime-videoiksi. Joissakin tapauksissa nämä videot on määritetty storytime-videoiksi jo videon otsikossa. Lasken videon kuitenkin storytime-videoksi aina silloin, jos videolla videobloggaaja kertoo yhden tarinan eikä kyseisellä videolla ole muuta sisältöä. Yleensä tarinat ovat havaintojeni mukaan videobloggaajan omaa elämää koskevia tarinoita tai esimerkiksi mielipiteitä joistakin ajankohtaisista asioista. Storytime-videoilla videobloggaaja yleensä istuu tai seisoo koko videon ajan samassa kohdassa puhuen kameralle, joka ei liiku.

Toinen videoalalaji on jo aikaisemmin mainitsemani my day -videot, joilla tarinankerronta tapahtuu jossain kohdassa videota, mutta videolla on muutakin sisältöä ja tarinankerronta on spontaanimpaa kuin esimerkiksi storytime-videolla. Tarinankerrontaa voi siis sisältyä myös videoihin, joiden pääasiana ei ole tarinan kertominen. My day -videoiden tarkoitus on kertoa katsojalle tarkemmin videobloggaajan päivästä, ja videobloggaaja usein kuljettaakin kameraa mukanaan kuvaten tekemisiään koko päivän. Tällaisissa videoissa videobloggaajalle saattaa yllättäen tapahtua jotakin tai hän saattaa muistaa jonkin tarinan, jonka haluaa jakaa videollaan.

Kolmanteen videoalalajiin kuuluvat videot, joilla videobloggaaja kertoo peräkkäin useita tarinoita tai samaan kategoriaan liittyviä asioita. Karjalainen (2017) ei ollut tutkimuksessaan maininnut tätä videotyyppiä tai alalajia, joten hänen aineistossaan ei ollut tullut esille kyseistä videon alalajia. Esimerkiksi videobloggaaja Tomas on tehnyt videon nimeltä *En ole koskaan*, jolla hän kertoo asioita, joita ei ole koskaan tehnyt. Toinen esimerkki tämän alalajin videoista ovat esimerkiksi aineistoni Paljastuksia Instagram-kuvien takaa -videot, joilla videobloggaaja käy läpi useita samaan kategoriaan kuuluvia asioita tai tarinoita. Tämän alalajin videot antavat myös hieman erilaisen ympäristön tarinankerronnalle, jos tarinoita kerrotaan useampi peräkkäin.

Neljänteen videoalalajiin kuuluvat niin sanotut asiavideot, jotka voisi periaatteessa liittää storytime-videoiden ryhmään, mutta näiden videoiden tarkoituksena ei ole niinkään kertoa yhtä tiettyä tarinaa vaan pikemminkin puhua ja jakaa ajatuksia jostakin tietystä ai-

heesta. Tällainen video on esimerkiksi aineistoni video *Donnan muistolle*, jossa videobloggaaja käsittelee lemmikin menettämistä laajemmin ja aiheesta puhuessaan hän kertoo samalla katsojille myös tarinan. Nämä videot sisältävät siis myös muuta jutustelua tai keskustelua tarinan lisäksi. Aihevideot ovat laaja kategoria, jolla ei havaintojeni mukaan ole yhtä tarkkoja rakenteellisia piirteitä kuin esimerkiksi storytime- ja my day -videoilla. Tämän vuoksi videot voivat keskenään olla hyvinkin erilaisia.

3. TUTKIMUKSEN TEOREETTINEN JA METODINEN TAUSTA

3.1. Keskustelunalyysin teoreettisia lähtökohtia

Usein keskustelunalyysin luojaksi ja isäksi kutsutaan Harvey Sacksia (ks. esim. Hakulinen 1997, Lindholm, Stevanovic & Peräkylä 2016), joka nauhoitti luentojaan vuosina 1964-1972 kollegalleen Emanuel Schegloffille. Luennoilla Sacks esitteli uudenlaisen lähestymistapansa sosiaaliseen toimintaan ja vuorovaikutukseen. Sacksin nauhoitukset ja luennot on myöhemmin litteroitu ja julkaistu vuonna 1995 (ks. Sacks 1995a ja Sacks 1995b). Vaikka keskustelunalyysi on pääasiassa kieleen keskittynyt tutkimusmetodi, sen juuret ovat sosiologiassa. Sacksille, Schegloffille ja kolmantena keskustelunalyysiin vaikuttaneelle Gail Jeffersonille kielellä oli sosiologinen merkitys, sillä se oli väline sosiaaliseen kanssakäymiseen (Sidnell & Stivers 2013: 3).

Keskustelunalyysi syntyi etnometodologististen ajatusten pohjalta, sillä Harvey Sacks oli etnometodologian perustajan Harold Garfinkelin oppilas. Garfinkel tutki arkitietoa ja terminä etnometodologia viittaa juuri arkitiedon tutkimukseen sekä niiden menettelytapojen ja ajatuskulkujen tutkimiseen, joilla tavalliset yhteiskunnan jäsenet ymmärtävät elinolojaan, toimivat niissä ja vaikuttavat niihin (Heritage 1996: 18).

Garfinkel korosti yksilöiden kykyä käyttää normeja ja rakenteita keskinäisessä vuorovaikutuksessaan yhteisen ymmärryksen resurssina (Lindholm, Stevanovic & Peräkylä 2016: 9). Garfinkelin ajatus oli, että kieltä ei tule käsittää vain koodin purkamiseksi, eli koodin, joka sisältää etukäteen määriteltäviä kuvaavia termejä yhdistettynä kieliopin sääntöihin. Kielen ymmärtämisessä oli hänen mukaan kyse lausumien (engl. *utterances*) ymmärtämisestä. Lausumaa tulisi tarkastella sitä vasten, kuka se on sanonut, missä, milloin ja mitä on saatu aikaan sanomalla se, ja millaisia asioita puhuja on ottanut huomioon lausumaa tuottaessaan ja millä motiivein se on sanottu (Heritage 1996: 141). Tämä on läheisesti yhteydessä siihen keskustelunalyysin olettamukseen, että puhujan toiminta on vuorovaikutuksessa kontekstin muovaamaa (Heritage 1996: 237).

Keskustelunalyyttisen tutkimusalan synty liittyi siihen, kun Sacks päätti kehittää harkitusti analyysimenetelmän, joka säilyttäisi otteen yhteiskuntaelämän primaariaineiston, eli ihmisten käyttäytymisen spesifien yksittäisten tapahtumien raaka-aineeseen. (Heritage

1996: 229-230.) Olennaista tälle tutkimussuuntaukselle on Sacksin oivallus siitä, että keskustelu ei ole kaaos eikä puhujien välinen ymmärrys perustu sattumaan, vaan vuorovaikutus on yksityiskohtiaan myöten järjestäytynyttä ja jäsentynyttä toimintaa (Hakulinen 1997: 13). Kerron seuraavassa alaluvussa tarkemmin keskustelunanalyysistä tutkimusmetodinä.

3.2. Keskustelunalyysi tutkimusmetodinä

Keskustelunalyysi on empiirinen tutkimusmenetelmä, joka kiinnittää huomion todellisissa vuorovaikutustilanteissa esitettyihin, arvioituihin ja käytettyihin puheen jäsentyneisiin piirteisiin (Heritage 1996: 239). John Heritage (1996: 236) nimeää keskustelunalyysin kaikkein perustavammaksi olettamukseksi sen, että kaikki sosiaalinen toiminta ja vuorovaikutuksen piirteet ilmentävät vakaita ja tunnistettavissa olevia rakenteita. Keskustelunalyysin perustehtävä on siis kuvata menettelytapoja ja olettamuksia, joiden varassa puhujat tuottavat oman käyttäytymisensä ja tulkitsevat toisten käytöstä. (Heritage 1996: 236.)

Keskustelunalyysin tärkeä lähtökohta on se, että vuorovaikutus on yksityiskohtiaan myöten rakenteellisesti järjestäytynyttä ja jäsentynyttä toimintaa (ks. esim. Heritage 1996: 236; Hakulinen 1997: 13). Keskustelunalyysissa ei yleensä jaeta ilmaisuja tarkoituksellisiin ja tarkoituksettomiin tai tietoisiin ja tiedostamattomiin ilmaisiin, vaan kaikkea keskustelussa esiintyvää pidetään merkityksellisenä ja vuorovaikutukseen vaikuttavana (Peräkylä 2016: 77). Juuri tämän vuoksi keskustelunalyttinen litterointi on kehitetty sellaiseksi, että siihen merkitään mukaan myös keskustelussa esiintyvät ei-kielelliset ainekset kuten tauot, nauramiset ja yskähdykset (Hakulinen 1997: 17).

Keskustelunalyysissa on tutkimuskohteena luonnollinen aineisto eli aineisto, joka on kerätty aidoista keskustelutilanteista (Hakulinen 1997: 15). Keskustelunalyttisen näkemyksen mukaan toimintaa täytyy siis ensisijaisesti tarkkailla sen luonnollisessa ympäristössä, jotta siitä saa todenmukaisen kuvan (Vatanen 2016: 313). Keskustelunalyttinen tutkimus on erityisen vahvasti aineiston ohjaamaa (Heritage 1996: 236) ja usein tutkimuksen teko alkaakin siitä, että tutkija huomaa aineistosta jonkin kiinnostavan ilmiön tai yksityiskohdan (Vatanen 2016: 322).

Arkikeskustelujen rinnalla keskustelunanalyttikot ovat tutkineet paljon myös institutionaalisia keskusteluja. Terminä institutionaalinen keskustelu viittaa virallisten instituutioiden tutkimiseen kuten esimerkiksi keskusteluun lääkärissä, kokouksessa tai opetustilanteessa (Peräkylä 1997: 179). Videobloginkin voisi ymmärtää jollakin tavalla institutionaaliseksi, sillä siihen sisältyy tiettyjä normeja ja käytänteitä. Kuitenkaan kyseessä ei ole niin sanottu virallinen instituutio kuten esimerkiksi oikeussali.

3.3. Tarinan määrittelyä

Käytän tutkielmassani ainoastaan sanaa tarina kuvaamaan videobloggaajien menneessä aikamuodossa kertomia juonellisia kertomuksia. Tarinasta voitaisiin käyttää myös esimerkiksi nimitystä narratiivi tai kertomus, mutta koska keskustelunanalyysissa puhutaan tarinankerronnasta (engl. *storytelling*), olen päättänyt käyttää tässäkin tutkimuksessa vain nimitystä tarina.

Kuten aikaisemmin jo mainitsin, William Labov on määritellyt tutkimuksessaan (1972: 370) tarinan niin, että se voi sisältää viisi osaa, joita ovat abstrakti, orientaatio, juoniosa, evaluaatio ja kertojan yhteenveto. Tätä ennen Labov ja Joshua Waletzky määrittelivät myös narratiivin muodostuvan viidestä rakenteellisesta jaksosta (1967), johon myöhemmin Labov on lisännyt abstraktin määritteen. Täydellinen ja kokonainen kertomus sisältäisi siis kaikki nämä viisi osiota, mutta ainoa merkityksellinen osa on juoniosa, jota ilman tarina ei voi olla tarina (Labov 1972: 370). Abstrakti on tarinan tiivistelmä, jossa kertoja tiivistää seuraavaksi kertomansa tarinan muutama lauseeseen. Orientaation tarkoitus on taustoittaa tarina ja sitoa se tapahtumapaikkaan, -aikaan ja tarinan henkilöihin. Orientaatiota seuraa tarinan ydin eli juoniosa, jossa tarinan tapahtumat kerrotaan aikajärjestyksessä. Evaluaatio on tarinan sekä sen tapahtumien ja merkityksen arviointia, mutta myös perustelua sille, miksi tarina kerrotaan. Labovin ja Waletzky (1967: 33) mukaan se olennainen osa tarinaa, eikä tarina olisi täydellinen ilman evaluaatiota. Evaluaatiota voi olla kahdenlaista, ulkoista tai upotettua evaluaatiota. Ulkoinen evaluaatio on kerronnan tai tarinan arviointia ikään kuin tarinan ulkopuolelta kun taas upotettu evaluaatio sijoittuu kerronnan sisään. (Routarinne 1997: 149.) Evaluaation jälkeen tai sen yhteyteen liittyy lisäksi tarinan tulos, joka kertoo, mihin tarinan tapahtumat johtavat. Viimeisenä

tarinassa voi esiintyä kooda tai lopuke, joka ilmaisee, että tarinasta on palattu nykyhetkeen ja kerronta on loppunut. (Labov ja Waletzky 1967: 39-40).

3.4. Tarinankerronta arkikeskustelussa

Tarinankerronnasta on löydettävissä kirjallisuutta useilta eri tieteenaloilta, kuten muun muassa kielitieteestä, antropologiasta, sosiologiasta, viestinnästä, psykologiasta ja kognitiotieteestä. Näillä aloilla on keskitytty kuitenkin enemmän *tarinaan*, kun taas keskustelunanalyttiset tutkimukset keskittyvät *kerrontaan*. (Mandelbaum 2012: 492).

Keskustelunanalyysin perusajatus on, että puheenvuoroilla ja muulla vuorovaikutuksella toiminnallaan vuorovaikutuksen osallistajat tekevät erilaisia sosiaalisia toimintoja, kuten ehdotuksia, tarjouksia, huomautuksia ja valituksia (Lindholm & Stevanovic 2016: 285). Tarina on myös yksi tällaisista toiminnoista. Kertomuksien avulla välitetään kokemuksia ja käsityksiä, ja näin ollen se on sidoksissa myös kulttuuriin. Kertojan lisäksi kertomus tarvitsee yleensä tulkitsejan eli vastaanottajan (Routarinne 1997: 138). Keskustelunanalyttikot ovat osoittaneet, että tarina on vuorovaikutuksellinen toiminto, jonka tarinankertoja ja vastaanottaja rakentavat yhdessä ja joka on ikään kuin räätälöity tilanteeseen, jossa kyseinen tarinankerrontatoiminto tapahtuu (Schegloff 1997: 97). Tarinankerronta rikkoo tavallisen vuorottelevan keskustelun rajoja, sillä kertomuksen alkaessa tarinan vastaanottajat eli keskustelussa mukanaolijat hyväksyvät sen, että kertoja ottaa dominoivan roolin ja he asettuvat kuuntelijoiksi (Kaivola-Bregenhøj 2013: 257).

Tarinankerronta muodostuu arkikeskustelussa kolmesta eri sekvenssistä. Kerron ne lyhyesti tässä, mutta alaluvussa 3.5. kerron jokaisesta sekvenssistä vielä hieman tarkemmin. Ensimmäinen näistä sekvensseistä on johdantosekvenssi (eng. *preface sequence*), joka on tarjous tai pyyntö mahdollisuuteen kertoa tarina. Johdantosekvenssi voi Sacksin mukaan olla minimissään kaksi vuoroa, joista ensimmäisen ottaa se, kenellä on aikomus kertoa tarina, ja toisen se, joka olisi tarinan vastaanottaja. (Sacks 1974: 340.) Toinen sekvenssi on kerrontasekvenssi (engl. *telling sequence*), jossa tarinankertoja kertoo tarinansa, jolle on annettu lupa tai myöntymys johdantosekvenssissä. Jos vastaanottaja päättää puhua kerrontasekvenssin aikana, hänen täytyy todennäköisesti keskeyttää tarinankertojan puhe. (Sacks 1974: 344.) Kolmas sekvenssi on vastaanottosekvenssi (engl. *response sequence*),

jossa tarinan vastaanottaja vastaa jotain juuri kuulemaansa tarinaan. Minimissään vastaanottosekvenssi voi olla esimerkiksi naurahdus. (Sacks 1974: 348.)

Uskon, että tarinankerrontasekvenssien avulla pystyn vertailemaan hyvin videoblogissa tapahtuvaa tarinankerrontaa arkikeskustelun tarinankerrontatilanteeseen. Pystyn jakamaan tutkimusta osiin vertailemalla ensin mahdollisia johdantosekvenssejä keskenään, sitten tarinankerrontasekvenssejä ja lopulta myös vastaanottosekvenssejä. Videoblogeissa ei ole varsinaista paikalla olevaa vastaanottajaa, joten on mielenkiintoista selvittää, ilmeneekö vastaanottosekvenssi silti jollain tavoin ja onko se välttämätön tarinankerronnassa joka tapauksessa.

3.5. Tarinankerronnan sekvenssit

3.5.1. Johdantosekvenssi

Johdantosekvenssi on arkikeskustelussa tapahtuvassa tarinankerronnassa minimissään kahden vuoron mittainen, ja ensimmäisen vuoron tyypillisesti ottaa kertojaksi tarjoutuva osanottaja ja toisen vuoron tarinan mahdollinen vastaanottaja (Sacks 1974: 340). Ensimmäisen vuoron aikana kertojaksi asettuva henkilö ilmaisee, että hänellä on jotain kerrottavaa. Etiäisvuoro osoitetaan toiselle henkilölle, joka toisen vuoron aikana kehottaa kertojaa kertomaan tarinan ja osoittaa asettuvansa kuuntelijan asemaan. (Routarinne 1997: 140-141). Seuraava esimerkki (1) on Sara Routarinteen esimerkki arkikeskustelun johdantosekvenssistä kirjasta Keskustelunanalyysin perusteet (1997: 141).

(1) Esimerkki johdantosekvenssistä arkikeskustelussa

```
01 A      : Arvaa mis mä opettelin tekee ihan oikeesti
02          (( savurenkaita tupakkaa polttaessa )
03 B      : No
```

Arkikeskustelussa tapahtuvassa tarinankerrontatilanteessa ensimmäinen johdantosekvenssin vuoro, *etiäinen*, on yleensä pyyntö tai tarjous kertoa tarina, johon vastaanottaja vastaa antamalla luvan jatkaa tarinankerrontaan tai jollain tavalla torjuu pyynnön tai tarjouksen (Routarinne 1997: 140). Etiäisvuoro voi olla käsky-, kysymys- tai väitelauseen

muodossa (Routarinne 1997: 143). Esimerkissä (1) A:n vuorosana on kysymyslausemuotoinen etiäinen, jonka jälkeen henkilö B antaa luvan tarinankerrontaan ja osoittaa kuuntelevansa käyttäen partikkelia *no*. Tarjouksen tai pyynnön lisäksi etiäisvuoroon voi sisältyä *luonnehdintaa* tarinan luonteesta ja tämä luonnehdinta voi esimerkiksi motivoida vastaanottajaa antamaan myönteisen vastauksen ja luvan tarinankerronnalle. Tarinan luonnehtimisella on myös rakenteellinen tehtävä, sillä sen avulla tarinankertoja voi ohjata vastaanottajan reaktiota tarinaan. Luonnehdintaan voi lisäksi sisältyä tietoa tarinan paikasta, ajankohdasta tai siihen liittyvistä henkilöistä. (Sacks 1974: 340.)

Arkikeskustelun tarinankerrontatilanteen johdantosekvenssi eroaa videoblogien tarinoiden johdantosekvensseistä jo siinä, että videoblogissa videobloggaaja kertoo tarinan katsojilleen, jotka eivät ole läsnä tarinankerrontahetkellä. Näin ollen he eivät voi myöskään reagoida tarinaan tarinankerrontahetkellä, ja johdantosekvenssin tyypillinen vuorojako ei voi toteutua samankaltaisena kuin arkikeskustelussa. Vaikka rakenteellisesti oikeanlaista eli minimissään kaksivuoroista johdantosekvenssiä on todennäköisesti mahdotonta löytää videoblogien tarinankerrontatilanteista, selvitän tässä tutkimuksessa sitä, löytyykö videoblogien tarinankerrontatilanteista silti yhteneväisyyksiä arkikeskustelun tarinankerrontatilanteen johdantosekvenssin kanssa. Vaikka videoblogissa tarinan vastaanottaja ei olekaan läsnä, on kuitenkin mahdollista, että videobloggaajat ovat muodostaneet tälle hiekan erilaiselle tarinankerrontatilanteelle ominaisia piirteitä ja ominaisen johdantosekvenssin arkisen tarinankerrontatilanteen pohjalta.

3.5.2. Kerrontasekvenssi

Kun tarinankertoja on saanut myönnetyksen kertoa tarinansa johdantosekvenssissä, hän etenee tarinankerrontatilanteessa johdantosekvenssistä kerrontasekvenssiin eli alkaa kertoa tarinaansa kuulijoille. Kertominen voi kestää minimissään yhden vuoron ajan. Jos vastaanottajat päättävät puhua kerrontasekvenssin aikana, heidän todennäköisesti pitää tehdä se keskeyttäen. Kertojan ei enää tässä vaiheessa tarvitse tarjota heille tilaa kommenteille tai vastauksille kuten johdantosekvenssissä. (Sacks 1974: 344.) Kuitenkin kertoja voi osoittaa vastaanottajalle tilaisuuksia kertoa pysyykö hän mukana tarinan etenemisessä. (Routarinne 1997: 146). Esimerkiksi nouseva intonaatio vuoron lopussa osoittaa

vuoron saavuttaneen siirtymätilan, jossa vastaanottaja voi reagoida esimerkiksi dialogipartikkelilla ymmärtävänsä ja seuraavansa tarinaa (Routarinne 1997: 147). Seuraavaksi otan esimerkin (2) havainnollistamaan kerrontasekvenssiä arkikeskustelusta. Kyseinen esimerkki on myös Sara Routarinteen artikkelista Kertomuksen rakentaminen kirjasta Keskusteluanalyysin perusteet (Routarinne 1997: 148).

(2) Esimerkki kerrontasekvenssistä arkikeskustelussa

```

01 Ville      : (Me oltiin) onneks me oltiin menty vähän niinku
02              vi:kaan me oltiin yhes semm'ses jokuomassa
03              pusikossa ja #uo# meill oli siellä se telтта
04              n#i:# se ei lähteny len:toon sentään . .hhh
05              Telтта p- skulas ihan hyvin mut sit ku oli se
06              taukoteltta siin vieressä ja #e# se täyttty
07              lumella ja se kaa:tu ja .hhh [se< ]
08 Seppo      : [Ai mi]kä.
09 Ville      : kSemmonen tau:koteltta semmonen ihan kevyt.=
10 Seppo      : =Nii,=
11 Ville      : =.hh Ni se oli täyttyny lumella ja kaatunu ni
12              ihahh heh i(h)han lyt:tyyn mut .hhh se mis me
13              itte oltiin ni se oli vielä pystyssä
14              [ hheh
15 Seppo      : [Nii tää kol(mionmuot'),]
16 Ville      : Joo:. Se oli aika hyvä.

```

Esimerkistä (2) käy hyvin ilmi kerrontasekvenssin perusajatus siitä, että tarinankertoja on äänessä yksinään ja kertoo tarinaa kuten Ville tekee aluksi riveillä 1-7. Rivillä 8 Seppo tekee korjauspyynnön kun hän ei ymmärrä, mitä kertoja sanalla *taukoteltta* tarkoittaa. Korjausjäsenitys antaa vastaanottajalle näin keinon säädellä kerronnan etenemistä (Routarinne 1997: 148). Kuuntelijalla on siis rooli arkikeskustelussa tapahtuvan tarinankerronnan kerrontasekvenssissä, sillä kuuntelija on se, kenelle tarinankertoja osoittaa tarinansa. Pääroolissa kerrontasekvenssissä on kuitenkin tarinankertoja, joten tarinan vastaanottaja antaa tilaa hänelle kertoa tarinansa. Vastaanottajan mahdolliset keskeytykset kerrontasekvenssin aikana johtuvat yleensä kahdesta syystä: vastaanottaja ilmaisee jollain keinolla seuraavansa tarinaa tai hän voi ilmoittaa kuulemis- tai ymmärtämisongelmista, kuten Seppo esimerkissä (2) tekee. Videoblogeissa tapahtuvassa tarinankerronnassa vastaanottajalla ei luonnollisesti ole mahdollisuutta tähän, koska hän on tietokone-ruudun toisella puolella, mutta vastaanottaja voi kuitenkin toistaa videota uudelleen niin kauan kunnes hän kuulee tai ymmärtää asian. Arkikeskustelun ja videoblogin kerronta-

sekvenssit voivat olla kuitenkin huomattavasti samankaltaisempia kuin esimerkiksi johdantosekvenssit, sillä kerrontasekvenssiin ei arkikeskustelussakaan varsinaisesti tarvita kuin itse kertoja.

3.5.3. Vastaanottosekvenssi

Vastaanottosekvenssi on se osa tarinankerrontatilannetta, jossa tarinan kuuntelija eli vastaanottaja reagoi jollain tavalla kertojan tuottamaan tarinaan ja tarinankerrontatilanne tulee päätökseen. Tarinan kuuntelija muuttuu tässä kohtaa tarinan arvioijaksi (Routarinne 1997: 150). Minimissään vastaanottosekvenssi voi olla yhden vuoron mittainen, esimerkiksi naurahdus (Sacks 1974: 347). Vastaanottosekvenssi päättää tarinankerrontatilanteen, jonka jälkeen keskustelussa voidaan palata normaaliin vuorotteluun. Tarinaa voi seurata myös vastaanottajan mieleen tuleva **toinen kertomus**, joka on vastaus ja reaktio edellä kerrotulle tarinalle. (Routarinne 1997: 151-152.) Seuraava esimerkki vastaanottosekvenssistä arkikeskustelussa on Routarinteen artikkelista Kertomuksen rakentaminen (1997: 151). Esimerkissä tarinan vastaanottaja Mira nauraa reaktiona kertojana toimivan Nooran tarinaan ja kommentoi sitä.

(2) Esimerkki vastaanottosekvenssistä arkikeskustelussa

```

01 Noora   : khä hä .hhh Sit siäl on ku se niinku itkee
02          ku monet pikkuvauvat iskee (('itkee'))
03          sillai vrä::↑::: [::] .

04 Mira    : [hä] hä? (.hh)
05 Noora    : n(h)i sil on semmone naisellinen h:↑m:::..
06          ↑hm::: [:. ]

07 Mira    : [ he: ] .hh Vo:i ei. [siit ] tulee
08 Noora    : [ (f sit f ) ]
09 Mira    : varmaa hirvee hirvee vamppi isona.
10 Noora    : .ehhh ↑S(h)e on niin: s(h)e on niis:↑ s:ö pö.

```

Vastaanottosekvenssi videoblogissa tapahtuvassa tarinankerronnassa eroaa todennäköisesti eniten edellä mainituista kolmesta sekvenssistä arkikeskustelun tarinankerrontaan verrattuna. Kun vastaanottaja ei videoblogeissa ole tarinankerrontatilanteessa sillä hetkellä läsnä, on mielenkiintoista nähdä, miten tarinankerrontatilanne päättyy ja antaako

videobloggaaja vastaanottajille eli videon katsojille jollain muulla tapaa tilaisuuden kommentoida kerrottua tarinaa.

3.6. Muita keskeisiä käsitteitä

Keskustelunanalyttinen tutkimus selvittää keskustelun sekventiaalista rakennetta eli sitä, miten peräkkäiset puhetoiminnot liittyvät toisiinsa ja millaisia toimintojen muodostamia jaksoja eli **sekvenssejä** niistä muodostuu (Raevaara 1997: 75). Keskustelunanalyysin ensisijaisia yksiköitä ovat juuri puhe- ja toimintajaksot eli sekvenssit sekä **vuorot** näiden jaksojen osina (Heritage 1996: 240). Vuorot rakentuvat **lausumista**, joka on keskustelunanalyysissa puheen perusyksikkö. Lausumat ovat prosodisia kokonaisuuksia, jotka ovat samantapaisia yksiköitä kuin kirjoitetussa tekstissä virke. Yksittäinen vuoro voi muodostua pelkästään yhdestä lauseesta tai lausumastakin. (Hakulinen 1997: 36.)

Kahden vuoron kokonaisuuksia, joissa vuorojen välinen suhde on erittäin vahva ja konventionaalistunut, kutsutaan **vieruspareiksi**. Vierusparien keskeinen ominaisuus on se sääntö, että ensimmäinen osa eli vuoro vaatii parikseen vastavuoroisen toiminnon eli toisen vuoron. (Goodwin & Heritage 1984: 288.) Vieruspareja ovat esimerkiksi kysymys ja vastaus tai tervehdys ja vastatervehdys. Lisäksi keskustelunanalyttisessä tutkimuksessa kiinnitetään huomiota myös esimerkiksi keskustelussa tapahtuvaan vuorojen päällekkäisyyteen tai keskeyttämiseen, taukoihin ja puheen sujuvuuteen (ks. Hakulinen 1997).

Tarinankerronta liittyy läheisesti käsite **affiliaatio** (engl. *affiliation*). Kyseisellä käsitteellä tarkoitetaan empaattista samanmielisyyttä ja vuorovaikutuskumppanin kokemusten myötäelämistä (Lindholm & Stevanovic 2016: 286). Tarinankerronnan aikana sekä tarinan päätteeksi vastaanottaja voi osoittaa tukea ja hyväksyntää tarinankertojan tarinaa kohtaan (Stivers 2008: 35). Harvey Sacks on ehdottanut, että jo ennen vitsin tai tarinan kertomista, johdantosekvenssin aikana, tarinan kertoja viittaa siihen, onko tarinasta tulossa esimerkiksi hauska, surullinen tai jännittävä. Tämä todennäköisesti ohjailee myös tarinan vastaanottajan reaktiota kerrottuun tarinaan. (Sacks 1974: 340-341.) Tarinan vastaanottajalla eli kuulijalla on useita keinoja ilmaista samanmielisyyttä tai erimielisyyttä tarinankerronnan aikana. Nämä keinot voivat olla verbaalisia, prosodisia tai multimodaalisia ku-

ten pään nyökkäykset tai muut eleet. (Lindström & Sorjonen 2013: 353-360). Lisäksi affiliaatio tai sen puute vaikuttaa myös kerronnan kulkuun (Lindholm & Stevanovic 2016: 287).

Aineiston luonteesta johtuen en itse pysty tarkastelemaan affiliaatiota tarinan vastaanottajan näkökulmasta. Videoblogeissa vastaanottajana toimivat videon katsojat, jotka eivät konkreettisesti ole läsnä tarinankerrontatilanteessa eli aineistossani puuttuu vastaanottaja tarinankerrontahetkellä. On kuitenkin mielenkiintoista nähdä, hakeeko tarinankertoja tätä affiliaatiota silti jollakin tavalla.

Katseet, eleet ja liike ovat vuorovaikutuksen erilaisia resursseja. Ne ovat kaikki keskeisiä visuaalisen ilmaisun keinoja sosiaalisessa vuorovaikutuksessa (Peräkylä 2016: 63) ja näin ollen myös tarinankerronnassa. Katse on vahva sosiaalinen viesti aikeista aloittaa kommunikointi toisen henkilön kanssa (Ruusuvuori 2016: 49). Tilanteissa, joissa joku kutsuu meitä nimeltä tai katsoo meitä hiukan pitempään, aktivoituvat samat aivojen alueet (Kampe, C. Frith & U. Frith 2003: 5258). Lisäksi esimerkiksi katseen suuntaaminen samaan yhteiseen kohteeseen tuo mahdollisuuden jakaa tietoa, kokemuksia ja näkemyksiä kyseisestä kohteesta. Katseilla on myös vahva yhteys tunteiden kokemiseen ja viestimiseen. (Ruusuvuori 2016: 49-50.)

Ilmeet ovat myös emotioiden osoittimia, ja ne osoittavat vuorovaikutuksessa olevan henkilön asennoitumista puhuttuihin asioihin, havaittuihin kohteisiin tai vuorovaikutuksessa tehtyihin tekoihin. Ilmeet muun muassa katseiden ja eleiden kanssa ovat aina myös keinoja säädellä vuorovaikutuksen kulkua ja sen myötä myös toimijan omaa ja vuorovaikutuskumppanin sisäistä tilaa. (Peräkylä 2016: 67-68.) Kasvojen liikkeiden lisäksi muillakin kehon osilla ja koko kehon asennoilla on tehtäviä vuorovaikutuksessa. Esimerkiksi sormella osoittaminen tai muut vastaavat käsien liikkeet sekä asennon vaihtaminen tai suuntaaminen ovat merkityksellisiä tekijöitä vuorovaikutustilanteessa. Se, miten keskustelussa tapahtuva tilanne ja toiminto ymmärretään sekä mitä seuraavaksi tapahtuu, määrittyy paljon näiden visuaalisten ja ruumiillisten ilmaisujen perusteella. (Peräkylä 2016: 77.)

4. JOHDANTOSEKVENSSIT VIDEOBLOGEISSA

Olen aloittanut aineiston analyysin vertailemalla arkikeskustelussa tapahtuvan tarinankerronnan johdantosekvenssiä aineistoni tarinankerrontatilanteisiin. Tarkastelen aineistotani aina yhtä videon alalajia kerrallaan, ja tässä luvussa selvitän, millaisia johdantosekvenssejä videoblogien tarinankerrontatilanteista löytyy tai löytyykö niitä ylipäättään.

Videoblogien johdantosekvenssiä tutkiessa on tärkeää ottaa huomioon se, että katsoja on todennäköisesti avannut videon osittain otsikon perusteella. Pelkkä videon avaaminen on jo osaltaan merkki videon aiheen tai tarinan ”hyväksymisestä”, joten videobloggaajalla ei myöskään olisi tämän kannalta tarvetta pyytää tarinalle tai videolle hyväksyntää kuten arkikeskustelun tarinankerrontatilanteessa on tapana.

4.1. Johdantosekvenssi storytime-videoilla

Tässä luvussa selvitän, millainen on tyypillinen johdantosekvenssi storytime-videoilla. Storytime-videoilla koko video käsittelee aina yhtä videobloggaajan kertomaa tarinaa eikä videoilla tapahdu tarinan lisäksi muuta. Niinpä tarinan alkaa videon alusta ja päättyy videon loppuun. Videoblogeissa on yleensä videon alussa intro-osuus, johon voi sisältyä esimerkiksi tervehdyssanoja, itsensä esittelyä sekä videon aiheen esittely (ks. Hyytinen 2017). Koska videon aiheen esittely on videoblogeissa tyypillistä videon alussa, täytyy tässä luvussa tarkastella sitä, onko aiheen esittelemineen myös tarinan johdantosekvenssiä vai löytyykö johdantosekvenssi tarinasta vielä erikseen.

Aineistoni storytime-videoilla neljässä videossa viidestä videobloggaaja sanoo videon alussa kertovansa seuraavaksi tarinan. Tämän voisi ajatella olevan videon intro-osuuteen kuuluvaa videon aiheen esittelyä. Lisäksi tämän toteamuksen jälkeen videobloggaajat yleensä selventävät, mistä tarina kertoo, ennen kuin siirtyvät itse kerrontasekvenssiin. Esimerkki tällaisesta tapahtumasta storytime-videoilla on videolla *Storytime Hulluin lento*, jossa videobloggaaja videon nimen mukaisesti kertoo katsojille tarinan hulluimmasta ja oudoimmasta tapahtumasta, joka hänelle on tapahtunut lentokoneessa. Esimerkissä (4) riveillä 7-8 videobloggaaja kertoo katsojilleen, mitä video pitää sisällään. Hän sanoo ”tänään on aika uudelle tarinankerronnalle, eli stooritaimille” eli esittelee videon

aiheen, joka kuuluu videon intro-osuuteen. Videon aihe kerrotaan videoblogeissa katsojan informoimisen vuoksi ja mahdollisesti yleisöä valmistellakseen videolla käsiteltäviä aiheita varten (Frobenius 2011: 825). Tässä tapauksessa täytyy kuitenkin miettiä, onko se myös osa johdantosekvenssiä, sillä tässä kohdassa hän toteaa tarinan olevan tulossa. Tyyppillisestä arkikeskustelun johdantosekvenssistä poiketen tämä ei ole pyyntö tai tarjous kertoa tarina vaan pikemminkin toteamus. Johdantosekvenssillä voi myös olla vastaanottajaa valmistelevia ominaisuuksia, jotka ohjaavat vastaanottajan reaktiota (Sacks 1974: 340). Näin ollen tarinan intro-osuuden ja johdantosekvenssin tarkoitukset ovat tai voivat olla osiltaan samoja. Myöhemmin riveillä 12-14 videobloggaaja kertoo, mikä varsinaisesti on tulevan tarinan aiheena samalla evaluoiden eli arvioiden tulevaa tarinaa.

(4) STORYTIME | HULLUIN LENTO (ILONA)

```

01      moikka kaikille? (.) ja tervetuloa (.) uuden
02      sunnuntaivideon pariin. (.) mä oon tällä hetkellä kun
03      mä uppaan tän (.) niin mä olen ulkomailla? (.) niin mä
04      toivon että mä saan tän sunnuntaina laitettua // mä
05      vähän elän reunalla koska tänäänhän siis on (.)
06      perjantai kun mä kuvaan (.) joten miksen tehny tätä
07      aikasemmin, (.) en tiedä (.) olen ilona, // tänään on
08      aika uudelle tarinankerronnalle (.) eli stoortaimille.
09      // mä oon kerennyt nähdä jo aika paljon maailmaa, ja:
10      sen mukana (.) mä oon tiettenki ollu tosi paljon
11      lentokoneissa ja: istunu lennoilla ja lentokoneet tai
12      lentäminen ei pelota mua yhtään. lukuunottamatta yhtä
13      kertaa (.) //: kun mä oikeesti pelkäsin kuoliaaks, //
14      meille kävi tällanen (.) tosi outo (.) lentokeissi? //
15      me=oltiin siis tosiaan paluulennolla englannista, (.)
16      ja me=oltiin semmosel lennol missä oli niinku kolme
17      paikkaa vierekkäin? sit oli käytävä ja sit oli kolme
18      paikkaa (.) taas vierekkäin eli ne oli >sellaset
19      niinku< kolmen rivit // - -

```

Tässä esimerkissä vaikuttaa kuitenkin siltä, että rivit 7-8 eivät sisälly johdantosekvenssiin vaan ovat ainoastaan videon aiheen esittelyä. Näillä riveillä videobloggaaja ei luonnehdi tarinaa millään tavoin tai pyydä hyväksyntää vastaanottajilta tarinalleen. Riveillä 12-14 videobloggaaja taas tekee tarinastaan houkuttelevan ja kuulemisen arvoisen arvioimalla tarinaa, mikä on tavallista myös arkikeskustelun tarinankerrontatilanteen alussa ja johdantosekvenssissä. Näin ollen katsoisin nämä rivit tarinan varsinaiseksi johdantosekvenssiksi. Vastaanottajan mielenkiinto ja uteliaisuus tarinaa kohtaa todennäköisesti herää, kun videobloggaaja kertoo pelänneensä kuoliaaksi. Lisäksi lauseen ”*meille kävi tällanen tosi*

outo lentokeissi” lopussa on nouseva intonaatio. Tällaiset lausumanloppuiset nousut mahdollisesti orientoivat vastaanottajaa yleensä kertomuksen puitteisiin ja voivat tarjota paikkaa vastaanottajan osallistumiselle (Routarinne 2003: 198-199). Videoblogin genrelle tyypillisesti tämä on tietenkin mahdotonta, joten videobloggaaja etenee suoraan tarinaan.

Storytime-videoissa katsoja saa jo otsikon perusteella tiedon siitä, että kyseessä on tarinankerrontavideo sekä siitä, mitä tarina tulee pitämään sisällään. Neljässä aineistoni storytime-videossa viidestä video on nimetty jo otsikossa storytime-videoksi. Niinpä katsoja on jo videon avatessaan tiennyt otsikon perusteella, mitä video pitää sisällään, joten videobloggaaja on saanut tarinalleen sitä kautta hyväksynnän. Esimerkiksi videolla *Meidän tupakan poltosta alkanut tulipalo... (storytime)* otsikko antaa selkeää informaatiota katsojalle siitä, mistä tarina kertoo. Tämän perusteella voisi kuvitella, ettei videobloggaajan välttämättä tarvitsisi videon intro-osuudessa enää kertoa erikseen, mitä tarina tulee koskemaan. Siitä huolimatta neljässä aineistoni storytime-videosta viidessä videobloggaaja kertoo tarinan aiheen vielä uudelleen videon alussa.

Videolla *Katastrofi paluumatka Los Angelesista* otsikosta ei käy varsinaisesti ilmi, että video kuuluu storytime-alalajiin, mutta video on kokonaisuudessaan tarina videobloggaajan matkasta Los Angelesista Suomeen. Myös kyseisen videon aloitus on hieman erilainen muihin storytime-videoihin verrattuna. Tyypillisen videoblogin aloituksen ja intro-osuuden mukaisesti videobloggaaja tervehtii aluksi videon katsojia ja kertoo perusteluja sille, miksi hän tekee kyseisen videon (esimerkki 5, rivit 1-3). Sen jälkeen videobloggaaja sanoo menevänsä suoraan asiaan, mutta ajautuikin hieman sivuraiteille itse asiasta, sillä myöhemmin rivillä 20 hän toistaa uudelleen menevänsä asiaan. Katson videon intro-osuuden loppuvan riville 20, sillä ennen toista ”mennään asiaan”-lausumaa videobloggaaja pohjustaa tulevaa tarinaansa. Intro-osuudessa valmistellaan yleisöä videossa käsiteltäviin asioihin (Frobenius 2011:825), ja ennen riviä 20 videobloggaaja kertoo lähtökohdat tarinalleen. Riveillä 11-13 videobloggaaja kertoo tarinan aiheen kertaalleen tiivistäen sen tapahtumat yhteen virkkeeseen, joka on näin ollen tarinan abstrakti eli tiivistelmä.

(5) KATASTROFI PALUUMATKA LOS ANGELESISTA (mariieveronica)

01 terveppä terve. (.) pitkästä aikaa. // öö nostetaas
02 teitä vähän ylöspäin // noniin mä tiedän että snäpchätin

03 puolella tätä videota on odotettu aika paljon ja mä=oon
 04 mä=oon ajatellu että tota //: antanutkin teidän odottaa
 05 koska tämän piti olla jo valmis, mutta mennään suoraan
 06 asiaan // mä olin siis lomalla los äntcelesissä (.) ja
 07 mä haluan nyt alustaa tän videon sillä että mulla oli
 08 siis maailman ihanin loma, (.) mä rakastin sitä
 09 paikkaa, (.) mulla oli siis (.) sis (.) mä es (.) mä
 10 meen ihan sanattomaks tiedättekö, // **mutta tämä video**
 11 **kertoo siitä. (.) kun olimme lauantaina lentämässä (.)**
 12 **los äntcelesistä suomeen mutta olinkin täällä vasta**
 13 **keskiviikkoiltana. (.)** mulla on paljon videomateriaalia
 14 siitä (.) miltä (.) mä näytin miltä musta tuntu sillan
 15 (.) kun mä olin jumassa siellä losissa? (.) ja roomassa?
 16 // enkä mä tee tätä videota sen takia et mä haluaisin
 17 dumata tän kyseisen lentoyhtiön @vaik mä oikeesti ehkä
 18 haluaisinkin vähän (.) antaa palautetta@ siitä että miten
 19 asiat pitäis oikeesti //: hoitaa? //: ja ratkaista? hhh
 20 **>↓mennään asiaan.<** //meijän lento lähti siis lauantai
 21 iltana losista. (.) ei siin mitää (.) ihan perus piti
 22 mennä los angeles (.) kööppenhamina (.) helsinki (.)
 23 sen lennon piti kestää noin kuustoist tuntii
 24 yhteensä? - -

Johdantosekvenssin löytäminen tästä videosta ja tarinasta on vaikeaa, sillä videon intro-osuus on monimutkainen ja rönsyilevä ja rakennetta on vaikea hahmottaa. Tämä video ja tarinankerrontatilanne eroavat muista videosta siten, että tässä esimerkissä videobloggaaja oikeuttaa tarinankerronnan itselleen. Hän on tavallaan saanut katsojiltaan jo etukäteen myönnytyksen kyseiselle tarinalle, sillä hänen mukaansa videota tästä tarinasta on toivottu häneltä Snapchat-palvelussa (rivit 2-3). Videobloggaaja on esimerkiksi saattanut kysyä Snapchatissa seuraajiltaan, tahtoisivatko he videon kyseisestä tarinasta eli olisiko kyseiselle videolle katsojia. Tarinan johdantosekvenssi olisi siis tapahtunut jo aiemmin, eikä videobloggaajan tarvitsisi enää pyytää lupaa tarinankerronnalleen katsojilta videolla. Näin ollen voisi ajatella, että tarvetta johdantosekvenssille ei enää ole ja videobloggaaja voi aloittaa tarinan ilman johdantosekvenssiä. Siitä huolimatta laskisin tarinan johdantosekvenssiksi juuri tämän toteaman (rivit 2-3). Vaikka videobloggaaja ei tarvitsisi enää katsojiltaan myönnytystä tai lupaa kertoa tarinaa, hän kuitenkin toteaa, mistä syystä hän kertoo kyseisen tarinan. Näin ollen ne katsojat, jotka eivät ole toivoneet etukäteen tarinan kertomista tai tienneet mahdollisuudesta toivoa sitä, ymmärtävät, miksi hän kertoo tarinan.

Selkeä johdantosekvenssi on myös aineistoni videolla *Oudointa mitä olen tehnyt baarissa* | *Story time*, jossa videobloggaaja kertoo tarinan oudoimmasta asiasta, mitä hän on tehnyt baarissa. Videon otsikko on informatiivinen ja videota aihetta hyvin kuvaileva, joten katsoja osaa odottaa tarinaa avatessaan videon. Tämäkin video alkaa edellisten esimerkkien tapaan videoblogeille tyypillisesti tervehdyksellä ja itsensä esittelyllä (esimerkki 6, rivi 1), jotka kuuluvat videon intro-osuuteen. Tämän jälkeen videobloggaaja kertoo katsojilleen videon aiheen, eli tässä tapauksessa sen, että hän aikoo kertoa katsojilleen kyseisen tarinan. Videobloggaaja ei esitä pyyntöä tai lupaa tarinankerrontaan, vaan pikemminkin toteaa kertovansa tarinan sanomalla ”*mie aattelin tänään kertoa teille tarinan*” ja ”*mie aattelin paljastaa, mikä on hulluinta, mitä mie oon ikinä tehnyt baarissa*” (rivit 5-6). Itse tarina alkaa heti näiden rivien ja niiden jälkeisen leikkauskohdan jälkeen. Edellisten esimerkkien mukaisesti lausuma rivillä 2 on videon aiheen esittelyä ja rivit 5-6 olisivat näin ollen johdantosekvenssiä.

(6) OUDOINTA MITÄ OLEN TEHNYT BAARISSA | STORY TIME

(Sita Salminen)

```
01      moikka taas kaikki. (.) mun nimi on sita, (.) mie
02      aattelin tänään (.) kertoa teille (.) tarinan jota mie
03      en oikeesti oo kertonuh kovin monelle? //: (.) mie tiiä
04      voinko minä joutua he he johonki vaikeuksiin tästä (.)
05      mutta mie aattelin silti paljastaa (.) mikä on hulluinta
06      (.) mitä mie oon ikinä tehny baarissa. // elih (.)
07      niinku (.) suurin osa tietääki (.) mie oon tosiaan
08      muuttanu kakskytvuotiaana (.) rovaniemeltä ouluun? (.)
09      ja mie oon asunu täällä oulussa neljä vuotta // tänä
10      aikana mie (.) oon käyny eniten (.) yhdessä tietyssä (.)
11      oululaisessa baarissa // - -
```

Sanomalla ”*mie aattelin paljastaa, mikä on hulluinta, mitä mie oon ikinä tehnyt baarissa*” riveillä 5-6 videobloggaaja luonnehtii ja evaluoi tulevaa tarinaa ja saa vastaanottajan eli katsojan mielenkiinnon heräämään tarinaa kohtaan. Erityisesti sanat *paljastaa* ja *hulluinta* kertovat tarinan kerrottavuudesta. Verbin valinta sekä superlatiivin käyttö ovat vihjeitä tulevan tarinan luonteesta ja lisäksi lausuma sitoo tapahtuman paikkaan ja henkilöön eli videobloggaajaan itseensä sekä baariin. Kuten aiemmin mainitsin, tämä on tyypillistä johdantosekvenssin tarinan luonnehtimiselle (Sacks 1974: 340).

Storytime-videoilla videobloggaaja siis yleisesti sisällyttää tarinankerrontaan jonkinlaisen johdantosekvenssin arkikeskustelun tarinankerronnan tavoin. Tarinan intro-osio, jossa videon aihe esitellään sekä tarinan johdantosekvenssi saattavat kerronnassa sulautua toisiinsa, mutta usein tarinan esittelyn lisäksi videosta löytyy sen jälkeen myös tarinan johdantosekvenssi, jossa videobloggaaja arvioi eli evaluoi tulevaa tarinaa ja näin ollen tekee tulevasta tarinasta mielenkiintoisen ja houkuttelevan kuulaisen. Aineistoni jokaisen storytime-videon otsikossa on tuotu jo ilmi tarinan aihe, ja neljän videon otsikossa viidestä on kerrottu, että kyseessä on storytime-video. Näin ollen katsoja tietää jo otsikon perusteella, että kyseinen video sisältää tarinan, ja jo avaamalla videon katsoja antaa ikään kuin luvan videobloggaajalle kertoa tarinan. Arkikeskustelussa kertojaksi pyrkivän vuorossa on yleensä luonnehdinta tulevasta tarinasta ja kiintopiste paikkaan, aikaan tai henkilöön (Sacks: 1974: 341). Myös neljällä viidestä aineistoni storytime-videosta videobloggaaja kuvailee tai luonnehtii kertomaansa tarinaa ennen kuin alkaa kertoa sitä. Tulevan tarinan luonnehdinta houkuttelee katsojaa katsomaan videon ja kuuntelemaan tarinan loppuun. Videobloggaajan luonnehdinnan perusteella tarinan vastaanottaja eli videon katsoja voi aavistaa, millainen tarinan juoni ja huippukohta on ja miten tarinaan täytyisi lopuksi reagoida.

4.2. Johdantosekvenssi my day –videoilla

My day -videoiden tarinankerronta eroaa huomattavasti storytime-videoista. Storytime-videoilla tarinan kertominen on koko videon pääasia, ja my day -videoiden tarkoitus on kuvata, miten videobloggaajan päivä on edennyt ja mitä hänelle on tapahtunut päivän aikana. Tarinoiden kertominen ei ole siis videoiden pääasia, vaan tarinat kerrotaan spontaanimmmin ja mahdollisesti hetken mieltäjohteesta. Jokin tietty tarina voi tulla videobloggaajalle mieleen päivän aikana ja hän haluaa jakaa sen katsojilleen (esimerkki 9) tai sitten videobloggaajalle voi tapahtua jotakin mielenkiintoista kyseisen päivän aikana ja hän jakaa sen välittömästi kameran kautta katsojilleen (esimerkki 7). Lisäksi tarinankerrontatilanteet saattavat tapahtua missä kohtaa videota tahansa ja kerronta voi olla lyhyttäkin, kun taas *storytime*-videot alkavat jokainen suoraan tarinankerronnalla ja kestävät koko videon ajan.

Videon *Tänään kusun kaiken (koira myös vähän)* tarinan aloitus on aineistoni my day -videoista lähinnä arkikeskustelun tarinankerrontatilanteen aloitusta ja johdantosekvenssiä. Videobloggaaja matkustaa videolla tekemisiään kuvaten ystävänsä luokse junalla ja tällä junamatkalla hänelle tapahtuu pieni vastoinkäyminen, josta hän kertoo videollaan heti sen tapahtuttua. Esimerkki (7) alkaa siitä kohdasta videota, kun videobloggaaja alkaa selittää juuri äsken tapahtunutta tilannetta katsojilleen. Hän oli unohtanut junaan tavaroihansa ja hakiessaan niitä junasta, juna lähtikin liikkeelle ja jatkoi matkaansa.

(7) Tänään kusun kaiken (koira myös vähän) (Herbalisti)

```
01      //joku saattas nyt kysyy et minkä ihmeen takii mä oon viel
02      junassa? // mä kusun kaiken // niinku te todistettavasti
03      näitte niin mä jäin jyvaskylässä? mut mä tajusin heti kun
04      mä olin laittanu kameran kiinni että mul jäi mun kamat
05      tänne, (.) tai lähinnä siis joonan ja annen tuliaisat //
06      mä hyppäsin äkkii junaan - -
```

Videobloggaaja aloittaa tarinan kertomisen sanomalla ”joku saattais nyt kysyy et minkä ihmeen takii mä oon vielä junassa” riveillä 1-2. Tätä edeltävässä videoleikkeessä videobloggaaja juuri poistui junasta Jyväskylän rautatieasemalla, joten hän alkaa selittämään katsojille, miksi hän on uudelleen junassa. Tämän lausahduksen riveillä 1-2 voisi tulkita tämän tarinan johdantosekvenssiksi, sillä hän osoittaa sen suoraan videon katsojille ja se implikoi siitä, että tulossa on jotakin poikkeuksellista kerrottavaa. Vaikka videobloggaaja ei ilmaise varsinaisesti kertovansa tarinaa, hän kuitenkin esittää kysymyksen johon vastaanottaja luultavasti haluaa vastauksen. Tämä tapahtuu itse sanomalla ääneen sen mahdollisen kysymyksen, jonka videon katselija eli tarinan vastaanottaja saattaisi hänelle kyseisessä tilanteessa esittää. Samalla hän tällä tavalla ilmaisee, että jotain poikkeuksellista on tapahtunut ja jatkaa kertomalla, että ”mä kusun kaiken niinku te todistettavasti näitte”. Se on osittain luonnehdintaa tulevasta tarinasta, ja näin vastaanottaja ymmärtää, että jokin on mennyt pieleen ja videobloggaaja on aikeissa kertoa tästä. Tämä mahdollisesti myös ohjailee vastaanottajan reaktiota kyseiseen tarinaan. Näin ollen katson rivit 1-3 tässä tapauksessa tarinan johdantosekvenssiksi. Arkikeskustelun tarinankerrontatilanteen tavoin videobloggaaja ei aloita tarinankerrontaa suoraan tyhjästä, vaan pohjustaa riveillä 1-2 tarinansa alun.

Neljällä muulla aineistoni my day -videolla tarinankerronta tapahtuu muun kameralle jutustelun lomassa, kun videobloggaaja juttelee rennosti kameralle kotonaan joko sen päivän tai viime päivien tapahtumista ja muuten yleisesti tuntemuksistaan. Näillä videoilla videobloggaaja pohjustaa tarinaansa vain erittäin lyhyesti ja mahdollinen johdantosekvenssi on aivan tarinankerronnan alussa. Esimerkki (8) on tällaisesta lyhyestä tarinan alustuksesta my day -videolta *Sokeana uimahallissa*. Videobloggaaja on kesken päivän istahtanut paikoilleen ”juttelemaan” kameralle eli videon katsojille. Hän kertoo tunteuksiaan aamun uimatunnista ja lyhyen tarinan siitä, mitä tunnin aluksi tapahtui.

(8) SOKEANA UIMAHALLISSA (linaps)

01 - - oli jotenki ahistava ajatus mennä sinne, (.) ja
 02 **sitte(h) s(h)eki vielä kun** mää olin sitten siel
 03 suihkutiloissa aika kauan ku mä olin silleen että sovittiin
 04 että (.) kolmeviis alotetaan? yheksän kolme viis? (.) et
 05 nähään siel jossain? ja=sit mä niinku olin kuullu vissiin
 06 väärin koska - -

Tarina alkaa rivin 2 alussa, mutta toisin kuin esimerkissä (7), videobloggaaja ei valmistelee videon katsojaa tarinaa varten juuri millään tavalla. Hän kertoo, että hänestä oli ahdistavaa mennä uimatunnille ja sen jälkeen hän aloittaa tarinan sanomalla ”*sitte seki vielä ku mä olin sitten siellä suihkutiloissa - -*”. Hän ei toimi tässä tilanteessa arkikeskustelun tarinankerrontamallin mukaisesti pyytämällä lupaa tarinankerronnalle tai luonnehtimalla tulevaa tarinaa millään tavalla. Ainoastaan lausahdus ”*sitte seki vielä kun*” kertoo, että videobloggaajalla on jotain uutta kerrottavaa ja näin ollen se on lähinnä johdantosekvenssiä, mitä tältä videolta löytyy. Vaikka videolla ei ole luonnehdintaa tulevasta tarinasta, videobloggaaja puhuu ennen tarinaa negatiivisista tunteistaan uimatuntia kohtaan ja sen perusteella voisi ajatella, että seuraava tarinakaan ei ole kovin positiivinen.

Esimerkki (9) on videolta *Tyhjä jääkaappi -neuroosi* ja se on hieman samantyylinen kuin edeltävä esimerkki. Videolla videobloggaaja kuvaa tyypillisesti my day -videon tapaan kaikkea tekemisiään päivän aikana. Tarinan hän kertoo istuessaan sohvalla jutellessaan kameralleen eli videon katsojille samaan aikaan kun hän syö ruokaansa. Videobloggaaja kertoo joulusuunnitelmistaan ja siinä ohessa hän kertoo myös lyhyen tarinan siitä, kuinka hänelle tuli ongelmia matkalippujensa kanssa.

(9) TYHJÄ JÄÄKAAPPI –NEUROOSI (Sita Salminen)

05 rovaniemellä mutta (.) me ollaan nyt muutama vuosi oltu
 06 aina tuolla oulussa, // **ja meinas tulla vähä paniikki ku**
 07 (.) mulla oli siis lentolippu? (.) nyt perjantaille? (.)
 08 //: helsingistä ouluun? // mutta (.) sit käviksi ilmi että

Tässä esimerkissä videobloggaaja aloittaa tarinan rivillä 6 sanoilla ”*ja meinas tulla vähä paniikki ku*”, jonka jälkeen hän alkaa kertoa tarinaa lentolipuistaan. Tämä lause on ainoa, mikä voi olla tarinan johdantosekvenssiä, sillä tällä tavalla videobloggaaja aloittaa tarinankerronnan. Se ei sanallisesti kerro, että seuraavana on vuorossa tarina eikä videobloggaaja sen avulla pyydä lupaa tai tarjoudu kertomaan tarinaa. Se kuitenkin osittain osoittaa, että videobloggaaja kertoo seuraavaksi jotakin, mikä aiheutti hänelle paniikin. Tämä on tarinan luonnehtimista ja arviointia ja herättää todennäköisesti videon katselijan eli tarinan vastaanottajan huomion ja mielenkiinnon.

Esimerkeissä (8) ja (9) tarinan tuloa ennakoidaan hyvin samalla tavalla kielellisin keinoin. Esimerkissä (8) tarina alkaa sanojen *sitte seki vielä kun* jälkeen ja esimerkissä (9) sanojen *ja meinas tulla vähä paniikki ku* jälkeen. Ison suomen kieliopin mukaan *ku(n)* on selittävä lausumapartikkeli, joita esiintyy juuri puhutussa vuorovaikutuksessa. Lausumapartikkeli osoittaa, millä tavoin seuraava ilmaus liittyy meneillään olevaan puheeseen (VISK 2008 § 801). Arkikeskustelun tarinankerrontatilanteessa voisi kuvitella olevan samanlainen johdantosekvenssi niin, että tarinankertoja aloittaisi tarinan sanomalla esimerkiksi ”*vähän mulla meinas tulla paniikki kun...*”.

My day -videoiden tarinankerrontatilanteet alkavat jokaisella aineistoni my day -videoista suhteellisen yllättäen ja nopeasti. Tällä tarkoitan sitä, että videobloggaaja ei juuri johdattele katsojaa tarinaan eikä katsoja voi tietää tarinasta ennen kuin videobloggaaja alkaa kertoa tarinaa. Tarinankerronta ei ole siis suunniteltua kuten storytime-videoilla. Tämä tarinan johdannon puuttuminen on kuitenkin mielenkiintoista, sillä arkikeskustelussa tarina voidaan kertoa hyvinkin yllättäen ja spontaanisti eikä arkikeskustelun tarinankerrontaa ole suunniteltu yleensä etukäteen. Esimerkiksi kysymysmuotoiset *Arvaa mitä?* -johdantosekvenssin etiäisvuorot puuttuvat my day -videoilta kokonaan. Tällaisissa tilanteissa kuuntelijalla ei olisi juuri muuta mahdollisuutta kuin kuunnella tarina ja tämä toteutuu videoblogeissakin sen vuoksi, kun tarinan vastaanottaja ei ole läsnä tilanteessa.

Siksi voisi kuvitella, että tällaisia tarinan johdantosekvenssejä käytettäisiin videoblogeissa ja erityisesti spontaaniuden kannalta my day -videoissa.

4.3. Johdantosekvenssi videoilla, joissa on useampi tarina peräkkäin

Tässä alaluvussa tarkastelen johdantosekvenssiä videoilla, joissa on useita tarinoita peräkkäin. Näillä videoilla videobloggaaja käy läpi useita samaan kategoriaan kuuluvia asioita tai tarinoita. Esimerkiksi videossa *En ole koskaan* videobloggaaja käsittelee videon otsikon aiheen mukaisesti asioita, joita hän ei ole koskaan tehnyt. Jotkut näistä videolla käsitellyistä asioista sisältävät tarinan, mutta eivät kaikki. Samoin on myös videolla *Videossa 10 asiaa jotka v*uttaa intissä*. Kyseisellä videolla videobloggaaja käy läpi kohta kohdalta asioita, joista hän ei pitänyt armeijassa. Joihinkin näistä kohdista sisältyy tarinoita, joita videobloggaaja kertoo armeija-ajaltaan. Tähän kategoriaan ja videoiden alalajiin kuuluvat videot vaikuttavat yleisesti etukäteen mietityiltä ja suunnitelluilta, joten ne ovat alalajiltaan lähempänä storytime-videoita kuin my day -videoita. Tarinan kertominen ei ole kuitenkaan näillä videoilla videon pääasia kuten storytime-videoilla.

Useiden tarinoiden videoilla on enemmän vaihtelua johdantosekvenssin suhteen kuin my day - ja storytime-videoilla. Lukuun ottamatta aineistoni videota *Noloja teinimuistoja* on jokaisen videon tarinan aloitus hyvin lyhyt eikä varsinaisia arkikeskustelun tapaisia johdantosekvenssejä juuri ilmene. Videolla *En ole koskaan* on kuitenkin pieni, mahdollinen johdantosekvenssi havaittavissa. Videon aiheena ovat ne asiat, joita videobloggaaja ei ole koskaan tehnyt. Esimerkissä (10) tarina alkaa riviltä 2 videobloggaajan todettua, että yksi asioista, joita hän ei ole koskaan tehnyt, on tupakanpolto. Hän aloittaa kerronnan sanomalla rivillä 1-2, että ”mulla on sellanen tarina”. Tämä on selkeä johdantosekvenssi tarinalle ja se on myös tarinan ainoa mahdollinen johdantosekvenssi, sillä varsinainen kerronta alkaa heti tämän jälkeen videobloggaajan sitoessa tarinan tapahtumat aikaan ja paikkaan.

(10) EN OLE KOSKAAN (TOMAS)

```
01          en ole koskaan. // maistanu tupakkaa. (.) mulla on
02          sellanen tarina. (.) että (.) kun mä olin joskus
03          ehkä ala-asteel oisko ollu kuudennella luokalla?
04          (.) niin (.) mun (.) kaverit tarjos mulle tupakkaa ja
```


05 mä itse asiassa (.) sillon esitin et oisin maistanu
06 >eli mä=otin< sen - -

Videobloggaaja ei pyydä siis lupaa katsojilta lupaa kertoa tarinaa, mutta hän ilmoittaa katsojilleen, että sellainen on tulossa. Tämä on ainoa kerta aineistossani, kun videobloggaaja aloittaa tarinan tarkalleen näillä sanoilla, mutta kuitenkin muutamassa storytime-videossa on samankaltainen johdanto tarinalle. Esimerkiksi videolla *Storytime | Hulluin lento* videobloggaaja toteaa, että *tänään on aika uudelle tarinankerronnalle eli stooritaimille* (ks. s. 21, esimerkki (4)). Tällainen johdantosekvenssi ei millään tavoin luonnehdi tarinaa vaan on pikemminkin toteamus siitä, että nyt katsojat saavat kuulla tarinan. Kuitenkin videon alalajista johtuen rivillä 1 aiemmin sanotut sanat ”*en ole koskaan maistanut tupakkaa*”, kertovat kuitenkin siitä, mistä aiheesta tarina kertoo. Lasken rivien 1-2 lausahduksen kuitenkin johdantosekvenssiksi, koska näin voisi kuvitella tapahtuvan myös arkikeskustelussa. Tarinankertoja voisi sanoa, että ”*mulla on sellanen tarina*” tai esimerkiksi ”*mulla on muuten yksi tarina*”, johon vastaanottaja voisi vastata esimerkkisi ”*no*” ja kertoja voisi edetä tarinan kerrontasekvenssiin.

Videolla *10 asiaa jotka v*tuttaa intissä* videobloggaaja käy läpi 10 asiaa, jotka häntä ärsyttävät armeijassa. Videolla ei ole itse tarinalle johdantosekvenssiä, vaan johdanto on pikemminkin juuri seuraavalle asialle, joka videobloggaajaa armeijassa ärsyttää. Videon otsikko kertoo tässäkin tapauksessa hyvin videon ja mahdollisten tarinoiden luonteesta ja laadusta, ja videossa käsiteltävät asiat mitä luultavimmin ovat videobloggaajan mielestä negatiivisia. Näin ollen videobloggaaja ohjailee jo otsikon avulla katsojan reaktiota asioihin ja tarinoihin. Otsikon voisi siis ajatella olevan on tässäkin tapauksessa osa johdantosekvenssiä. Esimerkissä (11) riveillä 1-2 on tavallaan tarinan johdantosekvenssi, joka kuitenkin on enemmän merkki siirtymisestä videon seuraavaan vaiheeseen ja seuraavaan asiaan, joka videobloggaaja ärsyttää armeijassa.

(11) 10 ASIAA JOTKA V*TUTTAA INTISSÄ (Tume)

01 - - // ja seuraavaks meillä tuleekin (.) jatkuva
02 sykkiminen. // meiltä oli siis hävinny pari juttua (.)
03 viime leirillä (.) ja me oltiin just sitä ennen nukuttu
04 (.) yö ulkona mä nukuin jonku kolme ja puol tuntia sen
05 jälkeen koko päivä oli (.) jatkuvaa sykkimistä (.) ja
06 kun mä luulin - -

Kyseiset sanat riveillä 1-2- eivät ilmaise sitä, että seuraavaksi videobloggaaja aikoo kertoa tarinan. Sanoista ei käy ilmi, aikooko videobloggaaja vain jutustella katsojilleen tästä aiheesta yleisesti vai aikooko hän kertoa tarinan. Otsikkoa lukuun ottamatta tälläkään videolla tarinalle ei siis ole varsinaista johdantosekvenssiä.

Video *Noloja teinimuistoja* eroaa muista usean tarinan videoista huomattavasti. Videobloggaaja puhuu videolla yleisesti teiniajoistaan kahden tarinan muodossa. Video muistuttaa paljon storytime-videota, mutta koska videolla on kaksi tarinaa, olen ottanut sen mukaan usean peräkkäisen tarinan alalajiin. Esimerkki (12) on videon ja ensimmäisen tarinan alusta, jossa ennen tarinaa videobloggaaja sekä tervehtii katsojiaan että kertoo hieman videon luonteesta ja aiheesta intro-osuudelle tyypillisesti.

(12) NOLOJA TEINIMUISTOJA (Soikkuu)

18 - - sen takia valitsen nyt (.)ehkä nooran. // mennään
 19 suoraan asiaan (.) teineyteen (.) ja **mä aion kertoa**
 20 **teille (.) muutamit (.) aika nolot. (.) tapahtumat (.)**
 21 **poikien kanssa. (.) kun olin teini siis.** // mä=oon ollu
 22 mun mielestä aika kiltti teininä? (.) jos sä äiti katot
 23 tätä videoo niin sä voit korjata asian jos et koe samoin?
 24 (.) mut (.) **mä muistan yhen päivän kun mä petin mun**
 25 **vanhempien luottamuksen niinku (.) kuus nolla (.)** se oli
 26 paha (.) se oli paha päivä, (.) mä pyysin mun isältä
 27 rahaa (.) bussikorttiin

Esimerkki (12) on tarinankerronnaltaan hieman erilainen ja monimutkaisempi kuin edeltävät esimerkit. Rivit 19-21 olisivat esimerkiksi storytime-videoilla osa videon intro-osuutta ja videon aiheen esittelyä, mutta tämän videon rakenne on erilainen. Aikaisemmin, rivin 19 alussa, videobloggaaja sanoo menevänsä suoraan asiaan, mikä yleensä tarkoittaa videon intro-osuuden loppumista ja videon varsinaisen osuuden alkamista (ks. Hyytinen 2017). Videobloggaaja luonnehtii ja arvioi rivien 19-21 sanoilla tarinaa tai tässä tapauksessa tarinoita sanomalla ”*aika nolot tapahtumat*”. Näin ollen se olisi osa johdantosekvenssiä. Tämä ero johtuu todennäköisesti videon alalajista. Koska video *Noloja teinimuistoja* ei ole tyypillinen storytime-video, myös sen intro-osuus on muotoutunut erilaiseksi eikä noudata tuttuja storytime-videon aloituksen yleisiä normeja.

Esimerkin (12) rivit 24-25 taas ovat selvästi osa tarinan johdantosekvenssiä, sillä kyseisen lausuma on johdantoa tulevalle tarinalle. Lausumalla videobloggaaja sekä arvioi tarinaa että sitoo tarinan tapahtumat tiettyihin henkilöihin ja aikaan. Videobloggaaja kuvaillee kyseistä päivää *pahana* ja kertoo *pettäneensä* vanhempansa, joten kyseiset sanavalinnat ovat tässäkin vihjeitä tulevasta tarinasta ja sen kerrottavuudesta. Kyseiset sanavalinnat houkuttelevat katsojaa kuuntelemaan tarinaa saadakseen selville, mitä on oikeasti tapahtunut. Ne ohjailevat myös tarinan vastaanottajien reaktioita. Tämä on myös tulevan tarinan abstrakti eli tiivistelmä, jossa kertomuksen tapahtumat tiivistetään muutamaan lauseeseen.

Videoilla, joissa on useampi tarina peräkkäin on aineistoni perusteella harvoin arkikeskustelun tarinankerrontatilanteen mukaista tarinan johdantosekvenssiä. Aineistostani nousee esille poikkeus videolla *Noloja teinimuistoja*, jonka eroavaisuudet johtuvat luultavasti siitä, että video muistuttaa paljon myös storytime-videota. Videon tarinan johdantosekvenssistä löytyy samanlaisuuksia storytime-videoiden johdantosekvenssien kanssa. Muuten tässä alalajissa johdantosekvenssiä ei ole joko ollenkaan tai se on todella lyhyt ja vajanainen lausahdus heti tarinankerronnan aloittavan lauseen alussa. Tämän kategorian videoissa tarinat alkavat *Noloja teinimuistoja* -videota lukuun ottamatta heti leikkauskohdan jälkeen, kun videobloggaaja on käsitellyt edellisen kohdan ja siirtyy seuraavaan. Näin ollen johdantosekvenssi puuttuu tarinoista siis kokonaan ja katsoja voi päätellä uuden asian alkavan leikkauskohdan perusteella.

Arkisesta tarinankerrontatilanteestakaan johdantosekvenssi ei aina ole löydettävissä eikä johdantosekvenssi näin ollen ole kertomistoiminnon välttämätön osa (Routarinne 1997: 145). Johdantosekvenssi saattaa puuttua arkisesta tarinankerronnastakin esimerkiksi silloin, kun kertomukset seuraavat toisiansa tai jos kertomus esitetään jonkinlaisen tilanteen tekijän laukaisemana. Tällöin edeltävä konteksti perustelee kerronnan esiintymistä, jonka vuoksi johdantosekvenssiä ei tarvita. (Routarinne 1997: 145.) Tällainen tilanne muistuttaa hyvin paljon videoblogia, jossa on useampi tarina peräkkäin. Videolla aikaisemmin esille tullut konteksti perustelee tässäkin tapauksessa tarinoita, sillä videobloggaaja on kertonut, mitä aihetta jokainen videon kohta tai tarina tulee käsittelemään. Tässä tapauksessa arkikeskustelun tarinankerrontatilanne ja videoblogivideot, joilla on useita tarinoita peräkkäin, ovat siis hyvinkin samankaltaisia.

4.4. Johdantosekvenssi aihevideoilla

Tässä alaluvussa tarkastelen johdantosekvenssiä aihevideoiden tarinankerrontatilanteissa. Aihevideot ovat muista videon alalajeista lähimpänä storytime-videoita, mutta aihevideoon ei silti välttämättä sisälly tarinaa. Aihevideoilla videobloggaaja keskittyy yleensä yhteen aiheeseen ja jutustelee ja keskustelee aiheesta videolla. Yleensä aihevideon aihe on ilmaistu jollain tavalla jo videon otsikossa.

Aihevideoiden alalajiin mahtuu todella laajalti erilaisia videoita, koska periaatteessa tähän alalajiin voisi sijoittaa melkein kaikki sellaiset videot, jotka ei sovi muihin alalajeihin. Tämän vuoksi tähän alalajiin kuuluvissa videoblogeissa sekä niiden piirteissä voi olla huomattavasti enemmän hajontaa muihin alalajeihin verrattuna. Aineistoni aihevideoista puolessa tarinalle on johdantosekvenssi ja puolessa ei. Eräänlainen johdantosekvenssi on havaittavissa esimerkiksi videolta *Donnan muistolle*, jossa videobloggaaja puhuu lemmikin menettämisestä. Videon varsinainen aihe ei käy videon otsikosta vielä ilmi, varsinkaan uusille kyseisen videobloggaajan kanavan katsojille. Videon intro-osuudessa videobloggaaja esittelee videon aiheen kuitenkin tarkemmin. Kyseinen video on osa videobloggaajan *Brekkie*-nimistä videosarjaa, joissa videon alussa videobloggaaja valmistaa aamupalaa sarjan tyylin mukaisesti. Tämän jälkeen hän kertoo tai keskustelee jostain asiasta, jota katsojat ovat häneltä toivoneet muiden videoiden kommenttikentissä. Tarinankerrontatilanne sijoittuu videolla vasta kahden minuutin kohdalle, joten video ei ala tarinankerronnalla, vaan aiemmin mainitulla aamiaisen valmistamisella. Tämän jälkeen videobloggaaja etenee videon varsinaiseen keskusteluaiheeseen, jonka aiheena on lemmikin menettäminen. Videobloggaajan aiheeseen liittyvä tarina kertoo hänen entisestä lemmikistään ja siitä, kun hän joutui sanomaan hyvästit koiralleen. Esimerkissä (13) videobloggaaja aluksi pohjustaa lemmikin menettämistä ja sen jälkeen lähestyy aihetta oman kokemuksen kautta eli tarinan muodossa.

(13) DONNAN MUISTOLLE (mmiisas)

```
01      - - hhh (.) noniin. (.) jos jotkut on uusia mun kanavalla
02      niin (.) donna on siis (.) meidän (.) entinen >koira?< (.)
03      ja (.) donnan kuolemasta on nyt (.) kaks vuotta (.) aikaa
04      joten mää aattelin et tää ois semmonen (.) tavallaan hyvä
05      aika (.) puhua tästä mää aattelin että mää oisin hhh (.)
06      jotenkin (.) valmiimpi puhumaan tästä mutta (.) emmä
```

07 näköjään oo. // ja vaikka donnaakin näky tosi paljon mun
 08 videoilla niin mää en oo puhunut tästä aiheesta sen takia
 09 koska tää on mulle vaan niin (.) .hhh raskas. hhhh **ja (.)**
 10 **tosi moni teistä on ihmetelly et niinku m- miks on nyt**
 11 **vaan dina että missä donna on.** // mut kaks vuotta sitten
 12 (.) mulla oli just alkanu koulu,

Esimerkissä (13) tarina alkaa rivin 11 lopusta ja tarinan johdantosekvenssiä muistuttava osuus esiintyy ennen sitä riveillä 10-11. Videobloggaaja ei pyydä lupaa tarinan kertomiseen tai erityisesti tarjoutu kertomaan sitä, mutta hän toteaa, että ”*tosi moni teistä on ihmetelly et niinku miks on nyt vaan dina että missä donna on*”. Nämä sanat voi nähdä tarinan johdantosekvenssinä, sillä näillä sanoilla videobloggaaja oikeuttaa tarinankerronnan itselleen ja kertoo tarinankerronnalle syyn. *Te*-pronominilla hän viittaa vastaanottajiin ja puhuttelee heitä suoraan ja syy kyseiselle tarinalle on vastata Donnan ”katoamista” ihmetelleille katsojille. Tarinan luonnehdintaa ei löydy riveiltä 10-11, mutta videobloggaajan itkuisesta olemuksesta ja alun pohjustuksesta katsoja voi jo ymmärtää, millainen tarina on mahdollisesti tulossa. Tämän vuoksi onkin syytä miettiä, ovatko myös rivit 8-9 osa johdantosekvenssiä. Näillä riveillä Miisa kertoo videon aiheen olevan raskas hänelle, jonka vuoksi hän ei ole tästä puhunut videoillaan aikaisemmin. Tämä on tavallaan siis jo pian alkavan tarinan arviointia ja luonnehdintaa. Lisäksi tällä tavoin videobloggaaja saat-
 taan tiedostamattaankin ohjata vastaanottajan eli videon katsojan reaktiota tarinaansa, kuten luonnehdinnan avulla voidaan tehdä myös arkikeskustelussa (ks. Sacks 1941: 340). Katsojan tietäessä, että aihe on raskas Miisalle, hän voi aavistaa tarinan laadun ja sen, että tulossa on surullinen tarina, johon kuuluu reagoida tarinan laadulle sopivalla tavalla.

Videolla *Tosi mies käy armeijan* on esimerkki siitä, kuinka aihevideon tarinalla ei juuri ole arkisen tarinankerrontatilanteen tapaista johdantosekvenssiä. Videolla videobloggaaja käsittelee aiheita on armeija ja siviilipalvelus. Hän kertoo faktoja näistä kahdesta vaihtoehdosta ja kertoo videon alussa tarinan siitä, kun hän kävi kutsunnoissa. Videon nimestä ei varsinaisesti käy ilmi, mihin alalajiin kuuluva video on kyseessä. Kuitenkin kun videota alkaa katsoa, voi huomata, että videobloggaaja seisoo koko ajan yhdessä kohdassa kameran puhuen armeijasta ja siviilipalvelusta. Videon alussa videobloggaaja vitsailee ja mainostaa omaa vaatemerkkiään, jonka jälkeen hän siirtyy itse videon aiheeseen (esimerkki 14, rivit 1-2).

(14) TOSI MIES KÄY ARMEIJAN!11! (Tume)

```

01          // mutta nyt riittää tämä mainostaminen eiköhän mennä
02 suoraan asiaan. (.) joka varmasti otsikosta näkyykin, (.)
03 eli intti, (.) vai sivari. // suomessa on siis (.)
04 asevelvollisuus eli jokainen kaheksantoista täyttänyt //
05 POJANKloppi (:) joutuu menemään tai // @pääsee@ //
06 armeijaan tai sivariin. // tää on monelle mun ikäselä
07 äijälle aika ajankohtanen kysymys. // kun mä täytin
08 kaheksantoista mä sain (-) kirjeen missä mut pyydettiin
09 kutsuntoihin // eli semmonen tilaisuus jossa puhutaan
10 vähän armeijasta (.) ja vielä vähemmän sivarista. // me
11 mentiin luentosaliin missä puhuttiin vähän armeijasta //

```

Esimerkistä (14) käy ilmi, että videolla esitettävällä tarinalla ei ole johdantosekvenssiä. Riveillä 1-3 videobloggaaja sanoo menevänsä suoraan asiaan ja esittelee videon aiheen. Nämä rivit kuuluvat videon intro-osuuteen, jonka jälkeen oleva videon leikkaus kertoo siirtymisestä videon pääasiaan. Tämän jälkeen videobloggaaja johdattelee videon katsojat aiheeseen kertomalla Suomen asevelvollisuudesta ja mainitsemalla sen, että kyseessä on ajankohtainen aihe hänen ikäisilleen miehille (rivit 3-7). Nämä rivit ovat pikemminkin johdattelua videon armeija-aiheeseen kuin kerrottavaan tarinaan, joka alkaa rivin 7 lopussa. Tarina alkaa suoraan kerronnalla siitä, kuinka videobloggaaja sai kahdeksantoista vuotta täytettyään kutsun kutsuntoihin. Videobloggaaja ei tarjoutu kertomaan tarinaa tai anna katsojille vinkkejä siitä, millainen tarina on seuraavaksi tulossa eikä katsoja näin ollen voi ennakoida tarinan alkua. Katsoja ei myöskään voi näin ollen videobloggaajan sanojen tai käyttäytymisen perusteella tehdä päätelmiä tarinan luonteesta.

Aihevideoilla on videotyypeistä eniten hajontaa ja vaihtelevuutta johdantosekvenssin suhteen. Uskon tämän johtuvan siitä, että aihevideoilla ei ole selkeää kaavaa ja vakiintuneita yhteisiä sääntöjä siitä, millaisia näiden videoiden tulisi olla. Aihevideoiden kategoria on myös suurin siinä mielessä, että tähän kategoriaan voisi sisällyttää melkein kaikki muut videot, jotka eivät ole sopineet muihin tässä tutkimuksessa käsiteltyihin videotyypeihin. Kategoria on laaja, joten käytännöt videoiden ja videobloggaajien kesken vaihtelevat. Aihevideoita on siis hieman hankala verrata arkikeskustelussa tapahtuneisiin tarinankerrontatilanteisiin, koska variaatiota niin paljon ja yleistyksiä on sen vuoksi hankala tehdä.

Osassa aihevideoista videon käsikirjoitus on saatettu miettiä tarkkaankin ennen videon kuvaamista ja näin ollen myös tarinankerronta on mahdollisesti ollut etukäteen mietittyä. Esimerkiksi videoiden *Donnan muistolle* ja *Tosi mies käy armeijan* aiheet ovat sellaisia, että niiden käsikirjoitusta videobloggaaja on varmasti miettinyt jossain määrin ennen videon kuvausta. Sen sijaan esimerkiksi aihevideot *Mihin pääsin opiskelemaan* ja *Ekojen viikkojen fiiliksiä* ovat enemmän rentoja keskusteluntyyppisiä videoita, missä videobloggaaja juttelee kameralle. *Mihin pääsin opiskelemaan* -videossa videobloggaaja vastailee katsojien lähettämiin kysymyksiin ja *Ekojen viikkojen fiiliksiä* -videolla videobloggaaja kertoo katsojille kuulumisiaan, joista osa on nimenomaan tarinan muodossa. Tarinankerromisen suunnitelmallisuus tai spontaanius ei kuitenkaan tässä tapauksessa näytä olevan yhteydessä siihen, onko tarinalla johdantosekvenssiä vai ei. *Donnan muistolle* -videossa esiintyy johdantosekvenssi, mutta *Tosi mies käy armeijan* -videossa ei, vaikka molemmat ovat todennäköisesti jossain määrin etukäteen suunniteltuja ja käsikirjoitettuja videoita. Myös rennommissa keskusteluvideoissa toiselta löytyy johdantosekvenssi ja toiselta ei.

4.5. Yhteenveto

Kokonaisuudessaan videoblogien tarinankerrontatilanteista on löydettävissä tarinoita, joilla on johdantosekvenssi arkikeskustelun johdantosekvenssin tyyliä, mutta myös tarinoita ilman johdantosekvenssiä. Suurin yksittäinen ero arkikeskustelussa ja videobloggissa tapahtuvan tarinankerrontatilanteen johdantosekvenssien välillä on se, että videobloggaaja ei videoillaan pyydä lupaa kertoa tarinaa. Videoblogien johdantosekvensseissä videobloggaaja pikemminkin toteaa tarinan olevan tulossa ja lisäksi mahdollisesti kuvaillee tulevaa tarinaa. Tätä ei voi varsinaisesti sanoa siis pyynnöksi tai tarjoukseksi kertoa tarina, koska tällöin pyyntö tai tarjous tarvitsisi vastauksen, jota tarinan vastaanottaja ei videoblogia katsoessaan voi antaa.

Storytime-videoilla on selkeästi eniten yhtäläisyyksiä arkisen tarinankerronnan johdantosekvenssiin, sillä neljällä viidestä aineistoni storytime-videosta on videobloggaaja kuvaillee tai luonnehtii tarinaa ennen kuin alkaa kertoa sitä. Usein näillä videoilla tarinan intro-osio voi sulautua yhteen tarinan johdantosekvenssin kanssa, sillä molempien tarkoituksena on kuvailla tulevaa tarinaa ja videota. Storytime-videoiden johdantosekvensseissä

on selvästi eniten tulevan tarinan luonnehdintaa, sillä videobloggaaja yrittää tehdä tarinasta mielenkiintoisen videon katsojalle. Esimerkiksi videolla *Oudointa mitä olen tehnyt baarissa* videobloggaaja sanoo ennen tarinaa, että hän aikoo paljastaa, mikä on hulluinta, mitä hän on tehnyt baarissa. Näin videobloggaaja saa videon katsojan mielenkiinnon heräämään, ja se on tyypillistä myös arkikeskustelun johdantosekvenssille.

My day -videoiden tarinoiden johdantosekvenssit ovat huomattavasti lyhyempiä ja tarinankerrontatilanteet alkavat nopeasti storytime-videoiden johdantosekvensseihin verrattuna. Tarinan alustukset ovat muutaman sanan mittaisia ja sisältyvät jo samaan lauseeseen tarinan aloittavan virkkeen kanssa, mutta katsoja voi kuitenkin niistä ymmärtää, että seuraavaksi videobloggaaja aikoo kertoa tarinan. Videobloggaaja ei varsinaisesti kuitenkaan valmistele tarinan vastaanottajaa tarinaa varten tai arvioi tarinaansa etukäteen.

Kahdella videolla aineistoni viidestä videosta, joissa on usea tarina peräkkäin, esiintyy johdantosekvenssi. Yhdessä aineistoni videossa tarinan edessä on ainoastaan toteamus, että *mulla on teille sellanen tarina* eli videobloggaaja toteaa tarinan olevan tulossa, mutta ei kuvaile sitä millään tavoin. Kolmella muulla usean tarinan videolla tarinoilla ei ole johdantosekvenssiä, mikä on sinänsä odotettavaa, sillä johdantosekvenssi saattaa puuttua arkisesta tarinankerronnastakin silloin, jos kertomuksia tai tarinoita on usea peräkkäin (Routarinne 1997: 145). Toinen tästä alalajista löytyvä johdantosekvenssi on videolla *No-voja teinimuistoja*, jossa on paljon samoja ominaisuuksia kuin storytime-videoissa. Myös tämän videon tarinan johdantosekvenssi on samanlainen kuin aineistoni storytime-videoissa olevat johdantosekvenssit.

Aihevideoissa on selvästi eniten vaihtelevuutta johdantosekvenssin suhteen eikä aineistoni videoiden tarinoista ole löydettävissä juurikaan yhteisiä piirteitä. Katgoria on laaja, joten osassa tämän alalajin videoista on johdantosekvenssi ja osassa ei. Aineistossani olevista aihevideoista kuitenkin vain videolta *Donnan muistolle* on löydettävissä johdantosekvenssi. Tämä johdantosekvenssi on tarinaa arvioiva ja kuvaileva kuten myös johdantosekvenssit storytime-videoilla.

5. KERRONTASEKVENSSI VIDEOBLOGEISSA

Tässä luvussa tarkastelen kerrontasekvenssiä videobloggaajien kertomissa tarinoissa. Kerrontasekvenssistä löytyisi tutkittavia asioita enemmän kuin mihin tässä tutkielmassa on mahdollista syventyä, joten keskityn tässä luvussa erityisesti keskustelusekvenssin tarinan rakenteeseen sekä tarinan vastaanottajan huomioimiseen liittyviin eleisiin.

Kuten teoriaosiossa avasin kerrontasekvenssin käsitettä (s.15), kerrontasekvenssi tapahtuu tarinankerrontatilanteessa johdantosekvenssin jälkeen ja ennen vastaanottosekvenssiä. Kun kertoja on arkikeskustelussa saanut hyväksynnän vastaanottajalta kertoa tarinan, hän etenee kerrontasekvenssiin. Kerrontasekvenssi on se osa tarinankerronnasta, jossa tarinankertoja kertoo juonellisen kertomuksensa. Kertoja saa usein myös kertoa tarinansa loppuun ilman keskeytyksiä, mutta kertoja voi osoittaa vastaanottajalle tilaisuuksia ilmoittaa, pysyykö hän mukana tarinan edetessä (Routarinne 1997: 146). Kerrontasekvenssiin ei siis periaatteessa tarvita kuin itse kertoja eli tässä tapauksessa videobloggaaja, joten voi olla, etteivät kerrontasekvenssit videoblogeissa eroa paljoa kerrontasekvenssistä arkikeskustelussa. Tarkastelen tässä luvussa myös sitä, osoittaako kertoja videoblogeissa arkikeskustelun tarinankerrontatilanteen tavoin tarinan vastaanottajille tilaisuuksia osoittaa pysyvänsä mukana ja onko videoblogissa tapahtuva kerrontasekvenssi siinä määrin samanlainen kuin arkikeskustelussa tapahtuva tarinankerronta.

5.1. Kerrontasekvenssi storytime-videoilla

Kerrontasekvenssit storytime-videoilla ovat selvästi aineistoni pisimpiä, sillä ne kestävät yleisesti melkein koko videon ajan lukuun ottamatta videon intro-osuutta ja lopetusta. Storytime-videoiden tarkoituksenmukaisesti tarinoiden täytyykin olla tarpeeksi pitkiä ja kertomisen arvoisia, jotta niistä saisi aikaiseksi kiinnostavan ja tarpeeksi pitkän videon katsojille.

Videolla *Storytime Hulluin lento* videobloggaaja kertoo tarinan hänelle mieleen jääneestä lennosta, jolla heidän viereensä istuutui omituisesti käyttäytyvä mies. Läpi videon videobloggaaja katsoo kameraan kertoessaan tarinaa ja käyttää myös runsaasti erilaisia käsi-

liikkeitä tarinan tukena. Katse on tärkeä merkki kommunikaatiosta ja yleisesti videoblogeissa videobloggaajien kertoessa tarinaa tai selittäessä jotakin asiaa videon katsojille he katsovat suoraan kameraan eli kuvitteelliseen vastaanottajaan.

Videolla *Storytime Hulluin lento* tarina alkaa riviltä 15 (esimerkki 15). Heti tarinan alussa rivillä 22 videobloggaaja sitoo tarinan paikkaan ja henkilöihin puhuen paluulennosta englannista ja *meistä*. Tämä on tarinan orientaatiota, sillä tarinaa taustoitetaan näillä tiedoilla. Sen jälkeen videobloggaaja etenee suoraan kertomuksen komplikaatioon eli narratiivin perusosaan, juonelliseen tarinankerrontaan. Juonen edetessä kerrontaan sisältyy myös evaluaatiota eli tarinan arviointia. Esimerkiksi riveillä 22-26 (esimerkki 15) tarinassa on ulkoista evaluaatiota, kun videobloggaaja kertoo, miltä heistä tuntui kyseisessä kohdassa tarinaa. Ulkoinen evaluaatio tavallaan keskeyttää tarinan, kun kertoja astuu ikään kuin ulos tarinasta ja arvioi ja kertoo, mitä hän tunsu tietyssä tarinan kohdassa (Routarinne 1997: 149).

(15) STORYTIME | HULLUIN LENTO (ILONA)

22 ja: me kerettiin jo innoita siin alussa? // et me saadaan
23 olla kahestaan koko tällä kolmen rivillä (.) koska aluks
24 ei näyttäny (.) et ketään ois tullu tähän vikalle
25 paikalle, // mutta (.) ei aikaakaan (.) kun mejän
26 iloitseminen on ohi? (.) ja siitä lentokoneen käytävää

Esimerkissä (15) videobloggaaja arvioi kertomaansa tilannetta selittämällä omaa ja kavereinsa tunnetilaa kyseisessä tarinan kohdassa. Hän sanoo, että he ehtivät jo innostua siitä, että saavat istua kahdestaan lentokoneessa, mutta iloitseminen loppui kun heidän viereen istui eräs mies. Tarinan edetessä videobloggaaja käyttää arvioinnin keinona myös upotettua evaluaatiota, joka taas sijoittuu kerronnan sisään. Esimerkissä (16) näkyy, kun riveillä 67-69 videobloggaaja referoi omia ajatuksiaan ääneen. Riveillä 72-75 on taas peräkkäin ensin ulkoista evaluaatiota ja sen jälkeen upotettua evaluaatiota. Ensin videobloggaaja kertoo, että he kuuntelivat miestä järkyttyneinä, jonka jälkeen videobloggaaja taas referoi heidän ajatuksiaan sanomalla, että he luulivat kuolevansa.

(16) STORYTIME | HULLUIN LENTO (ILONA)

65 nimi nyt onkaan ja siinä aina kaikki ne (.) ihmiset ketkä
66 tekee jotain pahaa lennolla (.) terroristit // tietää
67 ain tietenkin kaiken niist koneista, ja mä olin vähä siin
68 silleen okei miks sä tiedät tän kaiken ja miks sä infoat
69 meille et sä tiedät sen kaiken, // hän myös ties kaiken

70 sieltä kiitoradan ulkopuolelt? siel on joku tutkija ja
 71 mitä ne tekee ja mihin ne lähettää ja mitä? (.) ja miten
 72 ne toimii ja miten niit voi häiritä? // **ja me kuunnellaan**
 73 **ihan järkyttynein julian kaa vaa (.) suut ammoltaan, ja**
 74 **ollaan silleen okei me kuollaan tää on meidän elämän vika**
 75 **lento.** // mä huomasin et kaikki siinä ympärillä katto

Upotettu evaluaatio sijoittuu siis kerronnan sisään ja sen keinoja voivat olla esimerkiksi juuri omien ajatusten tai sanojen referointi tai kolmannen persoonan siteeraaminen tai suulla puhuminen (Routarinne 1997: 149). Esimerkissä (16) videobloggaaja siteeraa omia ajatuksiaan eli sanoittaa ajatuksensa ääneen siinä tarinan hetkessä, kun heidän vieressään lentokoneessa istuva mies kertoi epäilyttävää faktatietoa lentokoneesta heille. Ulkoinen ja upotettu evaluaatio ovat molemmat tyypillisiä arkikeskustelun tarinankerronnassa ja evaluaatiolla tarinankertoja osoittaa sen, että tarina on kertomisen arvoinen (Labov & Waletzky 1967: 37).

Videolla *Storytime Hulluin lento* tarinalla ei varsinaisesti ole tulosta, jossa kerrotaan mihiin tapahtumat johtivat. Tarinassa videobloggaaja kertoi epäilyttävästä miehestä ja siitä, mikä miehestä teki epäilyttävän. He pelkäsivät lentokoneessa, että he kuolevat ja lentokoneelle tapahtuu jotakin, mutta loppujen lopuksi kaikki sujui hyvin ja lentokone laskeutui normaalisti. Tarina rakentuu enemmänkin juuri sen odotuksen pohjalle, tapahtuuko lopulta mitään vai ovatko epäilykset miehestä turhia.

Videon *Katastrofi paluumatka Los Angelesista* kerrontasekvenssi ja tarina ovat kaikista pisimpiä aineistossani. Videon tarina kertoo videon otsikon mukaisesti videobloggaajan katastrofaalisesta kotimatkastasta Los Angelesista takaisin Suomeen. Tarinan kerrontasekvenssi alkaa riviltä 20 (esimerkki 17), jossa videobloggaaja taustoittaa tarinansa sitoen sen tapahtumat tiettyyn aikaan ja paikkaan (rivit 20-24).

(17) KATASTROFI PALUUMATKA LOS ANGELESISTA

18 haluisinkin vähän (.) ANTAA palautetta@ siitä että miten
 19 asiat pitäis oikeesti //: hoitaa? //: ja ratkaista? .hhh
 20 >↓mennään asiaan.< //meijän lento lähti siis lauantai
 21 iltana losista. (.) ei siin mitää (.) ihan perus piti
 22 mennä los angeles (.) kööppenhamina (.) helsinki (.)
 23 sen lennon piti kestää noin kuustoist tuntii
 24 yhteensä? ? (.) **mä olin ihan hemmetin väsyny** ni mä nukahin
 25 heti ku se kone lähti lentoon? (.) ja: nukuin siihen asti
 26 kunnes lentokone laskeutui // ja voitte kuvitella sen
 27 fiiliksen et mä herään? ja **mä oon silleen (.) me ei voitu**
 28 **äskön lentää kahtatoista tuntia, (.) siis mäen oo voinu**

29 **nukkuu ruuan ohi?** (.) silleen ettei mun ois kahteentoist
30 tuntiin tarvinnu käydä vessassa, // ja sit tiiättekö ku

Tarinan taustoittamisen eli orientaation jälkeen videobloggaaja aloittaa tarinan juonen kertomisen. Heti tarinan alussa on myös evaluaatiota eli tarinan tapahtumien arviointia. Rivillä 24 on ulkoistettua evaluaatiota, kun videobloggaaja kertoo, miltä hänestä tuntui tuona hetkenä ja riveillä 27-29 videobloggaaja referoi omia ajatuksiaan kyseisellä tarinan hetkellä, mikä on taas upotettua evaluaatiota. Evaluoinnin eli tarinan arvioimisen lisäksi tarinan laatu ja kerrottavuus käy ilmi myös videobloggaajan eleiden, ilmeiden ja äänen-sävyn ja -painotuksen kautta. Niistä voi päätellä, että hän on ja oli ärsyynyt ja vihainen kaikista niistä sattumuksista, joita heille tapahtui lentoyhtiön huonon käytöksen ja toiminnan vuoksi.

Videolla *Katastrofi paluumatka Los Angelesista* videobloggaaja ei lopulta kerro tarinan tulosta, mutta tarinasta voi kuitenkin päätellä, että lopulta he pääsivät matkalta kotiin. Videon tarina kertoo oikeastaan enemmän kaikista niistä tapahtumista, jotka heidän paluumatkallaan menee pieleen. Videobloggaaja myös kertoo videon lopussa tarinan ope-tuksena olevan sen, että halpalentoyhtiöillä matkustavien nuorten kannattaisi ottaa huo-mioon se, että aina asiat eivät mene hyvin eivätkä halpalentoyhtiöt ole aina parhaita vaih-toehtoja.

Tällä videolla edellisiin storytime-videosimerkkeihin verrattuna erilaista on se, että kes-ken tarinan videobloggaaja on editoinut videolle päiväkirjamaista videomateriaalia. Tätä tapahtuu muutaman kerran tarinan aikana niin, että itse tarinan kertominen taustalla ei keskeydy, mutta kerran myös niin, että tarina kokonaan keskeytyy toisen videomateriaa-lin ajaksi. Videobloggaaja sanoo kerronnassaan ”*mä olin niin väsynyt täst kahdesta kol-mesta päivästä, mitä mä olin joutunut kokemaan, niin mä näytin tältä*”, jonka jälkeen hän on lisännyt videolle videokuvamateriaalilta siltä tarinan tapahtumahetkeltä, josta hän on juuri kertomassa. Tarinankerronta näin ollen keskeytyy kokonaan toisen videomateriaalin näkyessä videolla. Tarinankerronta jatkuu kuitenkin suoraan heti tämän jälkeen samasta kohdasta, johon tarina jäi ennen tämän toisen videomateriaalin näyttöä. Tällainen voi olla mahdollista myös arkisessa tarinankerrontatilanteessa, sillä nykyajan älypuhelimet mah-dollistavat materiaalin näyttämisen vastaanottajalle tarinaa kertoessa vastaanottajalle.

Storytime-videoissa on käytetty lisäksi taustamusiikkia luomaan tarinaan lisää jännitystä ja mielenkiintoisuutta. Neljällä aineistoni viidestä storytime-videosta on taustamusiikki ja erityisesti videolla *Oudointa mitä olen tehnyt baarissa* taustamusiikilla on luotu tunnelmaa tarinaan ja korostettu tarinan huippukohtaa. Musiikin rytmi tihenee tarinan edessä ja huippukohdan kohdalla musiikki on hiljennetty kokonaan. Lisäksi tarinankerronnassa on käytetty ääniefektejä, joiden avulla videosta tulee usein katsojalle mielenkiintoisempaa seurattavaa. Nämä ovat sellaisia muokkauksellisia seikkoja, joita ei ole mahdollista toteuttaa arkikeskustelussa. Usein katsojat saattavat olla tottuneita siihen, että videoblogien videoilla tapahtuu monenlaista. Kuitenkin storytime-videoilla videobloggaaja kertoo ainoastaan tarinaa ilman, että videolla tapahtuu muuta, voi videobloggaaja erilaisen ääniefektien tai kuvaefektien avulla lisätä videoon mielenkiintoisuutta, jotta katsoja jaksaa katsoa videon loppuun asti tylsistymättä.

5.2. Kerrontasekvenssi my day –videoilla

Tarinat ja näin ollen niiden kerrontasekvenssit ovat my day -videoilla huomattavasti storytime-videoiden kerrontasekvenssejä lyhyempiä. Tämä johtuu siitä, että my day -videoilla on tarinoiden lisäksi myös paljon muuta sisältöä ja tarina on vain pieni osa videon sisällöstä. My day -videoiden tarkoitus on näyttää videomateriaalia videobloggaajan koko päivästä ja jos videobloggaaja jää liian pitkäksi aikaa kertomaan tarinaa, voi videon seuraaminen käydä katsojille pitkästyttäväksi. My day -videoiden tarkoituksena on kertoa katsojille videobloggaajan päivästä, joten päivän tapahtumien kertominen on ikään kuin my day -videoiden idea.

Videolla *Tänään kusun kaiken (koira myös vähän)* on hyvä esimerkki spontaanista tarinankerrontatilanteesta. Videobloggaaja kertoo tarinan tapahtumasta heti sen tapahduttua ja tarinan kertominen tapahtuu liikkuvassa junassa. Videobloggaaja joutuu jäämään videolla junaan pitemmäksi ajaksi, koska unohti tavaransa junaan eikä ehtinyt enää poistua junasta oikealla asemalla. Videobloggaaja selittää tarinaa kameralle junan käytävällä ja hänen sen hetkinen turhautuminensa ja ärtymyksensä näkyvät selvästi hänen elekielellään videolla. Video alkaa tarinan taustoittamisella riveillä 2-6 (esimerkki 18), jolla videobloggaaja sitoo tarinan tapahtumat aikaan ja paikkaan eli tässä tapauksessa Jyväskylään ja junaan. Aika on sinänsä selvillä jo, sillä videobloggaaja on kuvannut tekemisiään

sillä hetkellä, ja katsojat voivat sekä videobloggaajan sanoista että kuvamateriaalista päätellä, että tapahtumat ovat tapahtuneet aivan hetki sitten.

(18) Tänään kusin kaiken (koira myös vähän) (Herbalisti)

01 joku saattass nyt kysyy et minkä ihmeen takii mä oon viel
02 junassa? // mä kusin kaiken // niinku te todistettavasti
03 näitte niin mä jäin jyvaskylässä? mut mä tajusin heti kun
04 mä olin laittanu kameran kiinni että mul jäi mun kamat
05 tänne, (.) tai lähinnä siis joonan ja annen tuliaisets //
06 mä hyppäsin äkkii junaan ja menin heti kattoon sieltä

Videobloggaaja on tällä videolla elävöittänyt ja kuvittanut kertomistaan käsiliikkeillään sekä kuvitusvideolla, jota hän on lisännyt editoimalla videoon tarinankerronnan päälle. Esimerkiksi kun hän puhuu hätäjarrusta ja napin painamisesta, kerronnan päälle hän on kuvannut videota hätäjarrusta ja kyseisestä napista. Videossa on runsaasti myös leikkauskohtia, jopa keskellä lauseita, mikä tekee videon ja tarinan seuraamisesta viihdyttävämpää. Näin videobloggaaja on onnistunut luomaan arkisesta tilanteesta hieman kiinnostavamman ja tunteikkaamman katsojalle seurata. Videon leikkaus rytmittää videota ja tarinan kerrontaa ja tekee tarinankerronnan etenemisestä nopeampaa ja sujuvampaa.

Videolla *Tyhjä jääkaappi -neuroosi* videobloggaaja istuu sohvalla kameran edessä ja syö ruokaansa samalla kun kertoo joulusuunnitelmistaan. Hän kertoo tarinan siitä, kuinka hänen matkasuunnitelmansa menivät uusiksi, sillä hänen lentolippunsa ei ollutkaan enää kelvollinen käytettäväksi. Videobloggaaja aloittaa tarinankerronnan orientaatiolla taustoittamalla tarinaansa kertoen, miten hän on yleensä viettänyt joulunsa. Tarinansa hän aloittaa sanomalla ”*ja meinas tulla vähän paniikki kun -*”, jolla hän evaluoi eli arvioi tulevaa tarinaa ja oikeuttaa tarinan olemassaolon. Tarinankerrontaa on videolla muokattu niin, että videossa on paljon leikkauskohtia ja puheen tauotusta, joka voi helpottaa videon ja tarinankerronnan seuraamisessa.

Videon *Tyhjä jääkaappi -neuroosi* tarinassa videobloggaaja tekee itse mielenkiintoisen keskeytyksen keskellä tarinaa ja pyytää katsojia reagoimaan tarinaansa kesken sen kertomisen. Hän katsoo suoraan kameraan, osoittaa kädellään kameraa ja puhuttelee videon katsojia sekä käskee heitä kommentoimaan, ovatko he tienneet kyseisestä käytännöstä lentolippujen kanssa, josta hän itse ei ollut tiennyt (Kuva 1.).

TYHJÄ JÄÄKAAPPI -NEUROOSI | MY DAY

Kuva 1: Videobloggaaja pyytää katsojilta reaktiota eli pyytää heitä kommentoimaan tarinaansa kesken tarinankerronnan.

(19) TYHJÄ JÄÄKAAPPI -NEUROOSI (Sita Salminen)

```

14      sen takia että mien ollu sillä ekalla lennolla, // ja
15      mien oo tienny että tuossa on tomonen käytäntö, //
      [ kuva 1. ]
16      [kommentoikaa]ootteko te tienny. koska (.) tuo oli mun
17      mielestä jotenki outoa et mie oon maksanu sen mutta (.)
18      en saa käyttää. // mie sitte jouvuin
19      (.) hommaamaan junalipun (.) MUTTA (.) silloin ku mie menin
20      vee ärrän sivuille eilen - -

```

Videobloggaaja ottaa katsojiin selvän kontaktin katsomalla suoraan kameraan ja osoittamalla heitä (Kuva 1.). Näin tarinankertojan roolissa videobloggaaja vaatii katsojaa suhteeseen kanssaan luomalla vuorovaikutusta visuaalisin keinoin (Kress ja Van Leeuwen 2006: 116-118). Puheen tasolla videobloggaaja taas luo vuorovaikutusta katsojien kanssa puhuttelemalla heitä suoraan monikon toisessa persoonassa ja käyttämällä imperatiivimuotoista käskysanaa *kommentoikaa* (esimerkki 19, rivi 16). Tällä hän viittaa koko katsojien joukkoon ja pyytää heitä ilmaisemaan kommenttien välityksellä kokemuksensa ja tietämyksensä asiasta. Katsojien kommenttien ja reaktion pyytäminen on videossa rajattu leikkauskohdilla eli ennen kuin reaktion pyytäminen alkaa, video on leikattu ja heti reaktion pyytämisen jälkeen video on myös leikattu. Leikkauskohdan jälkeen rivillä 18 videobloggaaja jatkaa tarinankerrontaa siitä, mihin hän rivillä 15 jäi.

Arkikeskustelun tarinankerronnassa syy keskeyttää kertojan tarinankerronta on yleensä joko se, että kertoja tekee tilaa vastaanottajalle osoittaa, että hän seuraa tarinaa tai se, että vastaanottaja itse nostaa esiin kuulemis- tai ymmärtämisongelmia. Videoblogissa esimerkiksi (19) kaltainen keskeyttäminen keskellä tarinaa onnistuu hyvin, sillä videobloggaaja voi heti reaktiota pyydettyään palata tarinaan. Tällöin myös vastaanottaja voi kommentoida reaktionsa videon kommenttikenttään eikä tarinankerrontaa tarvitse keskeyttää pitkäksi ajaksi. Pelkoa tarinankerrontaan palaamisen vaikeudesta ei ole, sillä videota voi editoida ja videobloggaaja voi palata takaisin tarinaan heti halutessaan. Arkisessa tarinankerronnassa esimerkissä (19) riveillä 16-18 oleva reaktion pyyntö voisi pikemminkin esiintyä vasta tarinankerronnan loppupuolella, sillä se saattaisi johtaa myös vastaanottajan kertomaan toiseen kertomukseen. Keskustelunanalyysissä edeltävän kertomuksen jälkeen esiintyviä kertomuksia kutsutaan *toisiksi kertomuksiksi*, joka on reaktiona edeltävään tarinaan esitetty myöhempi kertomus (Routarinne 1997: 152).

4.3. Kerrontasekvenssi videoilla, joissa on useampi tarina peräkkäin

Videoilla, joissa on useampi tarina peräkkäin tarinan tarkoitus ja aihe on tuotu pitkälti esille videon otsikossa. Videossa *En ole koskaan* videobloggaaja kertoo asioita, joita hän ei ole koskaan tehnyt, *Paljastukset Instagram-kuvien takaa* -videoissa videobloggaaja kertoo tarinoita Instagram-kuvien ottohetkiltä ja *10 asiaa, jotka v*tuttaa intissä* videobloggaaja kertoo niistä asioista, jotka armeijassa ärsyttävät. Kaikki aihepiiriin liittyvät kohdat eivät välttämättä sisällä tarinaa, mutta joka tapauksessa kaikki kohdat ja tarinat tarinat kuuluvat videoiden otsikossa kerrottuun aihepiiriin. Tämän alalajin tarinat videobloggaaja on oletettavasti käsikirjoittanut tai vähintään suunnitellut kertovansa etukäteen, joten tarinankerronta ei ole yhtä spontaania kuin esimerkiksi my day -videoilla. Lisäksi kun videolla on useita kohtia ja tarinoita, on tarinoiden oltava ytimekkäitä ja lyhyitä, ettei video olisi liian pitkästyttävä katsojille seurata. Näin ollen kerrontasekvenssit ovat myös todella lyhyitä verrattuna esimerkiksi storytime-videoihin.

Videolla *En ole koskaan* on hyvin tyypillinen esimerkki tarinasta useiden tarinoiden videoilla. Videobloggaaja istuu kameran edessä ja puhuu asioista, joita hän ei ole koskaan tehnyt. Heti ensimmäiseksi videobloggaaja kertoo siitä, että hän ei ole ikinä polttanut tu-

pakkaa ja tähän väittämään sisältyy tarina videobloggaajan ala-asteajoilta. Videobloggaaja kertoo tarinan kokonaan ilman leikkauksia ja leikkauskohdat ovat videolla vasta seuraavaan asiakohtaan siirryttäessä. Videobloggaajan kerronnasta välittyy rentous ja tuntuu, että hän kertoisi tarinaa ja juttelisi kameralle ikään kuin hän juttelisi tutulle kaverille. Tämä johtuu ehkä siitä, että videota ei ole liikaa muokattu leikkaamalla tai käsikirjoitettu etukäteen sanasta sanaan, jolloin videolla säilyy spontaanimpi tunnelma.

Videon alussa videobloggaaja sitoo arkikeskustelun tavoin tarinansa aikaan ja henkilöihin riveillä 3-4 (esimerkki 20) puhuessaan ala-asteesta, kuudennesta luokasta ja kavereistaan, jotka tarjosivat hänelle silloin tupakkaa. Tarinan alussa videobloggaaja ei kerro millainen tuleva tarina tai sen tapahtumat ovat hänen mielestään. Evaluaatiota eli tarinan arviointia ilmenee tarinassa myöhemmin muun muassa riveillä 10-11, kun videobloggaaja sanoo, että hänellä tuli kova morkkis siitä, ettei sanonut ei tupakalle. Huomioitava asia kyseisessä kerrontasekvenssissä on rivillä 13, kun videobloggaaja esittää katsojille retorisen kysymyksen ”*tiiättekö*”. Hän ei todennäköisesti odota tähän katsojilta minkäänlaista vastausta, mutta puhuttelee katsojia kuitenkin suoraan tällä tavalla.

(20) EN OLE KOSKAAN (TOMAS)

02 tupakkaa. (.) mulla on sellanen tarina. (.) että (.) kum=mä
03 olin joskus ehkä: (.) **ala-asteel oisko ollu kuudennella**
04 **luokalla? (.) niin (.) mun (.) kaverit** tarjos mulle
05 tupakkaa ja mä itse asiassa (.) silllon esitin et oisin
06 maistanu >eli mä=otin< sen tupakan (.) ja tälleen tavallaan
07 (.) niinkun käytin sitä tässä mutten ottanu ja sitten vähän
08 niinku yskin. (.) koska mää en halunnu maistaa mut mää en
09 halunnu tai mää en uskaltanu sanoa eikään, (.) mutta se
10 oli itse asiassa sellanen tilanne että **mulla tuli niin**
11 **kova morkkis siitä että miksen mää en vaan sanonu ei? (.)**
12 koska aina opetetaan että (.) @**sanokaa ei jos ette halua**@.
13 (.) **tiiättekö?** (kohottaa olkapäitä) niin tota (.) se oli
14 sellanen tilanne itseasiassa mikä oli ehkä ihan tärkee
15 mulle elämässä sen takia koska siitä lähtien mää oon aina
16 uskaltanu sanoa ei (.) koska mulla tuli siitä sen jälkeen
17 sellanen (.) h- huono fiilis että (.) miksen mää vaan
18 sanonu ei. // mut siis en oo koskaan maistanu tupakkaa. //

Esimerkistä (20) näkyy hyvin koko tarina ja sen rakenne. Tarina on melko lyhyt, mutta se sisältää silti tyypillisen tarinan tavoin orientaation, jossa esitellään tarinan aika, paikka ja henkilöt (rivit 3-4), komplikaatio eli tarinan juoniosa, evaluaatiota, tarinan tulos eli se mihin tarinan tapahtumat johtivat sekä myös kooda, jossa palataan takaisin tarinan hetkestä nykyhetkeen (rivi 18). Kerronta on siis hyvin pitkälle samanlaista arkikeskustelun

tarinankerronnan kanssa. Lisäksi videolla En ole koskaan videobloggaaja käyttää kerronnan keinona referointia, mitä olen havainnut muutamissa aineistoni videoissa. Esimerkissä 21 rivillä 12 videobloggaaja puhuu ikään kuin toisen ihmisen suulla muuttaen omaa ääntään. Tämä on tuttu kerronnan keino myös arkikeskustelussa ja avaan sitä myöhemmin seuraavan esimerkin (21) ohessa.

Videolla *10 asiaa jotka v*tuttaa intissä* videobloggaaja kertoo asioita kameralle, jotka häntä ärsyttävät armeijassa. Videolta aineistooni otetussa tarinassa videobloggaaja puhuu ”jatkuva sykkimisestä” ärsyttävänä asiana ja kertoo tarinan siitä, mitä tämä käytännössä on tarkoittanut armeijassa ja miltä se on tuntunut. Videobloggaajan tyyli hänen videoblogeissaan on yleisesti huumorintajuinen ja hän höystää vakavatkin asiat usein huumorilla. Hän painottaa tarinan tärkeimpiä asioita puheen voimakkuutta vaihtelemalla ja käyttää kerronnassaan referointia kerronnan tehokeinona puhuen jonkun toisen ihmisen suulla. Tämä on ilmeisesti kyseisen videobloggaajan jonkinlainen tavaramerkki, sillä se toistuu useilla hänen videoistaan. Sen lisäksi, että hän puhuu jonakin toisena henkilönä, hän myös näyttelee toista henkilöä ja tämä pieni draaman pätkä keskeyttää tarinankerrontavideon. Esimerkissä (21) riveillä 25-27 esiintyy tällaista toisen suulla referoitua puhetta, jonka lisäksi videobloggaaja on vaihtanut paitansa, joka viittaa siihen, että hän esiintyy toisena henkilönä. Tämä vuorosana on rajattu leikkauksilla sen kummaltakin puolelta, mikä kertoo, että kyseessä on kerronnasta oma irrallinen vuorosanansa.

(21) 10 ASIAA JOTKA V*TUTTAA INTISSÄ (Tume)

20	kun sun pitää nousta sillon puol neljä (.) ja sykkiä se
21	koko päivä siihen (.) ilta yhteentoista asti ja sama
22	jatkuu sittetaas seuraavana päivänä niin EI SIINÄ JAKSA?
23	// ja ehkä näis tilanteissa sun pahin vihollinen (.) on
24	sun päässä. // koska jos sä rupeet kelaamaan silleen
25	// "nonii äijät hei tokavika rasti ihan koht päästään
26	nukkumaan maali häämöttää jo vielä jaksaa eiksnii
27	eiksnii? (.) nonii tehään tää jes" // niin sä tuut
28	pettymään todella paljon // se ei muuten ollut tokavika
29	rasti, // eli jos joku juttu kuulostaa liian hyvältä
30	ollakseen totta älä usko sitä koska se (.) se murtaa sut
31	t(h)äysin. // - -

Sen lisäksi, että videobloggaaja puhuu toisen suulla referoiden ja ikään kuin näyttelee vuorosanan ajan toista henkilöä, hän myös kääntää katseensa ja vartalonsa pois päin kameralta (Kuva 2). Hän osoittaa sillä hetkellä vuorosanansa kuvitellulle vastaanottajalle

videon katsojan sijaan ja videon katsojasta tulee hetkellisesti kyseisen tilanteen sivustakatsoja.

10 ASIAA JOTKA V*TUTTAA INTISSÄ

Kuva 2.

Myös arkikeskustelun tarinankerronnassa esiintyy referointia ja toisen suulla kommentointia ja puhumista. Videoblogiformaatissa referoinnin voi genrelle tyypillisesti tehdä luovasti ja käyttää hyväksi erilaisia erikoisefektejä sekä esimerkiksi muuttaa kuvakulmaa, vaihtaa vaatteita tai muuten muokata kyseistä referoitua puheen pätkää. Referointi on erityisesti tässä kertomuksen dramatisointia ja elävöittämistä ja samalla tapahtumien evaluointia. Arkikeskustelussa referointia ja tällaista suoraa esitystä käyttämällä kertoja luo tilanteesta elävän kuvan ja vaikutelman siitä, miten kertomuksen tilanne eteni. Kertoja rakentaa kertomastaan tilanteesta vastaanottajalle kuvan, jotta vastaanottaja pystyisi jakamaan tilanteen ja kertojan näkökulman. (Haakana 2005: 120-121.) Esimerkissä (21) kyseessä on ajatusreferaatti, jolla voidaan arkikeskustelussa tuoda esille kertojan omat kokemukset tilanteesta tapahtumahetkellä (Haakana 2005: 132).

Videoilla, joissa on useampi tarina peräkkäin tarinat itsessään ovat rakenteeltaan hyvin samanlaisia kuin arkisessa tarinankerronnassa. Tarinat ovat lyhyempiä kuin esimerkiksi storytime-videoiden tarinat, mutta sisältävät rakenteeltaan kuitenkin samoja elementtejä,

eli orientaation, evaluaatiota, juoniosan, tuloksen ja mahdollisesti koodan. Videon leikkauksien määrä ja tarinan etukäteinen suunnittelu tai suunnittelemattomuus voivat vaikuttaa siihen, miten videon ja tarinan vastaanottaja kokee videon. Esimerkiksi videolla *Noloja teinimuistoja* videota ei ole paljon muokattu tai leikattu, joten tarinankerronta vaikuttaa hyvin samanlaiselta arkikeskustelun tarinankerrontatilanteen kanssa. Se vaikuttaa siltä, että videobloggaaja keskustelee kavereidensa kanssa rennosti, vaikka todellisuudessa hän puhuukin kameralle ja kuvitellut kaverit ovat videon katsojia ruudun toisella puolella. Kyseinen video eroaa kokonaisuudessaankin hieman muista tämän videoalalajin videoista, sillä videolla on vain kaksi tarinaa ja molemmat ovat huomattavasti pitempiä kestoltaan kuin muut tämän alalajin tarinat. Sitten taas kaksi aineistoni videota ovat hyvin samanlaisia, sillä ne ovat kaksi eri osaa samasta videosarjasta samalta videobloggaajalta. Näissä *Paljastukset Instagram-kuvien takaa* -videoissa videobloggaaja otsikon mukaisesti kertoo jotain sellaista Instagram-kuvien ottohetkiltä, jota ulkopuoliset eli videon katsojat eivät tiedä. Molemmissa videoissa taustamusiikkia on käytetty tarinankerronnan tehokeinona, sillä musiikki hiljenee ja muuttaa sävyään tarinoiden huippukohtien kohdalla. Se on sellainen keino, jota arkikeskustelun tarinankerronnassa ei voi käyttää. Taustamusiikki ja muut jälkeempään videoon editoidut tehokeinot tuovat videoihin elokuvamaisuutta ja näin myös vievät tarinankerrontaa kauemmaksi arkisesta tarinankerrontatilanteesta.

5.4. Kerrontasekvenssi aihevideoilla

Aihevideoiden tarinankerronta muistuttaa eniten storytime-videoiden tarinankerrontaa, vaikkakaan video kokonaisuudessaan ei ole rakennettu tarinan ympärille. Aihevideoiden tarinanoita videobloggaaja on mahdollisesti miettinyt jo etukäteen ennen videon kuvamista ja ehkä tehnyt käsikirjoituksenkin videolle. Näin ollen videoilla käsitellyt asiat ja tarinat eivät tule videobloggaajan mieleen spontaanisti kuten esimerkiksi *my day* -videoilla. Aineistoni aihevideoiden ryhmästä löytyy kuitenkin myös videoita kuten *Mihin pääsin opiskelemaan* ja *Ekojen viikkojen fiiliksiä!*, jotka ovat myös melko spontaaneja jutteluvideoita. *Mihin pääsin opiskelemaan* -videolla videobloggaaja vastailee katsojien lähettämiin kysymyksiin ja tarina sisältyy yhteen hänen vastauksistaan. Videolla *Ekojen viikkojen fiiliksiä!* taas videobloggaaja otsikon mukaisesti kertoo katsojille hänen ensimmäisistä viikoista uudella paikkakunnalla ja niiden herättämistä tunteista.

Videolla *Donnan muistolle* videobloggaaja kertoo tarinan siitä, kun hän joutui hyvästelemään koiransa. Tarinan ja videon aihe on videobloggaajalle vaikea, ja hän kertoo tarinaa itkuisesti ja niiskuttaen. Tarinankerronta on myös hidasta videobloggaajan vapisevan äänen vuoksi ja leikkauskohtia on videolla paljon. Videon tarina alkaa orientaatiolla, kun videobloggaaja sijoittaa tarinan aikaan ja paikkaan ja kertoo, kuka tarinassa oleva Donna on. Tämän jälkeen videobloggaaja etenee juoniosuuteen. Videobloggaaja astuu ulos tarinan juonesta ja kerronnasta kerran tarinan aikana. Tämä tapahtuu rivillä 20-21 (esimerkki 22), kun videobloggaaja toteaa itkuisena, että oli itsemurha tehdä tästä kyseisestä aiheesta video ja että hän ei pysty tähän. Tällä hän ilmeisesti tarkoittaa sitä, että aiheesta on vaikeaa puhua ilman voimakasta tunnereaktiota asiaan, koska hänen lemmikkinsä oli hänelle niin rakas. Tämä lausahduksen videobloggaaja on muokannut kahden leikkauskohdan jälkeen ja tämän jälkeen video jatkuu siitä, mihin videobloggaaja tätä ennen jäi.

(22) DONNAN MUISTOLLE (mmiisas)

```

18      että (.) (niiskuttaa) että donna on (.) tosi huonossa
19      kunnossa ja se on (.) lakannut syömästä. (.) ja tänään (.)
20      sen on (.) aika lähteä. // tää oli oikeesti ihan itsemurha
21      tehä tästä (.) aiheesta video (.) en mää niinku mä=en vaan
22      pysty, // ja oikeesti mun maailma romahti. (.) kun mä
23      istuin siinä junassa // ja pahintahan siinä oli se että

```

Tällä tavalla voisi käydä myös arkisessa tarinankerrontatilanteessa, jos tarinan aihe olisi samantapainen paljon tunteita herättävä sekä henkilökohtainen. Videoblogiformaatissa videobloggaaja voi kuitenkin itse päättää, sisällyttääkö nämä keskeytykset lopulliseen editoituun versioon vai leikkaako ne pois. Lisäksi palaaminen tarinan pariin on videobloggissa helpompaa, kun keskustelu ei lähde muille raiteille sen jälkeen kun tarinankerronta on hetkeksi keskeytetty. Toisenlainen keskeytys tarinassa tapahtuu tarinan loppupuolella, kun videobloggaaja kertoo ikään kuin toisen lyhyemmän tarinan varsinaisen tarinan sisällä (esimerkki 23). Tavallaan se on osa varsinaista tarinaa, mutta tarinan juoni kuitenkin katkeaa hetkellisesti, kun videobloggaaja muistelee, millainen koira Donna oli hänen lapsuudessaan ja miten Donna toimi samalla tavalla tässä kyseisessä tilanteessa kuin hänen lapsuudessakin.

(23) DONNAN MUISTOLLE (mmiisas)

```

33      (.) ja se tuli nuolemaan (.) kyyneleet mun poskilta, //
34      donna on ollu siitä (.) maailman paras koira aina (.) koska
35      (.) pienestä pitäen (.) kun me seittemän vuotiaana (.)

```

36 remuttiin pihalla ja mä kaaduin ja maloin itkemään ku mua
 37 sattu niin se tuli aina lohduttamaan mua se tuli nuolemaan
 38 mun kyyneleet ja (.) (niiskuttaa) se oli silleen ei hätää
 39 kyl tää tästä (.) ja se tuli myös sillon (.) vaikka se oli
 40 niinku (.) tosi tosi huonossa kunnossa. // siitä vaan näki
 41 et se ties mitä tulee tapahtumaan (.) ja se oli vaan
 42 niinkun (.) fain sen kanssa. // donna oli vaan (.) maailman
 43 upein koira. (.) se oli ku ihmisen ajatus ja (.) mulla on

Tämän toinen lyhyt tarina sisältää ulkoista (rivi 34) ja upotettua (36-39) evaluaatiota ja lyhyen juonen jälkeen videobloggaaja palaa siihen, miten lyhyt tarina liittyi varsinaiseen tarinaan (rivi 39). Tarina myös loppuu hyvin pian tämän jälkeen rivillä 42. Tämän jälkeen on leikkauskohta ja videobloggaaja jää muistelemaan edesmennyttä koiraansa ja puhuu siitä ikävästä, mikä hänellä edelleen on koiraansa kohtaan.

Videon *Tosi mies käy armeijan* kerrontasekvenssistä löytyy paljon asioita referoinnista kerronnan keskeyttämiseen. Koko videon aiheena on armeija, sillä videobloggaaja on lähdössä armeijaan ja kertoo videolla tarkemmin faktoja armeijasta ja siviilipalveluksesta. Alkupuolella videota videobloggaaja kertoo tarinan siitä, kun hän kävi armeijan kutsuntatilaisuudessa. Videobloggaaja käyttää kerronnassaan huumoria ja leikkausta tyylikeinona kuten myös hänen toisella aineistooni kuuluvalla videolla *10 asiaa, jotka v*tuttaa intissä*. Tarina alkaa tapahtumien sitomisella aikaan ja tarinan lyhyellä tiivistelmällä, eli kun videobloggaaja oli 18-vuotias, hän sai kutsun kutsuntatilaisuuteen. Tämä tarina ei sisällä yhtä paljon evaluaatiota esimerkiksi kuin *Donnan muistolle* -video, sillä videobloggaaja lähinnä selittää tapahtumien kulkua. Kyse ei ole videobloggaajalle henkilökohtaisesta asiasta, vaan lähinnä hän jakaa katsojilleen informaatiota siitä, mitä kutsunnoissa yleensä tapahtuu.

Videobloggaaja käyttää tällä videolla kerronnan teho- ja tyylikeinona äänen kohottamista ja muuttamista (esimerkki 24, rivit 13-15), jonka lisäksi hän on videota muokatessaan lisännyt ääneen kaikua ja Maamme-laulun soimaan kerronnan taustalle. Hän on myös muokannut Suomen lipun liehumaan kerronnan ja videon päälle (Kuva 2). Näillä elementeillä videobloggaaja on huumorin avulla ja ironisilla kommenteilla tuonut esille isänmaallisuutta armeijassa ja erityisesti siis kutsunnoissa näytetyissä ”propagandavideoissa”, joiksi videobloggaaja itse niitä kutsui. Riveillä 21-22 videobloggaaja sarkastisesti

arvioi näitä propagandavideoita ja sen jälkeen riveillä 22-25 sanoo kommentin kutsunnoista, joka on irrallinen tarinasta. Hän siis keskeyttää tarinankerronnan sanoakseen mielipiteensä ja jatkaa tarinaa taas sen jälkeen rivillä 26.

(24) TOSI MIES KÄY ARMEIJAN!11! (Tune)

```

11      mentiin luentosaliin missä puhuttiin vähän armeijasta //
12      ja sitten meille näytettiin propagandavideoita siitä
13          [ kuva 3.]
14      kuinka @SOTIEMME VETERAANIT TAISTELIVAT TÄMÄN ITSENÄISEN
15      SUOMEN PUOLESTA@ // @ISÄNMAA SAULI NIINISTÖ URHO
16      KEKKONEN MAINILAN LAUKAUKSET TALVISOTA NEVÖR FORGET@ //
17      .hhh // eikä siinä mitään ihan mageita videoita. // sitte
18      oli myös pari lomaketta mitkä piti täyttää ihan s(h)iis
19      s(h)emmosia rutiinikysymyksiä todella kevyttä pientä (.)
20      smool toolkkia vaan kuten esimerkiksi (.) narkkaats sä
21      vedätsä vahvoi huumeita ootsä koskaan ampunu ketään
22      tyyppii haluutsä tappaa jonku tyyppin, // tommosii niinku
23      ihan perus (.) päiväkahvikeskustelua eiks ni // kyl
24      niist kutsunnoista tuli vähän semmonen vibra et=tää on
25      enemmän armeijahommia // mun mielestä se=ois vähän
26      tasavertasempaa et molemmista ois yhtä paljon tietoa //
27      mutta joo (.) sitten tuli mun vuoro mennä isompien
      kihojen (.) puheille (.) ottamaan mun palveluspaikkaa

```


TOSI MIES KÄY ARMEIJAN!11!

Kuva 3.

Äänen kohottaminen ja sen sävyn muuttaminen on tuttua arkikeskustelun tarinankerronnassa toisen ihmisen suulla puhumisena eli referoimisena. Tässä tilanteessa videobloggaaja ikään kuin referoi katsomiensa videoiden tunnelmaa eikä niinkään ketään toista henkilöä tai esimerkiksi omia ajatuksiaan. Tällä referoinnilla videobloggaaja dramatisoi tarinan tapahtumia huumorin sävyin.

Saman syyn vuoksi kuin johdantosekvenssin kanssa, aihevideoilla on selvästi eniten hajontaa myös kerrontasekvenssin suhteen. Videobloggaajalla on siis suurempi vapaus kerronnan ja videon tyylikeinojen suhteen verrattuna esimerkiksi storytime-videoihin, jossa kaikki videot noudattavat suunnilleen samanlaista kaavaa ja rakennetta. Aihevideoiden kerrontasekvensseistä on kuitenkin yleisesti huomattavissa, että itse tarinankerronta keskeytyy aineistoni videoilla, jonka jälkeen videobloggaaja palaa takaisin tarinaan. Tämä voi johtua siitä, että koko video koskee jotain tiettyä aihetta ja tarina on vain pieni osa tätä laajempaa aihekokonaisuutta. Tarinalla on aihevideolla jonkinlainen merkitys aiheeseen liittyen. Se on aineistoni videoilla yleensä se, että videobloggaaja jakaa katsojilleen, millainen on hänen omakohtainen kokemuksensa videon aiheeseen liittyen kuten esimerkiksi *Donnan muistolle* -videolla, jossa aiheena on lemmikin menettäminen. Tarina saatetaan keskeytyä sen vuoksi, että videobloggaaja vetää tarinastaan jonkinlaisia johtopäätöksiä tarinan aiheeseen, josta hän keskustelee katsojien kanssa laajemmin. Arkikeskustelussa tällainen tarinan keskeyttäminen johtaa yleensä siihen, että tarinan vastaanottaja tulee keskusteluun mukaan, jos aihe hetkellisesti vaihtuu. Tämän vuoksi myös tarinaan paluu voi venyä ja kertojalla voi olla vaikeampaa päästä takaisin tarinankerrontaan.

5.5. Yhteenveto

Kerrontasekvenssit ovat tutkimuksessani se sekvenssi, joista videoblogien tarinankerronnasta ja arkikeskustelun tarinankerronnasta löytyy selkeästi eniten yhtäläisyyksiä. Tarina voi niin videoblogissa kuin arkikeskustelussakin näyttää ja kuulostaa siltä, miltä kertoja haluaa sen kuulostavan. Rakenteeltaan jokaisen alalajin videoiden tarinat ovat samankaltaisia kuin arkisessakin tarinankerronnassa.

Storytime-videoiden kerrontasekvenssit ovat tyypillisesti hyvin samanlaisia kuin arkikeskustelun tarinankerrontatilanteiden kerrontasekvenssit. Kerrontasekvenssit ovat storytime-videoilla myös aineistoni pisimpiä. Storytime-videot ovat tarkoitettu juuri tarinankerronnalle ja malli tarinankerronnalle tulee suoraan arkikeskustelun tarinankerrontatilanteista, mistä samankaltaisuudet todennäköisesti johtuvat. Storytime-videoiden kerrontasekvenssin eroavaisuudet arkisen tarinankerrontatilanteen kerrontasekvenssin kanssa ovat lähinnä videoblogin genreen ja formaattiin liittyviä muokkauksellisia tarinankerronnan keinoja kuten ääniefektit, taustamusiikki tai video- ja kuvamateriaalin näyttäminen katsojille videon ruudulla kesken tarinan.

Myös my day -videoiden kerrontasekvenssit ovat hyvin samanlaisia arkikeskustelun tarinankerrontatilanteen kerrontasekvenssin kanssa. Aineistoni my day -videoilla tarinankerronta on enemmän videobloggaajan kuulumisten kertomista, joka on osittain tarinan muodossa. Videolla *Tänään kusun kaiken (koira myös vähän)* on hyvä esimerkki tilanteesta, jossa videobloggaajalle tapahtuu jotakin ja hän kertoo tarinan tästä tapahtumasta välittömästi heti sen tapahduttua. Videoilla, joissa on useampi tarina peräkkäin, tarinat ovat myös samankaltaisia arkikeskustelun kerrontasekvenssin kanssa. Tarinat ovat lyhyempiä ja etenevät nopeammin verrattuna esimerkiksi storytime-videoiden tarinoihin. Myös tämän alalajin tarinankerronnassa on käytetty lisäefektejä kuten musiikkia rytmittämään tarinaa ja tekemään siitä mielenkiintoisen. Aihevideoilla sen sijaan hajontaa on eniten. Aihevideoiden kulku ja rakenne eivät ole niin tarkkaan määriteltyjä, joten myös kerrontasekvenssi voi poiketa arkisesta tarinankerrontatilanteesta. Aineistoni aihevideoiden kerrontasekvensseissä esimerkiksi esiintyy tarinan keskeytyksiä, kun videobloggaaja yhdistää tarinansa koko videon aiheeseen. Myös aihevideoilla on käytetty erilaisia tehokeinoja ja videobloggaajien omia tyyllillisiä keinoja kertomuksessa.

6. VASTAANOTTOSEKVENSSI VIDEOBLOGEISSA

Kerrontasekvenssiä tarinankerrontatilanteessa seuraa vastaanottosekvenssi, jossa vuoro siirtyy tarinan kertojalta tarinan kuuntelijoille, jolloin he reagoivat jollain tavalla kertojan kertomaan tarinaan. Tarinan kuuntelija muuttuu kerrontasekvenssin jälkeen tarinan arvioijaksi (Routarinne 1997: 50). Kuten olen jo todennut, videoblogeissa ei varsinaisesti voi olla vastaanottosekvenssiä sen tavallisessa merkityksessä, koska tarinan vastaanottaja on tietokone- tai matkapuhelinruudun toisella puolella katsomassa ja kuuntelemassa tarinaa videon muodossa. Tärkeintä tässä analyysiluvussa on siis selvittää, pyytääkö videobloggaaja jonkinlaista vastaanottoa tarinalleen ja antaako hän tarinan vastaanottajille mahdollisuutta reagoida kertomaansa tarinaan jollain tavoin.

Kokonaisuudessaan videoblogien tarinoiden vastaanottosekvenssi muodostuu videobloggaajan tarinan lopetuksesta sekä vastaanottajien kommentteista videon kommenttikenttään. Kuitenkin tässä tutkielmassa keskityn vain videobloggaajan toimintaan tarinan jälkeen, sillä videobloggaajat eivät saa reaktiota tarinalleen välittömästi sen kerrottuaan vaan ajan kuluessa videon kommenttikentässä. Yleensä videoblogeissa videot loppuvat esimerkiksi katsojien hyvästelyyn ja kiitokseen videon katsomisesta. Videobloggaaja saattaa pyytää videon katsojia myös tykkäämään videosta tai tilaamaan hänen videokanavansa.

On hyvä ottaa huomioon se, että videoblogit ovat vuorovaikutuksellisia jo itsessään. Videobloggaaja kuvaa videoita pääasiassa katsojia varten ja videoiden alla on YouTubeissa aina kommentointimahdollisuus ellei videobloggaaja itse ota sitä pois. Näin ollen vaikka videobloggaaja ei odottaisi tai pyytäisi reaktioita tai vastauksia tarinaansa tai mihinkään videoon ylipäättään, katsojat usein silti kommentoivat videosta heränneitä ajatuksiaan kommenttikenttään. Näihin videobloggaaja voi taas itse vastata edelleen, joten vuorovaikutus videobloggaajan ja katsojan välillä jatkuu kommenttikentässä videon katsomisen jälkeen oli kyseessä tarinankerrontatilanne tai ei.

6.1. Vastaanottosekvenssi storytime-videoilla

Storytime-videoista voisi kaikista videotyypeistä todennäköisimmin löytyä vastaanottosekvenssi, sillä storytime-videoiden tarkoituksena on kertoa ja välittää tarina. Tarinankerrontavideoiden konventiot ovat mitä luultavammin syntyneet arjen tarinankerrontatilanteen pohjalta, joten siitä syystä niistä pitäisi löytyä myös viitteitä vastaanottosekvenssiin, vaikka se ei täysin samanlainen voi olla kuin arkikeskustelussa läsnä olevan vastaanottajan puuttumisen vuoksi. Aineistoni storytime-videoiden vastaanottosekvensseistä ja tarinoiden lopetuksista löytyy yllättäen jonkin verran myös variaatiota. Tarinoiden lopetukset ja vastaanottosekvenssit jossain määrin sekoittuvat myös videoiden lopetuksen kanssa, koska storytime-videoilla tarina kestää videon alusta videon loppuun ja video loppuu myös pian tarinan loputtua.

Videolla *Meidän tupakan poltosta alkanut tulipalo* on esimerkki sellaisesta tarinasta, jolta puuttuu varsinainen vastaanottosekvenssi tarinaan. Tällaisia videoita on aineistoni storytime-videoissa kaksi, jotka ovat keskenään myös hieman erilaisia. Tarina videolla *Meidän tupakan poltosta alkanut tulipalo* loppuu riville 181 (esimerkki 25), jonka jälkeen videobloggaaja kokoaa oppimansa perusteella muutaman varoittavan neuvon (rivit 183-186), jotka hän osoittaa selvästi videon katsojille ja hänen sanojensa mukaisesti ”*kaikille nuorille*”. Hän kääkee nuorten olla varovaisia tulen kanssa, koska heillä sattui kavereidensa kanssa syttymään tulipalo tupakanpolton seurauksena. Sen jälkeen hän kiittää katsojia videon katsomisesta ja pyytää katsojia jakamaan videon niille ihmisille, joille voisi olla opetusta ja hyötyä tästä tarinasta ja joille olisi mahdollisesti käynyt samoin. Aivan videon lopussa hän pyytää videoblogeille tyypillisesti vielä katsojia tykkäämään videosta, jos se oli heidän mielestään hyvä video.

(25) Meidän tupakan poltosta alkanut tulipalo...(storytime) (Jaakko Parkkali)

```

181      tykänny et sanotaanko näin et siitä on opittu ja
182      tästä voi nyt jälkeenpäin kertoo mutta tästä opetuksena
183      kaikille nuorille (.) numero yksi (.) älkää missään nimessä
184      polttako tupakkaa (.) numero kaksi (.) älkää pelleilkö
185      älkää hölmöilkö ja ennen kaikkee olkaa varovaisia koska
186      tota tässon esimerkki että mitä vaan voi sattua. // kiitos
187      kaikille kun katsoit videon muistakaa laittaa ehdottomasti
188      videoo jakoon (.) laittakaa whatsappiin feisbuukkiin
189      frendeille joka paikkaan laittakaa video jakoon se on mun
190      mielest tärkeetä (.) mä haluan et te laitatte videon jakoon

```

191 (.) tää on oikeesti jos teil tulee jotain mieleen jotain
 192 tyyppei kelle on käyny vähän samanlaisii hölmöhommia
 193 joskus laittakaa se sille jakoon painakaa (.) öö tykkäystä
 194 videolle me nähdään seuraavassa kiitos paljon kaikille se
 195 on moi moi. //

Esimerkistä (25) puuttuu vastaanottajalta reaktion tai vastauksen hakeminen tarinaan. Videobloggaaja sanoo riveillä 191-192, että ”*jos teille tulee mieleen jotai tyyppei kelle on käyny vähän samanlaisii hölmöhommia*”, eli hän toivoo videon katsojien jakavan kyseisen tarinan ja videon heille Facebookin tai Whatsapp-sovelluksen välityksellä. Tavallisessa arkikeskustelussa tapahtuvassa tarinankerronnassa tarinan vastaanottaja saattaisi jakaa tarinankertojan kanssa omia kokemuksiaan samanlaisista tulen kanssa tapahtuneista läheltä piti -tilanteista. Videoblogin välityksellä se kuitenkin on siinä hetkessä mahdollista, joten videobloggaaja pyytää jakamaan tämän kertomuksen niiden kanssa, joille olisi ehkä tapahtunut samanlainen tilanne. Hän ei kuitenkaan pyydä kertomaan vastauksia tai ilmaisemaan reaktioita hänelle itselleen, joten suoranainen vastaanottajan reagointi tarinaan puuttuu tältä videolta.

Kolmella aineistoni viidestä storytime-videosta videobloggaaja pyytää tarinan jälkeen videon katsojia kommentoimaan videon kommenttikenttään samantyyllisiä kokemuksia, kuin mistä videobloggaaja kertoi itse tarinan. Käsittelen näistä videoiden lopetuksista kaksi. Videolla *Katastrofi paluumatka Los Angelesista* tarinan lopussa videobloggaaja tiivistää tarinan opetukseen, jonka kyseinen tapahtuma ja lentomatka hänelle opetti. Esimerkissä (26) tarina loppuu riville 206, jonka jälkeen videobloggaaja kertoo, mikä on tarinan opetus ja mitä hän oppi kyseisestä tapahtumasta. Kuten tämän tarinan johdantosekvenssissä, videobloggaaja kertoo tarinan lopussakin siitä, kuinka hän oli jo seuraajiansa kanssa keskustellut ja jakanut kokemuksiaan Snapchat-palvelussa. Tarinan jälkeen hän sanoo, että hän oli Snapchatissa jo saanut seuraajiltaan paljon huolestuneita viestejä ja vastauksia samankaltaisista huonoista kokemuksista (rivit 219-222). Tämän jälkeen hän pyytää videon katsojia kirjoittamaan myös kommentteihin, jos heillä on hänen laillaan huonoja kokemuksia halpalentoyhtiöistä. Lopuksi videobloggaaja vielä toteaa olevansa tapahtumien jälkeen kunnossa ja kiittää katsojaa videon katsomisesta.

(26) KATASTROFI PALUUMATKA LOS ANGELESISTA (mariieveronica)

206 ne lupas et ne laittaa sen tekstiviestin tai sähköpostin.
 207 // - - // eli tää lause. (.) lentoyhtiö on vastuussa

208 korvaamaan (.) tai pitämään sinusta huolta sen ajan että
 209 tiedät lopullisen määränpääsi on ympäripyöree (.) ja mä
 210 halusin nyt vaan kertomalla kertoo tän sen takii että kun
 211 (.) me nuoret matkustetaan ja me ei matkusteta yleensä
 212 finnairilla koska se on h(h)uomattavasti kalvi- kalliimpi
 213 ku (.) nää halpalentoyhtiöt // ellei käy joku hyvä tuuri.
 214 // niin muistakaa se >et sitten<. (.) sitten kun tulee
 215 sellasii tilanteita niin halpalentoyhtiöt ei oo mitenkään
 216 parhaimpia toimimaan näis tilanteis. // ja mä en nyt dumaa
 217 norskii vaan täl omalla kokemuksellani vaan kun mä
 218 snäppäsin tästä koko ajan tästä **mitä täällä niinku whats**
 219 **going o:on? (.) koko ajan? niin? (.) mä sain aivan**
 220 **järkyttävän paljon muiltakin viestejä siitä (.) että miten**
 221 **(.) miten norški on toiminu huonosti tai miten joku joku**
 222 **asia EI oo menny putkeen (.) kun paska osuu tuulettimeen.**
 223 **// ja jos on muuten jotain kokemuksii (.) tämmösii**
 224 **halpalentoyhtiö // öö- halpalentoyhtiö (.) traumaattisia**
 225 **kokemuksia niin >kirjota ne tohon alas.< (.) niitä on**
 226 **hauska lukee.** // mutta olen turvassa (.) kaikki hyvin (.)
 227 ää kiitos paljon sulle kun katsoit videon ja me nähdään
 228 ensi videossa (.) baiiii //

Tämä video poikkeaa edellisestä esimerkeistä siinä, että tarinan jälkeen videobloggaaja pyytää tarinan vastaanottajia kirjoittamaan samantyyllisiä kokemuksia tarinalleen videon kommenttikenttään. Hän ei vaadi niitä, vaan motivaationa vastatarinoiden kertomiselle on pikemminkin hauska ajanviete. Tällaisista vastatarinoista käytetään keskustelunanalyysissä ja arkikeskustelun tutkimuksessa nimitystä toinen kertomus. Toinen kertomus on arkikeskustelussa reaktiona ja vastauksena edelliseen tarinaan esitetty myöhempi kertomus (Sacks 1992: 4). Esimerkissä (26) videobloggaaja pyytää videon katsojia kirjoittamaan kommenttikenttään, jos heillä on vastaavanlaisia kokemuksia. Toiselle kertomukselle on juuri tyypillistä, että se kerrotaan samasta aiheesta kuin edeltävä kertomus, sillä tarinan vastaanottaja on tarinankerronnan aikana löytänyt muistoistaan jonkin sellaisen tarinan, mitä hän voisi tarjota vastaukseksi tarinan kertojalle. Se on vastaanottajan tapa myös osoittaa hyväksyvänsä tarina (Sacks 1992: 4). Vastatarinoiden pyytäminen tekee videosta vuorovaikutuksellisen ja hyvin samantapaisen arkikeskustelun tarinankerrontatilanteen vastaanottosekvenssin kanssa. Se viittaa siihen, että videobloggaaja kaipaa tarinalleen jonkinlaista vastaanottoa tarinan kuuntelijoilta ja erityisesti tässä tilanteessa niiltä, joilla on samanlaisia kokemuksia halpalentoyhtiöistä. Lopuksi videobloggaaja vielä sanoo rivillä 226 suoraan kameraan katsoen olevansa turvassa ja toteaa, että kaikki on hänellä nyt hyvin. Tätä ennen hän on leikannut videon ja leikkauskohdassa voisi kuvitella arkikeskustelun tarinankerronnan vastaanottosekvenssin tavoin vastaanottajan reagoivan

tarinaan huolestuneena ja hämmästyneenä. Videobloggaaja kuitenkin kertoo olevansa turvassa ja kaiken olevan hyvin ikään kuin vakuutteluna tarinan mahdollisille huolestuneille vastaanottajille.

Videolla *Oudointa mitä olen tehnyt baarissa* tarinan lopussa toistuu samanlainen toisen kertomuksen pyytäminen. Videobloggaaja kehottaa esimerkissä (27) katsojia kommentoimaan kommenttikenttään heidän omia baarikertomuksia (rivit 91-93) ja tällä hän viittaa joko tiedostaen tai tiedostamatta arkikeskustelun tarinankerronnassa tapahtuviin toisiin kertomuksiin. Videobloggaaja hakee näin jonkinlaista reaktiota ja vastausta katsojilta tarinalleen pyytämällä heitä kirjoittamaan kommenttikenttään vastauskommentteja heidän omista baarikertomuksistaan. Tämä ja esimerkki 26 viittaavat selvästi siihen, että tarinaa ei voisi lopettaa kuin tyhjiin, vaan tarinan kuuntelijalle ja vastaanottajalle olisi annettava tilaisuus reagoida siihen kuten arkikeskustelussa on mahdollista.

(27) OUDOINTA MITÄ OLEN TEHNYT BAARISSA (Sita Salminen)

```

88      hetkellä seikkailua jossain päin oulua // niin (.) en mie
89      tiiä mitä tuosta vois sanoa // nyt mie oon kertonu tän mun
90      suuren salaisuuden ja saanu k(h)iven pois mun sydämeltä //
91      ja jos teillä on jotain huippuja baarikertomuksia
92      kommentoikaa ihmeessä alas musta ois tosi hauska lukea
93      niitä he he // toivottavasti tykkäsit tästä videosta muista
94      (.)tilata mun kanava jos et oo vielä tehny niin // sen
95      pitemmittä puheitta (.) kiitos kun katoitte tän videon?
96      //: me nähdään seuraavassa videossa // heippati he:i

```

Videolla *Oudointa mitä olen tehnyt baarissa* tarina päättyy riville 88 ja riveillä 89-90 videobloggaaja sanallisesti toteaa lopettavansa tarinan sanomalla ”*nyt mie oon kertonu tän mun suuren salaisuuden*”. Tämä vastaa arkikeskustelun tarinan koodaa eli lopuketta. Sen avulla videobloggaaja ilmaisee, että tarina on tullut päätökseen ja on aika siirtyä takaisin kerrontahetkeen tarinan tapahtumista. Arkikeskustelun tarinankerronnassa vastaavanlainen lopuke olisi todennäköisesti turha, sillä läsnä oleva vastaanottaja osaisi itse päätellä kertomuksen lopun ja reagoida tarinaan sen loputtua. Arkikeskustelussa tarinan kertoja ja vastaanottaja pystyvät neuvottelemaan yhdessä tarinan loppumisesta, sillä se, mikä laukaisee vastaanottosekvenssin on pitkälti tarinankertojan ja vastaanottajan yhteistyön tulos (Sacks 1974: 347-348). Videoblogissa se ei kuitenkaan ole mahdollista, joten tässä tilanteessa videobloggaaja päättänyt sanallisesti ilmaista tarinan tulleen loppuun.

6.2. Vastaanottosekvenssi my day -videoilla

My day -videoiden tarinankerronta on yleensä melko spontaania kuten toisaalta myös arkiset tarinankerrontatilanteet. Hyvä esimerkki spontaaniudesta on video *Tänään kusun kaiken (koira myös vähän)*, jossa videobloggaajalle tapahtuu jotakin hänen kuvaamansa päivän aikana, jonka hän sitten kertoo kameran kautta katsojilleen tarinan muodossa. Esimerkki (28) on kyseiseltä videolta ja videobloggaaja on siinä juuri kertonut tarinan siitä, kuinka hän joutui jäämään junaan liian pitkäksi ajaksi unohtamansa lahjapussin takia. Tarinalle ei ole huomattavissa selkeää lopetusta tai loppua, vaan videobloggaaja jatkaa tarinan jälkeen jutustelua kameralle eikä selkeää eroa tarinasta ja kameralle keskustelemisestä voi erottaa.

(28) Tänään kusun kaiken (koira myös vähän) (Herbalisti)

```

15      oli viel pysähdyksissä mut en mä voi vaan sen takia niinku
16      // myöhästytää koko junaan et mä oon ollu idiootti? // ei
17      mua ees haittaa se et mun matka venyy mut lähinnä se et mä
18      joudun vaivaamaan joonaa koska sieltä ei kulje mikään //
19      nyt mä joudun jäämään hankasalmen asemalla (.) ja mä
20      tsekkasin sielttei enää liiku busseja yhtään mihinkään
21      suuntaan ja se on noin tunnin ajomatkan päässä (.)
22      jyväskylästä // nämä (.) nämä mulla siis jäi // tänään ei
23      oo oikeesti niinku mikään onnistunu (.) kahvipavut vaan
24      lentelee ja (.) mä jään junaan vangiks ja (.) kaikkee muuta
25      mahdollista, // voi v(PIIP)ttu (.) onneks täällä ei oo vielä
26      hirveen kyllä tähän aikaan vuodesta mutta (.) joona on
27      matkalla se on nyt t(h)ulossa // kiitos joonalle vielä
28      niinku sadannen kerran (.) ja anteeks (.) tuhannen kerran
29      // mut näit sattuu (.) mulle vähän useemmin (.) nähtävästi
30      joonal kuulemma loppuu just akku niin se vaan sano et oota
31      täällä? // onneks mulla on sille uus puhelin nii ei ainakaa
32      ilman akkuu olla, // hhhhh pääsen tutustuun hankasalmeen
33      - -

```

Osittain selvän tarinan ja muun keskustelun rajan puuttuminen voi johtua tässä esimerkiksi siitä, että videobloggaaja alkaa kertoa tarinaa heti kyseisen tapahtuman tapahduttua. Hän on vielä tässä liikkuvassa junassa kyydissä eivätkä tarinan tapahtumat ole vielä kokonaan ohi. Riveillä 17-22 videobloggaaja sanoo joutuvansa jäämään nyt Hankasalmen asemalla junasta pois ja hänen kaverinsa tulee hänet hakemaan sieltä, koska linja-autoja ei enää kulje. Näillä sanoilla hän jo puhuu tulevasta ja pohdiskelee kameran edessä sitä, mitä tapahtuu seuraavaksi. Rivillä 29 videobloggaaja kuitenkin toteaa kokoavasti, että

”mut näit nyt sattuu, mulle vähä useemmin”, joka voisi olla videobloggaajan lopetus tarinalle ja tarinan kooda, jossa hän lopettaa tarinan ja palaa takaisin nykyhetkeen. Videobloggaaja ei kuitenkaan millään tavalla hae reaktiota tai vastausta tarinalleen videon katsojilta.

Videon *Sokeana uimahallissa* tarinan tapahtumat ovat samantyyllisesti tapahtuneet videobloggaajalle juuri kyseisenä päivänä, jona hän kuvaa videotaan, mutta hän kertoo niistä kameralleen muutamia tunteja myöhemmin kotona istuessaan. Hän ei kuitenkaan kerro tapahtumia ihan niin välittömästi niiden tapahduttua kuten videobloggaaja videossa *Tänään kusun kaiken (koira myös vähän)*. Esimerkissä (29) itse tarina loppuu riville 14, kun videobloggaaja toteaa, että ”mutta joo, se oli hirveetä kun ei löytäny ketään”. Tämä on sekä tarinan evaluaatiota, sillä videobloggaaja arvioi, miltä hänestä tuntui, mutta myös tarinan lopuke eli kooda. Tämän jälkeen hän kertoo vielä, mitä uimatunnilla harjoiteltiin ja miten häntä ahdistaa uida pää veden alla. Videobloggaajalle tuottaa vaikeuksia selittää, mikä siinä häntä ahdistaa ja rivillä 18 hän sanoo, ettei osaa selittää ja lopettaa uimisesta puhumisen sanomalla ”se ehkä täst uimisesta”. Sitten hän siirtyy puheissaan jo seuraavaan aiheeseen.

(29) SOKEANA UIMAHALLISSA (iinaps)

```

13      minuutin ehkä myöhässä siitäh (.) mutta (.) joo (.) se oli
14      hirveetä kun ei löytäny ketään, // mut ei kyl mä osasin
15      tänään kun me harjoteltiin niin kroolata ihan ookoosti tai
16      silleen (.) mutta mua on aina jotenki ahistanu se ajatus
17      et menee (.) pää veden alle uidessa kyl mä tykkään
18      sukellella se on ihan eri- en mä osaa selittää (.) joo (.)
19      se ehkä täst uimisesta (.) mut nyt mä alan tehdä tätä aikän
20      hommaa (.) tai näitä on kaks (.) aikän yksilötyö ja aikän
21      yhteis (.) työ ja niillä oli eilen dedlainit mutta siis
22      niinku mä en pystynyt siihen (.) mä yritin (.) mut en
23      pystynyt. // - -

```

Näen tämän samantyyllisenä tarinan lopetuksena kuin muutamalla aineistoni storytime-videolla. Videobloggaaja ei pysty vastaanottajan kanssa keskustelemaan aiheesta, joten hän itse toteaa ”joo se ehkä täst uimisesta” ja siirtyy seuraavaan asiaan. Tavallisessa arkikeskustelussa seuraavaan aiheeseen eteneminen olisi enemmänkin tarinankertojan ja vastaanottajan yhteinen päätös. Videoblogeissa vastaanottajan puuttuessa tämä on kuitenkin mahdotonta, joten tarinankertojan pitää itse päättää, milloin seuraavaan asiaan siir-

rytään ja myös ilmaista se katsojalle. Tämän lisäksi tälläkään videolla ei esiinny minkäänlaista reaktion tai vastauksen hakua, vaan videobloggaaja siirtyy pienen jutustelun kautta suoraan seuraavaan asiaan.

6.3. Vastaanottosekvenssi videoilla, joissa on useampi tarina peräkkäin

Tässä alaluvussa tarkastelen tarjoavatko videobloggaajat videon katsojille mahdollisuutta reagoida tai vastata tarinaan sellaisilla videoilla, joissa on useampi tarina peräkkäin. Oletukseni on, että koska tähän alalajiin kuuluvat videot sisältävät useita videoita, ei videobloggaajalla olisi aikaa videolla pyytää jokaiseen tarinaan videon katsojilta reaktioita. Ajalla tarkoitan tässä sitä, että videoblogien videoilla on yleensä jokin tietty tavoiteltava pituus, jota videobloggaajat tavoittelevat, jotta katsojien mielenkiinto videoon säilyy yllä koko videon ajan.

Videolla *En ole koskaan* tarinan loppua on vaikea hahmottaa, sillä videobloggaaja jutustelee kameralle lopuksi vielä ajatuksiaan kyseisestä tilanteesta, josta hän juuri kertoi tarinan. Ainoa kohta tässä esimerkissä, kun videobloggaaja ottaa sanallisesti kontaktia videon katsojiin, on rivillä 13 (esimerkki 30). Videobloggaaja puhuttelee tässä katsojakuntaa monikon toisessa persoonassa sanalla ”tiiättekö”. Tämä kuulostaa kuitenkin enemmän retoriselta kysymykseltä kuin siltä, että videobloggaaja oikeasti odottaisi katsojilta vastausta kysymykseen kuten jo kerrontasekvenssiä analysoidessani totesin.

(30) EN OLE KOSKAAN (TOMAS)

```

12      koska aina opetetaan että (.) @sanokaa ei jos ette halua@.
13      (.) tiiättekö? (kohottaa olkapäitä) niin tota (.) se oli
14      sellanen tilanne itseasiassa mikä oli ehkä ihan tärkeä
15      mulle elämässä sen takia koska siitä lähtien mää oon aina
16      uskaltanu sanoa ei (.) koska mulla tuli siitä sen jälkeen
17      sellanen (.) h- huono fiilis että (.) miksen mää vaan
18      sanonu ei. // mut siis en oo koskaan maistanu tupakkaa. //
```

Kyseisen tarinan lopussa videobloggaaja ei tarjoa enää katsojille mahdollisuutta kommentoida tarinaa. Tätä tarinaa seuraa videolla usea muu kohta, joissa videobloggaaja kertoo joko tarinan muodossa tai ilman tarinaa asioita, joita hän ei ole koskaan tehnyt. Tarkastelen kuitenkin vielä lisäksi koko videon lopetusta nähdäkseni, antaako videoblog-

gaaja siellä katsojille tilaa reagoida ja kommentoida kaikkia videon tarinoita ja keskusteluja. Esimerkissä (31) näkyy, miten videobloggaaja lopettaa koko videonsa. Videobloggaaja kiittää videon lopuksi katsojia videon katselusta ja pyytää heitä kertomaan, mitä he tykkäsivät videosta. Hän pyytää katsojia kertomaan, mitä asioita heillä tuli mieleen tästä videosta ja pyytää painamaan tykkäysnappia, jos he tykkäsivät videosta.

(31) EN OLE KOSKAAN (TOMAS)

```

19      //kiitos et katoit tän videon kertokaa mitä tykkäsitte
20      kertokaa: (.) asioita mitä tästä videosta nyt tuliki teille
21      mieleen tykätäkää jos tykkäsitte ja ei muuta ku oikein hyvää
22      päivänjatkoa MORO

```

Esimerkissä (31) kiinnittäisin huomiota siihen kohtaan, jossa videobloggaaja pyytää kertomaan asioita, mitä katsojille videosta tulikaan ikinä mieleen. Videobloggaaja hieman venyttää sanaa *kertokaa* ja pitää normaalia pidemmän tauon sen jälkeen, mikä voi olla merkki epäroinnistä. Hän sanoo ”*kertokaa*” nopeasti edellisen lauseen jälkeen, jonka jälkeen hän vasta miettii, mitä hän pyytäisi katsojia kertomaan. Tunne siitä, että jotakin hänen pitäisi pyytää katsojia vielä kertomaan, voi syntyä joko tavallisen arkikeskustelun rakenteen pohjalta, jossa vastaanottaja yleensä aina kommentoi tarinaa. Toinen vaihtoehto on, että videoblogeissa on muodostunut tietynlaiset konventiot videoiden lopetuksille ja videot kuuluisi lopettaa tällä tutuksi tulleella tavalla. Tästä syystä videobloggaaja miettii hetken epäroiden, mitä pyytäisi vastaanottajaa kertomaan tai kommentoimaan kommenttikenttään.

Jokaisella aineistoni tähän alalajiin kuuluvalla videon tarinan vastaanottosekvenssi on pitkälti samanlainen kuin *En ole koskaan* -videolla. Otan aineistostani tähän vielä toisen esimerkin videolta *Paljastukset Instagram-kuvien takaa*, jonka tarinan lopetuksessa on myös nähtävissä, että videobloggaaja ei pyydä kommentteja tai reaktiota videon katsojilta tarinaan (esimerkki 32). Videon tarina loppuu melkein välittömästi ennen seuraavaa tarinaa edeltävää leikkauskohtaa (rivi 29) eikä tarinan jälkeenkään ole enää jutustelua aiheesta tai tarinasta. Tarina loppuu riville 28, jonka jälkeen videobloggaaja toteaa ainoastaan, että ”*kaikkeaa sitä asukuvien eteen*”. Tämä on tarinan kooda eli lopuke, jossa tarinankertoja astuu pois kertomuksen ajasta ja palaa nykyhetkeen.

(32) PALJASTUKSET INSTAGRAM-KUVIEN TAKAA (mmiisas)

26 sitten (.) ajamaan takaisin tunnelin toiseen päätyyn ja
 27 avaamaan meille sen portin ja puomin jotta me päästin
 28 sieltä (.) autolla pois (.) **että kaikkee sitä, (.)**
 29 **asukuvien eteen. // - -**

Tähän alalajiin kuuluvilla videoilla on useita tarinoita ja kerrottavia kohtia. Tämän vuoksi videota on jatkettava eteenpäin jouhevasti ja ytimekkäästi, jotta katsojan mielenkiinto pysyy yllä. Esimerkissä (32) rivin 29 leikkauskohdan jälkeen videolla alkaa välittömästi uusi tarina, joten tahti videoiden tarinoilla on nopea ja ytimekäs eikä ylimääräiselle jutustelulle ole juuri sijaa videolla. Myöskään koko videon lopetuksessa videobloggaaja ei pyydä katsojilta kommentteja tai reaktioita tarinaan. Esimerkistä (33) voi nähdä, että videobloggaaja pyytää katsojia ”laittamaan peukut ylös” eli ”tykkäämään” videosta, jos katsojat haluaisivat jatkossakin nähdä tällaisia videoita ja kuulla lisää tarinoita Instagram-kuvien takaa (rivit 31-32). Sen lisäksi rivillä 34 videobloggaaja pyytää katsojia kertomaan kommentteihin ”fiiliksiä”.

(33) PALJASTUKSET INSTAGRAM-KUVIEN TAKAA (mmiisas)

30 - - // mut hei tämmösiä settejä tällä kertaa. (.)
 31 **laittakaa peukut ylös jos haluatte nähdä jatkossakin**
 32 **tämmösiä videoita** nimittäin aina kuulkaa noitten
 33 instakuvien taustalta löytyy jos jonkinmoista tarinaa
 34 (.) mutta (.) **kertokaa kommentteihin vähän fiiliksiä** ja:
 35 me nähään ensi videossa kiitos paljon että katsoitte (.)
 36 MOIMOI //

Se, että videobloggaaja pyytää katsojia kertomaan kommentteihin heidän *fiiliksistään* ei varsinaisesti ole vastauksen pyytämistä tarinaan tai edes videoon. Videoblogi on vuorovaikutuksellinen genre, jossa videobloggaaja haluaa usein olla vuorovaikutuksessa katsojiensa kanssa. Tällainen videon lopetus ja kommenttien pyytäminen luultavasti kuuluu vain videoblogin tyypillisiin lopetustapoihin eikä sillä varsinaisesti ole mitään tekemistä tarinan vastaanottosekvenssin kanssa.

Tämän alalajin videoiden vastaanottosekvensseissä on selvästi kaikista yhtenäisin linja sen suhteen, että videobloggaaja ei pyydä katsojilta minkäänlaista reaktiota tarinalleen. Tarinan jälkeen videobloggaaja etenee välittömästi seuraavaan tarinaan ja yleensä tämä tarinoiden rajakohta on osoitettu leikkaamalla video tarinoiden välistä. Erikoista tämän

alalajin videoissa oli aineistoni video *Noloja teinimuistoja*, joka on alalajiltaan todella lähellä storytime-videoita. Videolla videobloggaaja kertoo videolla kaksi tarinaa, jotka ovat huomattavasti pitempiä verrattuna muihin tämän alalajin videoiden tarinoihin. Siksi olisin odottanut, että videobloggaaja olisi storytime-videoille tyypillisesti myös pyytänyt katsojia kommentoimaan esimerkiksi sitä, onko heillä samankaltaisia noloja teinikokemuksia tai muistoja teiniajoilta. Videon ja tarinoiden loput ovat kuitenkin joka tapauksessa samankaltaisia kuin muidenkin tämän alalajin tarinat eikä videobloggaaja tälläkään videolla pyydä vastaajia reagoimaan tarinaansa millään tavalla.

6.4. Vastaanottosekvenssi aihevideoilla

Aihevideoiden alalajiin mahtuu monen tyyllisiä videoita siksi, että käsiteltäviä asioitakin on monenlaisia. Esimerkki (34) on videolta *Donnan muistolle*, jossa tarina päättyy rivillä 42. Tämän jälkeen videobloggaaja jää muistelemaan edesmennyttä lemmikkiään eikä videobloggaaja pyydä välittömästi tarinan vastaanottajilta reaktiota tai kommentteja tarinaan. Riveillä 50-53 videobloggaaja sanoo olevansa pahoillaan niiden puolesta, jotka ovat menettäneet lemminkin, koska hän tietää miten paljon se sattuu. Tämän jälkeen hän ei varsinaisesti pyydä katsojia kommentoimaan, mutta sanoo, että katsojat saavat kommentoida ja jakaa kokemuksiaan kommentteihin, jos se helpottaa heidän oloaan. Tämä tarkoittaa, että hän ei pyydä reaktiota tai kommentteja itseään varten saadakseen reaktion tarinalle vaan hän tarjoaa mahdollisuutta kommentoida tuntemuksiaan katsojia itseään varten, lohdutukseksi ja ehkä vertaistuen löytämiseksi.

(34) DONNAN MUISTOLLE (mmiisas)

```

42      niinkun (.) fain sen kanssa. // donna oli vaan (.) maailman
43      upein koira. (.) se oli ku ihmisen ajatus ja (.) mulla on
44      sitä ihantörkeen kova ikävä, (.) ja (.) mua sattuu niin
45      paljon (.) kun mun piti hyvästellä se, // ja se=että (.)
46      miten lemmikin kuolemasta pääsee yli niin .hh (.) mää en
47      oikeesti tiedä (.) mää en oo päässyt yli? // ja määoon
48      oikeesti jopa miettiny että mää en tiiä pystynkö mää
49      hänkkimaan tulevaisuudessa ite koiraa sen takia koska se
50      vaan sattuu niin paljon menettää se, // jos te ootte
51      menettänyt jonku lemmikin niin (.) mä=oon tosi pahoillani
52      siitä koska mä tiedän miten paljon se sattuu. (.) ja (.)
53      saa jakaa kokemuksia kommentteihin jos se helpottaa, (.)

```

54 määoon pahoillani et tästä videosta tuli (.) tämmönen hhhh
 55 (.) kamala itkuparkuvideo, (.) mut mä halusin tehdä tän
 56 donnan muistolle, // siitä on nyt kaks vuotta aikaa ja (.)
 57 mää haluan vielä (.) sytyttää (.) donnan muistolle
 58 kynttilän. // kiitos paljon että katoitte tän videon ja
 59 (.) me nähään ensi videossa, (.) moi moi,

Videon *Donnan muistolle* tarina on ihan videon loppupuolella, joten tarinan lopetus ja vastaanottosekvenssi sulautuvat osittain yhteen videon loppuosuuden kanssa. Kun videobloggaaja riveillä 50-53 tarjoaa videon katsojille mahdollisuutta kommentoida kokemusiaan, se saattaa osin kuulua osittain myös videon lopetuskäytäntöihin samalla tavoin kuin esimerkiksi katsojan kiittäminen videon katsomisesta. Erityisesti aineistoni storytime-videoilla ilmenee juuri tällaista katsojien aktivointia tarinoiden jälkeen. Storytime-videoissa tarinat kestävät melkein videon alusta videon loppuun saakka, joten niissäkin tarinan lopetus ja videon lopetus voivat sulautua yhteen. Joka tapauksessa katsoisin esimerkin (34) rivit 50-53 myös osaksi tarinan vastaanottosekvenssiä.

Muilla aineistoni tähän ryhmään kuuluvilla videoilla ei ole tarinan jälkeen havaittavissa vastaanottosekvenssiä. Esimerkki (35) on videolta *Tosi mies käy armeijan* ja tältä videon tarinalta puuttuu vastaanottosekvenssi. Tarina loppuu riville 28, kun videobloggaaja toteaa ”sitten mä pääsin sinne minne mä toivoinkin”. Tämä on tarinan ratkaisu eli tarinan kärki ja huippukohta, jonka jälkeen videobloggaaja toteaa menevänsä armeijaan. Tarinan loputtua videobloggaaja alkaa puhua laajemmin aiheesta ja kertoa siihen liittyvää faktatietoa riviltä 33 lähtien. Tarina on videossa sijoittunut videon alkupuolelle, joten tämä esimerkki eroaa siinä edellisestä esimerkistä, että videon loppu ei ole lähellä tarinan loppua, jolloin ne eivät voi sulautua yhteen keskenään.

(35) TOSI MIES KÄY ARMEIJAN!11! (Tume)

26 mutta joo (.) sitten tuli mun vuoro mennä isompien
 27 kihojen (.) puheille (.) ottamaan mun palveluspaikkaa
 28 vastaan // **sitten mä pääsin sinne minne mä toivoinkin** mä
 29 en tiedä oonks mä joku uniikki lumihiihtäjä vai (.) mitä
 30 // no joo (.) mä meen tammikuussa armeijaan, // mä en
 31 tiiä kannattaaks mun kertoa mihin mä meen mutta eiköhän
 32 sekin selviä sitten viimeistään ku mä sinne palvelukseen
 33 astun, // **(ääniefekti)** armeija kestää kuus yheksän tai
 34 kakstoista kuukautta (.) riippuu ihan mitä sä teet

Videobloggaaja ei esimerkissä (35) tarinan ja faktatiedon välissä (rivit 29-33) eivätkään tavoin pyydä reaktiota tai tarjota mahdollisuutta katsojalle tarinan reagointiin. Faktatiedon alkuun videobloggaaja on tehnyt selvän rajan leikkaamalla videon ja lisäämällä ääniefektin videon siirtymäkohtaan (rivi 33). Leikkauskohta ja ääniefekti viestii katsojalle siitä, että videossa on siirrytty eteenpäin videon seuraavaan osioon.

Videolla *Ekojen viikkojen fiiliksiä!* videobloggaajan kertoma tarina on todella lyhyt, kun hän kertoo, että kävellessään autonsa ohi huomasi sakkolapun auton tuulilasissa. Tarina ei lopu selkeästi tiettyyn kohtaan, sillä videobloggaaja jatkaa aiheesta puhumista tarinan jälkeenkin. Videobloggaaja sanoo valittaneensa saamastaan pysäköintisakosta ja kyseisestä parkkipaikasta seuraajilleen Snapchat-palvelussa, jossa hän oli kertomansa mukaan saanut useilta seuraajiltaan viestiä, että hekin ovat saaneet sakkoja kyseiseltä paikalta (esimerkki 36, rivit 9-11). Videobloggaaja on siis tässä tapauksessa saanut reaktion ja tässä tapauksessa toisia tarinoita seuraajiltaan tarinalle toisessa sosiaalisen median kanavassa, joten hän ei sen perusteella välttämättä tarvitsisi enää kuulla tarinan vastaanottajilta kommentteja tai reaktioita tarinaan.

(36) EKOJEN VIIKKOJEN FIILIKSIÄ! (linaps)

05 pyörällä ja, (.) menin mun auton ohi ja mä katoisin et nyt
 06 on muuten joku lappu et ei oo varmaan mikään mainos. (.)
 07 ja ei ollu joo et oli sit pysäköintivirhemaksu? (.) ja
 08 (.) niinku toi paikka (.) siis mä olen niin vihanen
 09 tampereen kaupungille koska **mä kuulin sitte kun mä**
 10 **valitin tästä snäpissä? (.) että tosi monelle on käynyt**
 11 **niin et ne on saanu siitä sakot?** koska siinä ei lue
 12 missään et siihen ei saisi parkkeeraa ja se näyttää
 13 sellaselt siinä on aina autoja? (.) et tampereen
 14 kaupunki tienaa nyt todella hyvin ku siinä on nytte (.)
 15 tollain paikka missei lue? (.) mut siihen ei saa (.)
 16 pysäköidä eli se on virheellinen maastopysäköinti (.)
 17 - - maastopysäköinti? // rahan menosa puheen
 18 ollen (.) eli nyt sitte pysäköintimaksu viiskymppiä? (.)
 19 - -

Esimerkistä (36) käy ilmi, että videobloggaaja ei pyydä tarinalleen reaktiota vaan päinvastoin hän kertoo reaktiosta, jonka hän oli saanut jo Snapchatin kautta seuraajiltaan. Hän ei pyydä katsojia tässä vaiheessa kommentoimaan kommenttikenttään, vaan jatkaa suoraan seuraavaan aiheeseen, joka on yleinen rahanmeno. Näiden kahden erillisen asian välillä on tässäkin leikkauskohta katsojalle merkiksi, että seuraavaksi siirrytään käsittelemään seuraavaa aihetta.

6.5. Yhteenveto

Tarinoiden vastaanottosekvenssit ilmenevät aineistossani lähinnä niillä videoilla, joissa tarinalla on myös johdantosekvenssi. Täysin yhdenmukaista tämä ei ole, mutta yleisesti ottaen vastaanottosekvenssejä ilmenee aineistossani storytime-videoilla ja osittain aihevideoilla kuten myös johdantosekvenssejä. My day -videoilla vastaanottosekvenssejä ei sen sijaan ole tarinoiden lopussa ollenkaan, vaikka niistä lyhyitä johdantosekvenssejä löytyikin.

Aineistoni storytime-videoilta kolmelta löytyy selkeä vastaanottosekvenssi, jossa videobloggaaja pyytää videon katsojaa kommentoimaan videon kommenttikenttään, jos heille on sattunut samankaltaisia tapahtumia. He eivät kuitenkaan tarvitse vastausta tarinalleen, mutta tyypillisesti sanovat, että katsojien vastauksia olisi hauskaa lukea. Millään aineistoni my day -videolla ei tarinan lopuksi esiinny vastauksen tai reaktion hakua videobloggaajalta. Yhdellä aineistoni my day -videolla videobloggaaja kuitenkin pyytää kommentteja videon katsojilta keskellä tarinankerrontaa. Huolimatta siitä, että tarinankerrontatilanteet ovat my day -videoilla spontaaneja kuten arkisessa tarinankerrontatilanteessa, ei vastaavuuksia vastaanottosekvenssin suhteen tätä yhtä videota lukuunottamatta juuri löydy. Tämä saattaa johtua siitä, että my day -videolla tapahtuu niin paljon muitakin asioita kuin vain kyseinen tarina. Sen vuoksi videobloggaaja on saattanut esimerkiksi editoida videota niin, että se etenee jouhevasti tai sitten my day -videoiden tarinoiden tarkoituksena ei olekaan saada reaktiota omiin tarinoihinsa kuten esimerkiksi storytime-videoilla. Tarinat my day -videoilla ovat lisäksi lähinnä kertomuksia videobloggaajan päivän tapahtumista. Storytime-videoilla taas tarinat ovat jollain tavalla poikkeuksellisia tai esimerkiksi jännittäviä, jonka takia videobloggaajat saattavat haluta kuulla myös katsojilta, onko heillä samanlaisia kokemuksia samasta aiheesta.

Videoilla, joissa on useampi tarina peräkkäin, ei ole johdantosekvenssin tavoin vastaanottosekvenssiäkään. Näillä videoilla tarina alkaa leikkauskohdasta ja loppuu leikkauskohtaan, jonka jälkeen alkaa jälleen uusi tarina. Olen tarkastellut kuitenkin lisäksi myös tämän alalajin videoiden loppuja, joissa videobloggaaja taas saattaa pyytää katsojia kertomaan kommentteissa esimerkiksi, mitä videosta tuli heille mieleen. Tämä on kuitenkin videon lopetustapa eikä vastaanottosekvenssi tarinalle.

Aihevideoiden tarinoiden vastaanottosekvenssit eroavat toisistaan kuten ennalta saattoi jo arvata. Aihevideoita on paljon erilaisia ja eri pituisia, joten tämän vuoksi myös vastaanottosekvenssien muodot vaihtelevat. Millään aineistoni aihevideoista ei kuitenkaan esiinny niin selkeää reaktion ja vastauksen hakua tarinoihin kuin esimerkiksi storytime-videoilla. Yhdenlainen vastaanottosekvenssi esiintyy videolla *Donnan muistolle*, jossa videobloggaaja sanoo, että videon katsojat saavat jakaa kokemuksia kommentteihin, jos se helpottaa heitä. Hän ei kuitenkaan pyydä kommentteja varsinaisesti koskien tarinaansa tai pyydä heitä kertomaan niin sanottuja toisia kertomuksia. Motivaationa vastauksen kirjoittamiselle videobloggaaja sanoo katsojien oman olon helpottamisen eli videobloggaaja ei pyydä kommentteja tarinalleen sen vuoksi, että saisi vastauksen tarinaan.

7. PÄÄTÄNTÖ

7.1. Yhteenveto

Tutkimukseni tarkoituksena on ollut vertailla arkista tarinankerrontatilannetta tarinankerrontaan videoblogeissa ja selvittää, miten vastaanottajan puuttuminen vaikuttaa videoblogeissa tarinankerrontaan. Tutkimusta tehdessäni huomasin, että videoblogien tarinankerrontaa voisi tutkia todella monesta näkökulmasta ja tämä tutkimus on vain pieni raapaisu aiheeseen. Myöskään aineistoni ei ole tarpeeksi iso, jotta voisin tehdä suurempia yleistäviä päätelmiä, mutta suuntaa se antaa joka tapauksessa. Tässä alaluvussa esittelen analyysini tulokset eri sekvenssien ja videoiden alalajien kannalta. Tuloksia tarkastellessa on tärkeää muistaa, että videobloggaajat ovat yksilöitä ja jokaisella heistä on oma yksilöllinen tapansa toteuttaa, muokata ja leikata videoita, joten tämän vuoksi eroja videoiden välillä voi olla paljonkin.

Videoblogi genrenä on omaksunut arkisen tarinankerrontatilanteen piirteet parhaiten storytime-videoilla, joissa esiintyy myös vuorovaikutuksellisen vastaanottosekvenssin muoto vaikka tarinan kuuntelija eli vastaanottaja ei olekaan kerrontatilanteessa läsnä. Tämä on huomattavissa storytime-videoissa niiden tarinoiden kaikkien sekvenssien kannalta, mutta erityisesti johdantosekvenssiä ja vastaanottosekvenssiä tarkastelemalla. Storytime-videot ovat mitä luultavimmin omaksuneet vaikutteita ja tarinankerronnan käytänteitä juuri arkikeskustelun tarinankerronnasta, mistä samankaltaisuudet näin ollen johduvat.

Storytime-videoiden johdantosekvenssit ovat selkeästi muita alalajeja lähempänä arkikeskustelun johdantosekvenssejä. Neljällä viidestä aineistoni storytime-videosta videobloggaaja kuvailee tai luonnehtii kertomaansa tarinaa ennen kuin alkaa kertoa sitä ja tällä tavalla tekee tarinasta houkuttelevan ja mielenkiintoisen kuuluisen katsojalle. Jokaisella aineistoni storytime-videolla tarinan aihe on kerrottu jo otsikossa, joten videon katsoja osaa jo videon aukaistessaan odottaa tarinaa tietystä aiheesta. Storytime-videoiden tarinat ovat myös ainoita tarinoita aineistossani, joissa videobloggaaja hakee videon katsojalta jonkinlaista vastausta tai reaktiota tarinaan. Kolmella aineistoni viidestä storytime-videosta videobloggaaja pyytää katsojia tarinan jälkeen kommentoimaan ja kertomaan videon

kommenttikentässä heidän vastaavanlaisista kokemuksista. Tästä voi päätellä, että storytime-videot ovat ottaneet mallinsa arkisesta tarinankerrontatilanteesta, jossa tarinan vastaanottaja muuttuu kuuntelijasta arvioijaksi ja vastaa kertojan tarinaan usein omasta vastaavasta kokemuksesta kertovalla toisella tarinalla.

Etukäteen voisi kuvitella, että koska my day -video on spontaani kuvaus videobloggaajan päivästä, olisi tarinankerronta niissä myös arkisen tarinankerronnan kaltaista. Aineistoni perusteella osittain näin onkin, sillä johdantosekvenssejä my day -videoilta löytyy. Ne ovat tosin erilaisia kuin esimerkiksi storytime-videoilla. My day -videoilla esiintyy johdattelua tarinaan, mutta johdantosekvenssit ovat lyhyitä ja ytimekkäitä muutaman sanan alustuksia tarinalle. Näissä on myös samankaltaisuuksia, sillä kahdella aineistoni my day -videolla videobloggaaja ennakoii tarinaa samalla tavalla käyttäen *ku(n)*-lausumapartikkelia (esim. *ja meinas tulla vähä paniikki ku - -*). Videobloggaaja ei tämän alalajin johdantosekvensseissä varsinaisesti houkuttele videon katsojaa kuuntelemaan tarinaa, mutta johdantosekvenssin avulla hän kuitenkin ilmoittaa, että tarina on seuraavaksi tulossa.

Kerrontasekvenssit my day -videoilla ovat suurimmaksi osaksi videobloggaajan kuulumisten kertomisia, jotka videobloggaaja kertoo katsojille videolla storytime-videoiden tapaan kameran edessä istuen. Nämä tarinat liittyvät aineistossani joko sen kyseisen päivän tai viime päivien tapahtumiin, joita my day -videoilla tyypillisesti on tapana kertoa ja jakaa katsojille. Kerrontasekvenssit muuten ovat kuitenkin rakenteeltaan hyvin samanlaisia kuin arkiset tarinankerrontatilanteet. Aineistoni my day -videoilta ei kuitenkaan löydy vastaanottosekvenssejä tarinalle, vaan tarinan jälkeen video jatkui ilman minkäänlaista reaktion tai vastauksen pyyntöä tarinalle.

Videoilla, joissa on useampi tarina peräkkäin, eroaa tarinankerronta sekvensseiltään jonkin arkisesta tarinankerrontatilanteesta. Johdantosekvenssin suhteen tässä alalajissa on hajontaa, sillä kolmella aineistoni videolla johdantosekvenssiä ei ole ja kahdella videolla se on erilainen kuin esimerkiksi storytime-videoilla. Yhdellä videolla johdantosekvenssi on pelkkä toteamus ”*mulla on teille sellanen tarina - -*” ja hyvin paljon storytime-videota muistuttavalla videolla *Noloja teinimuistoja* johdantosekvenssi on lisäksi tarinaa luonnehtiva ja arvioiva. Yhteistä tämän alalajin videoille kuitenkin on se, että videobloggaaja etenee välittömästi tarinan loputtua videon seuraavaan kohtaan tai tarinaan eikä tarinoilla näin ollen ole vastaanottosekvenssiä. Tarinat ovat lyhyitä ja ytimekkäitä, mikä johtuu

luultavasti siitä, että tarinoita on useita samalla videolla. Kerrontasekvenssit ovat sinänsä hyvin samanlaisia kuin arkisessa tarinankerrontatilanteessa, mutta usean tarinan videoista on muokkaamalla tehty elokuvamaisempia. Videoilla on esimerkiksi taustamusiikkia, joka mukailee kerronnan eri vaiheita ja muita editoituja tehokeinoja, jotka tekevät videosta värikkäämpiä ja mielenkiintoisia seurata. Videon tarinoiden välissä on tässä alalajissa poikkeuksetta leikkauskohta, joka viestii katsojalle siitä, että seuraavaksi siirrytään seuraavaan asiaan. Tämän vuoksi johdanto- tai vastaanottosekvenssiä ei varsinaisesti tarvita, kun katsoja voi päätellä tästä leikkauskohdasta, milloin uusi tarina alkaa ja mihin se loppuu. Toisaalta johdantosekvenssi saattaa puuttua arkisesta tarinankerronnastakin, jos kertomukset esimerkiksi seuraavat toisiansa tai jos kertomus esitetään jonkinlaisen tilanetekijän laukaisemana (Routarinne 1997: 145). Vastaanottosekvenssin puuttuminen tässä alalajissa on oikeastaan vain edellytys sille, että video etenee jouhevasti tarinasta toiseen.

Aihevideot ovat aineistoni poikkeus siinä mielessä, että alalajista ei ole löydettävissä yhteneväisiä piirteitä, kun videoiden tarinankerrontatilanteita vertaa toisiinsa. Toisaalta aihevideoiden kategoriaan mahtuu paljon erilaisia videoita ja käytännöt videoiden ja videobloggaajien kesken vaihtelevat. Lisäksi aihevideoiden rakenteella ei ole yhtä tiettyä kaavaa, joten videobloggaajalla on suurempi vapaus tehdä kerronnan ja videon tyylikeinojen suhteen videosta minkälainen tahansa. Osassa aineistoni aihevideoiden tarinoista on johdantosekvenssi ja osassa ei. Kerrontasekvenssejä on sinänsä vaikea verrata toisiinsa, mutta pääosin ne noudattavat tyypillistä arkikeskustelun tarinankerronnan kerrontasekvenssiä rakenteellisesti. Aihevideoilla esiintyy aineistossani jonkin verran tarinan keskeyttämistä, sillä videobloggaaja saattaa alkaa kesken tarinan selittämään esimerkiksi sitä, miten tarina liittyy videon aiheeseen. Videoblogien tarinankerrontatilanteissa ei toisaalta ole sitä vaaraa, että tarina keskeytyisi liian pitkäksi aikaa ja paluu takaisin tarinaan kävisi vaikeaksi.

Videoblogeissa tapahtuvasta tarinankerronnasta on pitkälti löydettävissä siis samanlaisia elementtejä kuin arkisesta tarinankerrontatilanteesta. Johdantosekvenssien ja vastaanottosekvenssien muoto videoblogien tarinoissa riippuu aineistoni mukaan jossakin määrin videon alalajista. Suurin yleinen eroavaisuus arkikeskustelun tarinankerronnan johdantosekvenssiin on videoblogin tarinankerrontatilanteissa se, että videobloggaajat eivät pyydä

hyväksyntää tai lupaa tarinankerronnalleen, mikä selittyy pitkälle kyseisen genren ominaisuuksilla ja piirteillä. Johdantosekvenssissä on pyynnön tai tarjouksen sijaan yleensä toteamus, että seuraavaksi videobloggaaja aikoo kertoa tarinan. Tämän lisäksi johdantosekvenssi voi sisältää tarinan luonnehdintaa ja arviointia, mikä tulee videoblogeissa ilmi lähinnä storytime-videoilla. Lisäksi vastaanottosekvenssiä ilmenee ainoastaan kolmella storytime-videoilla ja yhdellä aihevideolla eli kaiken kaikkiaan ainoastaan neljällä videolla kahdestakymmenestä aineistoni videosta. Vastaanottosekvenssi ei tämän perusteella siis ole välttämättömyys videoblogeissa. Videobloggaajan kuitenkin pyytäessä jonkinlaista reaktiota tarinan kommentointi ja mahdollisen toisen tarinan kertominen tapahtuu genren sanelemien sääntöjen vuoksi videon kommenttikentässä. Tarina voi myös esiintyä videoblogissa kokonaan ilman minkäänlaista johdantoa tai vastaanottosekvenssiä kuten videoilla, jossa on useampi tarina peräkkäin. Näissä tapauksissa katsojat kuitenkin tietävät yleisesti otsikon ja videon intro-osuuden perusteella, mitä tarinat tulevat koskemaan, jonka vuoksi varsinaista tarvetta johdantosekvenssille ei ole.

7.2. Jatkotutkimus

Videoblogeja on tutkittu suomeksi kielitieteen näkökulmasta vielä todella vähän, joten myös tarinankerronnan suhteen aiheessa olisi vielä paljon tutkittavaa. Videoblogit ovat uusi ja trendikäs genre, joten sitä olisi hyvä ymmärtää tekstilajinakin vielä paremmin.

Aiheen rajaaminen on ollut tutkimuksessani vaikeaa, sillä eri sekvenssejä tutkiessani eteeni tuli useita asioita, mihin olisin voinut tässäkin tutkielmassa vielä tarttua. Valitettavasti tämäkin tutkielma on rajallinen, joten kaikkea en ole pystynyt mahduttamaan tähän mukaan. Tarinankerronnan sekvenssien lisäksi tutkimustani voisi laajentaa videoblogien kerronnan keinoihin ja verrata niitä myös arkikeskustelun kerronnan keinoihin. Myös videobloggaajien eleitä, katseita ja ilmeitä voisi tutkia tarinankerronnan aikana tarkemmin sekä sitä, miten vuorovaikutus videobloggaajan ja katsojan välillä ilmenee videoissa. Vuorovaikutuksen osalta voisi tarkastella esimerkiksi sitä, miten videobloggaaja puhuttelee katsojaa tai millaisin elein hän huomioi tarinan vastaanottajan tai videon katsojan. Lisäksi tässä tutkielmassakin lyhyesti sivuttu referointi kerronnan keinona videoblogeissa voisi olla erittäin hedelmällinen tutkimuskohde.

Myös tarinoiden toimintoja voisi olla mielenkiintoista tutkia videoblogeissa. Aihetta täytyisi tutkia jollakin muulla menetelmällä kuin keskustelunanalyysillä, jolla ei pääse toimintoihin varsinaisesti käsiksi.

LYHENTEET

Litterointimerkit (ks. Seppänen 1997: 22)

1. SÄVELKULKU

Prosodisen kokonaisuuden lopussa:

.	laskeva intonaatio
,	tasainen intonaatio
?	nouseva intonaatio

Prosodisen kokonaisuuden sisällä tai alussa:

↑	seuraava sana korkeammalta
↓	seuraava sana lausuttu ympäristöä matalammalta
heti	(alleviivaus) painotus tai sävelkorkeuden nousu muualla

2. PÄÄLLEKKÄISYYDET JA TAUOT

[päällekkäispuhunnan alku
]	päällekkäispuhunnan loppu
(.)	mikrotauko: 0.2 sekuntia tai vähemmän (omissa litteraateis- sani en ole laskenut taukojen pituuksia, sillä ne eivät juuri vaikuta tutkimuskohteisiin)
=	kaksi puhunnosta liittyy toisiinsa tauotta

3. PUHENOPEUS JA ÄÄNEN VOIMAKKUUS

> <	nopeutettu jakso
< >	hidastettu jakso
e::i	äänteen venytys
AHA	(kapiteelit) äänen voimistaminen

4. HENGITYS

.hhh	sisäänhengitys; yksi h-kirjain vastaa 0.1 sekuntia
hhh	uloshengitys
.joo	(piste sanan edessä) sana lausuttu sisäänhengittäen

5. NAURU

he he	naurua
s(h)ana	suluissa oleva h sanan sisällä kuvaa uloshengitystä, useimmi- ten kyse nauraen lausutusta sanasta
£ £	hymyillen sanottu sana tai jakso

6. MUUTA

# #	nariseva ääni
@ @	äänen laadun muutos
si-	(tavuviiva) sana jää kesken
//	videon leikkauskohta

LÄHTEET

- BORMAN, JOHANNA 2016: *Kieli ja vuorovaikutus suomalaisten Youtube-videoiden kommenttikentissä*. Pro gradu -tutkielma. Turun yliopisto.
- FROBENIUS, MAXIMILIANE 2011: Beginning a monologue: The opening sequence of video blogs. – *Journal of Pragmatics* 3 s. 814-827.
- FROBENIUS, MAXIMILIANE 2013: Pointing gestures in video blogs. – *Text & Talk* 1 s. 1-23.
- FROBENIUS, MAXIMILIANE 2014: Audience design in monologues: How vloggers involve their viewers. – *Journal of Pragmatics* s. 59-72.
- GOFFMAN, ERVING 1957: Alienation from interaction. – *Human relations* 1 s. 47-60.
- HAAKANA, MARKKU 2005: Sanottua, ajateltua ja melkein sanottua. Puheen ja ajatusten referointi valituskertomuksissa. – Haakana, Markku & Kalliokoski, Jyrki (toim.) *Referointi ja moniäänisyys*. Jyväskylä: Gummerus. s. 114-149.
- HAKULINEN, AULI 1997: Vuorottelujäsennys. – Tainio, Liisa (toim.) *Keskusteluanalyysin perusteet*. Tampere: Vastapaino. s. 32-55.
- HERITAGE, JOHN 2013: *Garfinkel and ethnomethodology*. John Wiley & Sons. Cambridge: Polity Press.
- HYYTINEN, HEIDI 2017: *Videoblogien aloitukset ja niiden rakenteet*. Oulun yliopiston suomen kielen laitos.
- KAMPE, K. K. – FRITH, C. D. – FRITH, U. 2003: "Hey John": signals conveying communicative intention toward the self activate brain regions associated with "mentalizing," regardless of modality. – *The Journal of neuroscience : the official journal of the Society for Neuroscience* 12 s. 5258-5263.
- KARJALAINEN, MARIANNA 2017: *Videoblogi tekstilajina*. Pro gradu -tutkielma. Jyväskylän yliopiston kieli- ja viestintätieteiden laitos.
- KUJALA, RIIKKA 2014: – *Elektronisen word-of-mouthin uskottavuus videoblogeissa: Case Soikku*. Pro gradu -tutkielma. Tampereen yliopisto.
- LABOV, WILLIAM – WALETZKY, JOSHUA 1967. Narrative analysis: Oral versions of personal experience. – *Essays on the verbal and visual arts* s. 12-44.
- LABOV, WILLIAM 1972: *Sociolinguistic patterns*. Philadelphia: University of Pennsylvania Press.
- LINDSTRÖM, ANNA – SORJONAN, MARJA-LEENA 2013: Affiliation in Conversation. Sidnell, Jack & Stivers, Tanya (toim.) *The handbook of conversation analysis*. John Wiley & Sons.

- LÄHDENIEMI, ELINA 2016: *Ihannekuvia ja autenttisuutta-vertaileva tutkimus itsen esityksistä tekstiblogeissa ja videoblogeissa*. Helsingin yliopiston sosiaalitieteiden laitos.
- PERÄKYLÄ, ANSSI 2016: Katseet ja eleet – Melisa Stevanovic & Camilla Lindholm (toim.) *Keskustelunanalyysi – kuinka tutkia sosiaalista toimintaa ja vuorovaikutusta*. Tampere: Vastapaino.
- RAEVAARA, LIISA 1997: Vierusparit – esimerkkinä kysymys ja vastaus. – Tainio, Liisa (toim.) *Keskustelunanalyysin perusteet*. Tampere: Vastapaino. s. 75-92.
- ROUTARINNE, SARA 1997: Kertomuksen rakentaminen. – Tainio, Liisa (toim.) *Keskustelunanalyysin perusteet*. Tampere: Vastapaino. s. 138-155.
- ROUTARINNE, SARA 2003: *Tytöt äänessä. Parenteesit ja nouseva sävelkulku kertojien vuorovaikutuskeinoina*. Helsinki: Suomalaisen kirjallisuuden seura.
- RUUSUVUORI, JOHANNA 2016: Katse. – Melisa Stevanovic & Camilla Lindholm (toim.) *Keskustelunanalyysi – kuinka tutkia sosiaalista toimintaa ja vuorovaikutusta*. Tampere: Vastapaino.
- SACKS, HARVEY 1974: Analysis of the course of a joke's telling. - Richard Bauman, Richard Bauman & Joel Sherzer (toim.), *Explorations in the ethnography of speaking* s. 337-353. London: Cambridge University Press.
- SACKS, HARVEY 1992: *Lectures on conversation II*. Oxford: Blackwell.
- SACKS, HARVEY – SCHEGLOFF, EMANUEL A. – JEFFERSON, GAIL 1974: A simplest systematics for the organization of turn-taking for conversation. – *language* s. 696-735.
- SCHEGLOFF, EMANUEL A. 1997: Whose text? Whose context? – *Discourse & society* 2 s. 165-187.
- SCHEGLOFF, EMANUEL A. – SACKS, HARVEY 1973: Opening up closings. – *Semiotica* 4 s. 289-327.
- SEPPÄNEN, EEVA-LEENA 1997: Vuorovaikutus paperilla. – Tainio, Liisa (toim.) *Keskustelunanalyysin perusteet*. Tampere: Vastapaino. s. 18-31.
- SIDNELL, JACK – STIVERS, TANYA 2013: *The handbook of conversation analysis*. Blackwell Publishing Ltd.
- SILVERMAN, DAVID 1998: *Harvey Sacks : Social Science and Conversation Analysis*. New York: Oxford University Press, USA.
- SINTONEN, SARA – VESTERINEN, OLLI – KYNSÄSLAHTI, HEIKKI 2015: Youtube koko kansan opettamisen ja oppimisen areenana. <http://elektra.helsinki.fi/se/a/0358-6197/35/3/youtubek.pdf> (28.10.2017)

- STEVANOVIC, MELISA – LINDHOLM, CAMILLA 2016: Sanat – Melisa Stevanovic & Camilla Lindholm (toim.) *Keskustelunalyysi – kuinka tutkia sosiaalista toimintaa ja vuorovaikutusta*. Tampere: Vastapaino.
- STIVERS, TANYA 2008: Stance, alignment, and affiliation during storytelling: When nodding is a token of affiliation. – *Research on language and social interaction 1* s. 31-57.
- TAINIO, LIISA – HAKULINEN, AULI – LONDEN, ANNE-MARIE – RAEVAARA, LIISA – SORJONEN, MARJA-LEENA – ROUTARINNE, SARA – SEPPÄNEN, EEVA-LEENA – PERÄKYLÄ, ANSSI 1997: *Keskustelunalyysin perusteet*. Tampere: Vastapaino.
- TALVITIE-LAMBERG, KAROLIINA 2014: Confessions in social media: Performative, constrained, authentic and participatory self-representations in vlogs. – *Publications of the Department of Social Research 2014: 10 Media and Communication Studies*. Helsinki: Helsingin yliopisto.
- THOMPSON, JOHN B. 1984: *Studies in the theory of ideology*. Social and political theory from Polity Press. Cambridge: Polity Press.
- VATANEN, ANNA 2016: Keskustelunalyysin tutkimusprosessi. – Melisa Stevanovic & Camilla Lindholm (toim.) *Keskustelunalyysi – kuinka tutkia sosiaalista toimintaa ja vuorovaikutusta*. Tampere: Vastapaino.
- VISK = HAKULINEN, AULI – VILKINA, MARIA – KORHONEN, RIITTA – KOIVISTO, VESA – HEINONEN, TARJA RIITTA – ALHO, IRJA 2008: *Iso suomen kielioppi*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura. <http://scripta.kotus.fi/visk> (10.5.2019).
- VLOGIT.FI : <http://vlogit.fi/> (27.10.2017)